

IBUKU RĪA MBERE RĪA SAMŪELI

Gūciarwo gwa Samūeli

¹ Na rīrī, nī kwarī na mūdū ūmwe wa kuuma Ramathaimu, Mūzofimu kuuma būrūri ūrīa ūrī irīma wa Efiraimu, nake eetagwo Elikana mūrū wa Jerohamu, mūrū wa Elihu, mūrū wa Tohu, mūrū wa Zufu, Mūefiraimu. ² Aarī na atumia eerī; ūmwe eetagwo Hana na ūrīa ūngī eetagwo Penina. Penina aarī na ciana, no Hana ndaarī na ciana.

³ Mwaka o mwaka mūdū ūcio nīambataga kuuma itūūra rīake agathiī Shilo kūhooya na kūrūtira Jehova Mwene-Hinya-Wothe igongona.* Shilo nīkuo Hofini na Finehasi, ariū eerī a Eli, maarī athīnjīri-Ngai a Jehova. ⁴ Rīrīa rīothe mūthenya wa Elikana wakinyaga wa kūruta igongona-rī, nīagayagīra mūtumia wake Penina nyama, hamwe na aanake ake othe o na airītu. ⁵ No nīaheaga Hana rūgai maita meerī, tondū nīamwendete, nowe Jehova nīamūhingīte nda. ⁶ Na tondū Jehova nīamūhingīte nda-rī, mūiruwe nīaikaraga akīmūthirīkagia nīguo amūng'ūrīkie. ⁷ Naguo ūndū ūcio ūgīthī na mbere mwaka o mwaka. Rīrīa rīothe Hana aambataga athīī nyūmba ya Jehova-rī, mūiruwe nīamūthirīkagia nginya akarīra, akaaga kūrīa irio. ⁸ Nake Elikana mūthuriwe akamūūria atīrī, “Hana, ūrarīra nīkī? Ūraaga kūrīa nīkī? Ūkuīte ngoro nīkī? Githī nīī ndikīrīte ihīī ikūmi harīwe?”

* 1:3 Ithandūkū rīa kirīkanīro na Hema-ya-Gūtūnganwo (3:3; Josh 18:1) ciakoragwo Shilo kilomita 30 gathigathini wa Jerusalemu. Andū a Isiraeli nīmagīrīrwo nīgūthīī kuo maita matatū o mwaka (Gūcook 16:16-17; Thaam 23:14-19).

⁹ Hīndī ĩmwe maarĩkia kūrĩa na kũnyua marĩ kũu Shilori, Hana agĩũkĩra. Na rĩrĩ, Eli, mũthĩnjĩri-Ngai, aikarĩire gĩtĩ itoonyero rĩa hekarũ ya Jehova. ¹⁰ Hana akĩrĩra mũno na akĩhooya Jehova, arĩ na ruo rwa ngoro. ¹¹ Nake akĩhĩta mwĩhĩtwa, akiuga atĩrĩ, “Wee Jehova Mwene-Hinya-Wothe, ũngĩtikĩra kũrora thĩĩna wa ndungata yaku na ũndirikane, na ndũkariganĩrwo nĩ ndungata yaku, no ũmĩhe mwana wa kahĩrĩ, hĩndĩ ĩyo na nĩ nĩngamũheana kũrĩ Jehova matukũ mothe ma muoyo wake, na gũtirĩ hĩndĩ rwenji rũkaahutia mũtwe wake o na rĩ.”

¹² Na rĩrĩa aathiiaga na mbere kũhooya Jehova, Eli akĩmũbara kanua. ¹³ Hana aahooyaga na ngoro yake, nacio iromo ciake nĩciainainaga, no mũgambo wake nd-waiguĩkaga. Eli agĩciiria atĩ nĩ kũrĩio arĩitwo, ¹⁴ akĩmũuria atĩrĩ, “Nĩ nginya rĩ ũguĩkara ũrĩ mũrĩũ? Eheria ndibei ĩyo yaku.”

¹⁵ Hana akĩmũcookeria, akiuga atĩrĩ, “Tiguo mwathi wakwa, nĩ ndĩ mũndũ-wa-nja ũthĩnĩkĩte mũno. Ndinyuĩte ndibei kana njoohi; no nĩ ngoro yakwa ndĩraitũrũrĩa Jehova. ¹⁶ Tiga kuona ndungata yaku ta ĩrĩ mũndũ-wa-nja mwaganu; ngoretwo gũkũ ngĩhooya ndĩ na ruo rũingĩ o na kĩa.”

¹⁷ Eli akĩmũcookeria atĩrĩ, “Thĩĩ na thayũ, na Ngai wa Isiraeli aroĩtikĩra gũkũhe kĩrĩa ũmũhooete.”

¹⁸ Nake akiuga atĩrĩ, “Ndungata yaku ĩroĩtikĩrika maitho-inĩ maku.” Nake Hana agĩthĩĩ na akĩrĩa irio, na ndaacookire gũtuka gĩthiithi.

¹⁹ Magĩũkĩra mũthenya ũyũ ũngĩ rũciinĩ tene, makĩhooya marĩ mbere ya Jehova, na magĩcooka magĩthĩĩ kwao mũciĩ kũu Rama. Elikana agĩkoma na Hana mũtumia wake, nake Jehova akĩmũrĩrikana. ²⁰ Nĩ ũndũ ũcio ihinda rĩgĩkinya Hana akĩgĩa nda na agĩciara

kahĩ. Agĩgatua Samūeli, akiuga atĩrĩ, “Nĩgũkorwo nĩ kũhooya ndakahooire harĩ Jehova.”

Hana Kũheana Samūeli kũrĩ Jehova

²¹ Rĩrĩa mũndũ ũcio wetagwo Elikana aambatire hamwe na nyũmba yake yothe kũrutĩra Jehova igongona rĩa mwaka o mwaka na akahingie mwĩhĩtwa wake-rĩ, ²² Hana ndaathiire. Eerire mũthuuriwe atĩrĩ, “Kahĩ gaka gaatiga kuonga-rĩ, nĩngagatwara na ndĩkaneane kũrĩ Jehova,† na gagaatũũraga kũu hĩndĩ ciothe.”

²³ Mũthuuriwe Elikana akĩmwĩra atĩrĩ, “Ĩka o ũrĩa ũkuona kwagĩrĩire. Ikara gũkũ o nginya rĩrĩa gagaatiga kuonga; we Jehova arotũma kiugo gĩake kĩhinge.” Nĩ ũndũ ũcio mũndũ-wa-nja ũcio agĩkara mũciĩ na agĩkongithia nginya rĩrĩa aagatigithirie kuonga.

²⁴ Gaatiga kuonga, Hana akĩoya kahĩ kau o karĩ kanini, hamwe na ndegwa ya mĩaka itatũ, na eba imwe‡ ya mĩtu, na gĩtete kĩa ndibei agĩgatwara nyũmba ya Jehova kũu Shilo. ²⁵ Maarĩkia gũthĩnja ndegwa-rĩ, magĩtwara kahĩ kau kũrĩ Eli, ²⁶ Nike Hana akĩmwĩra atĩrĩ, “Ti-itherũ o ta ũrĩa wee mwathi wakwa ũtũũraga muoyo-rĩ, nĩ nĩ mũndũ-wa-nja ũrĩa warũgamĩte haha hakuhĩ nawe akĩhooya Jehova. ²⁷ Ndahooire heo kahĩ gaka, nike Jehova nĩetĩkĩrĩte kũũhe kĩrĩa ndamũhooire. ²⁸ Tondũ ũcio o na nĩ nĩndakaamũrĩra Jehova. Matukũ mothe marĩa gegũtũũra muoyo-rĩ, gegũtũũra kaamũrĩrwo Jehova.” Nike akĩhooya Jehova arĩ o hau.

2

Ihooya rĩa Hana

¹ Ningĩ Hana akĩhooya, akiuga atĩrĩ:

† 1:22 Ciana ciatigaga kuonga irĩ na mĩaka itatũ kana makĩria. ‡ 1:24 nĩ ta kilo 22

“Ngoro yakwa nīkeneire Jehova;
na rūhĩa rwakwa rūkaambarario thīnĩ wa Jehova.
Kanua gakwa gakeerahĩra thũ ciakwa,
nīgũkorwo nīngenete nĩ ũhonokio waku.

2 “Gūtĩrĩ mūdũ o na ũ mũtheru ta Jehova;
gūtĩrĩ ũngĩ tĩga wee wiki,
kana gũkagĩa Rwaro rūngĩ rwa Ihiga rūtarĩĩ ta Ngai
witũ.

3 “Mūtigacooke kwaria na mwĩkĩrĩro ũguo
kana mũreke tũnua twanyu twarie na mwĩtĩĩo,
nīgũkorwo Jehova nĩwe Ngai ũrĩa ũũĩ maūdũ,
na agacũũrania ciĩko cia andũ.

4 “Mota ma njamba cia ita nĩmoinangĩku,
nao arĩa mataarĩ hinya makaheo hinya.

5 Arĩa maarĩ ahũũnu meyandĩkithagia nĩguo mone irio,
no arĩa maarĩ ahũtu nĩmathirĩtwo nĩ ng’aragu.
Thaata nĩciarĩte ciana mũgwanja,
no ũrĩa warĩ na aanake aingĩ nĩmũhinyĩrĩrĩku.

6 “Jehova nĩwe ũrehaga gĩkuũ, na nĩwe ũtũũragia
muoyo;
nĩwe ũharũrũkanagia mbĩrĩra-inĩ, na akambatia
mūdũ oime kuo.

7 Jehova nĩwe ũtũmaga andũ mathĩĩne na arĩa angĩ
matonge;
nĩwe ũnyiihanagia na agatũũganĩria.

8 Ooyaga mũthĩĩni akamũruta rũkũngũ-inĩ,
na akaruta mũbatari kuuma kĩara-inĩ kĩa mũhu;
amaikaragia hamwe na anene, na agatũma magae gĩtĩ
kĩa ũnene.

“Nīgūkorwo mīthingi ya thĩ nĩ ya Jehova; igūrũ riayo nĩho aigĩrĩre thĩ.

⁹ Nĩakamenyerera makinya ma andũ ake arĩa atheru, no arĩa aaganu nĩakamaikia kũu nduma-inĩ.

“Mũndũ ndahootanaga na ũndũ wa hinya wake;

¹⁰ arĩa makararagia Jehova nĩmagathuthwo.

Nĩakamookĩrĩra na marurumĩ arĩ o kũu igūrũ;
Jehova nĩwe ũgatuĩra ituri cia thĩ ciira.

“Nĩakahe mũthamaki wake hinya,

a na ambararie rūhĩa rwa ũrĩa wake mũitĩrĩrie maguta.”

¹¹ Nake Elikana akĩinũka mūciĩ gwake Rama, no kahĩĩ kau gagītungatĩra Jehova karĩ harĩ Eli ũcio mũthĩnjĩri-Ngai.

Aanake Aaganu a Eli

¹² Na rĩrĩ, ariũ a Eli maarĩ andũ aaganu; matiatĩite Jehova. ¹³ Na rĩrĩ, warĩ mūtugo wa athĩnjĩri-Ngai harĩ andũ, atĩ rĩrĩa mũndũ o wothe aruta igongona, na rĩrĩa nyama ikĩrugwo, ndungata ya mũthĩnjĩri-Ngai yokaga na njibe ya mĩtheece itatũ ĩrĩ guoko-inĩ. ¹⁴ Yaikagia njibe ĩyo nyũngũ-inĩ ya kĩgera, kana thaburia-inĩ, kana gĩteng’ũ-inĩ, kana nyũngũ-inĩ ya rĩũmba, nake mũthĩnjĩri-Ngai akeyoera o kĩrĩa gĩothe njibe ĩngĩarutire. Ũguo nĩguo meekaga andũ othe a Isiraeli arĩa mookaga Shilo. ¹⁵ Na o na mbere ya maguta gūcinwo-rĩ, ndungata ya mũthĩnjĩri-Ngai nĩyokaga na ĩkeera mũndũ ũrĩa ũraruta igongona atĩrĩ, “He mũthĩnjĩri-Ngai nyama imwe ahĩĩhie;

ndegwītīkīra nyama nduge kuuma kūrī we, tiga o nyama njīthī.”*

¹⁶ Mündū angīamwīrire atīrī, “Reke maguta mambe macinwo, ūcooke woe kīrīa gīothe ūkwenda,” ndungata yacookagia atīrī, “Aca, nengera o ro rīu; kwaga ūguo, ndīmīoe na hinya.”

¹⁷ Wīhia ūcio wa aanake a Eli warī mūnene mūno maitho-inī ma Jehova, nīgūkorwo nīmanyararaga magongona marīa andū maarutagīra Jehova.

¹⁸ Nowe Samūeli aatungataga mbere ya Jehova arī o mwana mūnini, ehumbīte ebodi ya gatani. ¹⁹ O mwaka nyina nīamūtumagīra gakanjū, akamūtwarīra rīrīa megūthīī na mūthuuriwe kūruta igongona rīa mwaka o mwaka.

²⁰ Eli nīarathimaga Elikana na mūtumia wake, akoiga atīrī, “Jehova arokūhe ciana na mündū-wa-nja ūyū icooke ithenya rīa mwana ūyū aahooete, na agīcooka kūmūheana harī Jehova.” Nao magacooka makainūka kwao mūciī.

²¹ Nake Jehova akīguīra Hana tha; akīgīa nda agīciara aanake atatū na airītu eerī. Nake mwana ūcio ti Samūeli agīkūrīra hau mbere ya Jehova.

²² Na rīrī, Eli aarī mūkūrū mūno, na nīaiguaga maündū mothe marīa ariū ake meekaga Isiraeli guothe, na ūrīa maakomaga na andū-a-nja arīa maatungataga itoonjero-inī rīa Hema-ya-Gūtūnganwo. ²³ Nī ūndū ūcio akīmoo-ria atīrī, “Nī kīi gītūmaga mwīke maündū ta maya? Nīndīraigua kuuma kūrī andū othe ūhoru wa ciīko ici cianyu cia waganu. ²⁴ Aca, ariū akwa; ūhoru ūrīa ndīraigua ūkīhunja gatagatī ka andū a Jehova ti mwega. ²⁵ Mündū angīhīria mündū ūrīa ūngī-rī, Ngai no amateithūrane; no mündū angīhīria Jehova-rī, nū ūngīmūthaithanīrīra?”

* 2:15 Kūringana na watho, maguta hamwe na nyama cia maguta ciaci-nagīrwo igūrū wa kīgongona (Alaw 3:16; 4:8-10).

No rĩrĩ, aanake ake matiigana kūigua magĩkaanio nĩ ithe wao, nĩgũkorwo Jehova nĩatuĩte nĩekũmooraga.

²⁶ Nake mwana ũcio ti Samūeli agĩkũra, akĩnenehaga, akĩendagwo nĩ Jehova o na andũ.

Ũrathi wa Gũũkĩrĩra Nyũmba ya Eli

²⁷ Na rĩrĩ, mündũ wa Ngai nĩokire kũrĩ Eli, akĩmwĩra atĩrĩ, “Jehova ekuuga ũũ: ‘Githĩ nĩ ndieguũrĩrie nyũmba ya thoguo rĩrĩa maarĩ Misiri watho-inĩ wa Firaũni?’

²⁸ Ndathuurire thoguo kuuma mĩhĩrĩga-inĩ yothe ya Isiraeli atuĩke mũthĩnjĩri-Ngai wakwa, aambatage kĩgongona-inĩ gĩakwa, na acinage ũbumba, na ehumbage ebodi arĩ mbere yakwa. Ningĩ nĩndaheire nyũmba ya thoguo indo iria ciothe irutagwo nĩ andũ a Isiraeli cia maruta ma gũcinwo na mwaki. ²⁹ Nĩ kĩ gītũmĩte mũnyarare igongona rĩakwa na iruta, iria ndaathanire irutagwo irĩ cia gĩikaro gĩakwa? Nĩ kĩ gītũmĩte ũtĩie ariũ aku kũngĩra, mwĩnoragie na icunjĩ iria njega cia iruta o rĩothe rĩrĩa ndutagĩrwo nĩ andũ akwa a Isiraeli?’

³⁰ “Tondũ wa ũguo-rĩ, Jehova, Ngai wa Isiraeli, oigĩte atĩrĩ, ‘Nĩnderaniire atĩ nyũmba yaku na nyũmba ya thoguo nĩigūtũũra indungatagĩra nginya tene.’ No rĩu Jehova oigĩte atĩrĩ, ‘Ũndũ ũcio ũrondaihĩrĩria! Arĩa mandĩite nĩndĩrĩmatĩaga, no arĩa maamenete nĩmarĩmenagwo.

³¹ Hĩndĩ nĩiroka rĩrĩa ngaaniina hinya waku na niine hinya wa andũ a nyũmba ya thoguo, nĩgeetha gūtikanakorwo na mündũ mũkũrũ thĩinĩ wa nyũmba yaku, ³² nawe nĩũkona mĩnyamaro gĩikaro-inĩ gĩakwa. O na gũtuĩka ũndũ mwega nĩũgeekwo Isiraeli, thĩinĩ wa nyũmba yaku gūtĩrĩ hĩndĩ gũgaakorwo mündũ mũkũrũ. ³³ O mündũ waku ũrĩa itakeheria kĩgongona-inĩ gĩakwa-rĩ, agaatigio no geetha agūtue mĩtumumu na maithori, na aiguithagie ngoro

yaku kīeha, nacio njiaro ciaku ciothe irīkuuaga o rīrīa ciatuīka andū agima.

³⁴ “‘Naguo ūndū ūrīa ūkūhaana kūrī ariū aku eerī, Hofini na Finehasi, ūgaatuīka kīmenyithia kūrī wee na ariū aku, o eerī magaakua mūthenya ūmwe. ³⁵ Na nīi nīngethuurīra mūthīnjīri-Ngai mwīhokeku, ūrīa ūgeek-aga kūringana na ūndū ūrīa ūrī ngoro-inī na meciiria-inī makwa. Nīngahaanda nyūmba yake itūūre īrūmīte, nake nīagatungataga mbere ya ūrīa wakwa mūitīrīrie maguta hīndī ciothe. ³⁶ Ningī mūdū wothe ūrīa ūgaatigara wa nyūmba yaku, nīagooka amūinamīrīre nī ūndū wa gīcunjī kīa betha na kenyū komū ka mūgate, amūthaithe amwīre atīrī, “Ta he wīra ūmwe wa ūthīnjīri-Ngai nīguo nyonage gīa kūrīa.”’”

3

Jehova gwīta Samūeli

¹ Nake mwana ūcio ti Samūeli aatungataga mbere ya Jehova arī harī Eli. Matukū-inī macio kiugo kīa Jehova gītiaiguagwo kaingī, na gūtioneekaga cioneki kaingī.

² Ūtukū ūmwe Eli, ūrīa maitho make maambīrīrie kwaga hinya akaaga kuona wega, aakomete o harīa aamenyerete. ³ Tawa wa Ngai ndwahorete,* nake Samūeli aakomete kūu thīinī wa hekarū ya Jehova, harīa ithandūkū rīa Ngai rīarī. ⁴ Hīndī iyo Jehova agīta Samūeli.

Samūeli agīcookia atīrī, “Nīi ūyū haha.” ⁵ Nake agīteng’era kūrī Eli, akiuga atīrī, “Nī wanjīta; nīi ūyū haha.”

No Eli akiuga atīrī, “Nīi ndiitanīte; cooka ūgakome.” Nī ūndū ūcio Samūeli agīthī agīkoma.

* 3:3 Tawa wa thahabu ūrīa waigagwo Handū-harīa-Hatheru waakanaga ūtukū wothe (Thaam 27:20-21; 30:7-8). Samūeli eetirwo mathaa ma rūciinī gūtakīte.

⁶ Jehova agiitana rīngī, “Samūeli!” Nake Samūeli agiūkīra, agithiī kūrī Eli, akiuga atīrī, “Nī wanjīta; nī ūyū haha.”

Eli akiuga atīrī, “Mūrū wakwa, nī ndiitanīte; cooka ūgakome.”

⁷ Hīndī iyo Samūeli ndaakoretwo amenyete Jehova, kana akaguūrīrio kiugo kīa Jehova.

⁸ Jehova nīetire Samūeli riita rīa gatātū, nake Samūeli agiūkīra agithiī kūrī Eli, akiuga atīrī, “Nī wanjīta; nī ūyū haha.”

Nake Eli akīmenya atī nī Jehova wetaga mwana ūcio. ⁹ Nī ūndū ūcio Eli akīra Samūeli atīrī, “Thiī ūgakome, na wona aagwīta uuge atīrī, ‘Jehova, aria, nī ūndū ndungata yaku nīthikīrīrie.’” Nī ūndū ūcio Samūeli agithiī, na agīkoma harīa aakomaga.

¹⁰ Nake Jehova agiūka akīrūgama hau, agiitana o ta mahinda macio mangī atīrī, “Samūeli! Samūeli!”

Nake Samūeli akiuga atīrī, “Aria, nī ūndū ndungata yaku nīthikīrīrie.”

¹¹ Nake Jehova akīra Samūeli atīrī, “Rora, nī ndī hakuhī gwīka ūndū thīinī wa Isiraeli ūrīa ūgaatūma matū ma mūdū o wothē ūrīa ūkaūigua mararake. ¹² Hīndī iyo maūdū marīa mothe ndoigire ma gūkīrīra Eli na nyūmba yake nīngamahingia kuuma kīambīrīria nginya mūthia. ¹³ Nīgūkorwo nīndamwīrire nīngatuīra nyūmba yake ciira nginya tene nī ūndū wa mehia marīa we oī ūhoro wamo; ariū ake nīmetuire andū a kūmeneka, nake akīremwo nī kūmakaania. ¹⁴ Nī ūndū ūcio nīnde-hītire igūrū rīa nyūmba ya Eli ngiuga atīrī, ‘Waganu wa nyūmba ya Eli ndūrī hīndī ūkaahoroherio na igongona kana iruta.’”

¹⁵ Samūeli agīkoma o nginya rūciinī, na okīra akīhingūra mīrango ya nyūmba ya Jehova. Nīetigagīra

kwīra Eli ūhoro wa kīoneki kīu, ¹⁶ no Eli akīmwīta, akiuga atīrī, “Samūeli, mūrū wakwa.”

Nake Samūeli agīcookia atīrī, “Nī ūyū haha.”

¹⁷ Eli akīmūūria atīrī, “Nī ūndū ūrīkū ūcio Jehova arakwīre? Ndūkae kūhitha ūndū ūcio. Ngai arogwīka ūndū mūūru makīria, ūngīhitha ūndū o na ūmwe ūrīa arakwīre.” ¹⁸ Nī ūndū ūcio Samūeli akīmwīra maūndū mothe, na ndaamūhithire ūndū o na ūmwe. Eli agīcooka akiuga atīrī, “Ūcio nī Jehova; nīeke ūndū ūrīa ekuona wagīrīre maitho-inī make.”

¹⁹ Jehova nīakoragwo hamwe na Samūeli o ūrīa aakūruga, na ndaarekire kiugo o na kīmwe gīake kīūrīre thī. ²⁰ Nakuo Isiraeli guothe kuuma Dani nginya Birishiba magīkūūrana atī Samūeli aarī mūthuure atuīke mūnabii wa Jehova. ²¹ Nake Jehova agīthīi na mbere kuonekana kūu Shilo, na kūu nīkuo eguūrīrie kūrī Samūeli na ūndū wa kiugo gīake.

4

Nakīo kiugo gīa Samūeli gīgīkinya Isiraeli guothe.

Afilisti Gūtaha Ithandūkū rīa Kīrīkanīro

¹ ²⁰ Na rīrī, andū a Isiraeli nīmoimagarire makarūe na Afilisti. Andū a Isiraeli makīamba hema ciao kūu Ebeni-Ezeri, nao Afilisti makīamba ciao kūu Afeku. ² Afilisti magītūma ita rīao rīgacemanie na Isiraeli, na o ūrīa mbaara yathiiaga na mbere-rī, noguo Isiraeli maa-hootagwo nī Afilisti, arīa mooragire andū ta 4,000 kūu maarūagīra. ³ Rīrīa mbūtū ciacookire kambī-inī-rī, athu-urī a Isiraeli makīūria atīrī, “Jehova atūma tūhootwo nī Afilisti ūmūthī nīkī? Nī tūgīrei ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova kuuma Shilo, nīgeetha tūthīi narīo rītūhonokie kuuma moko-inī ma thū ciitū.”

⁴ Nĩ ũndũ ũcio andũ acio magītũma andũ kũu Shilo, nao makĩrehe ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Jehova Mwene-Hinya-Wothe, ũrĩa ũikarĩire gĩtĩ kĩa ũnene gatagatĩ ka makerubi. Nao ariũ eerĩ a Eli, Hofini na Finehasi, maarĩ hamwe na ithandũkũ rĩu rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Ngai.

⁵ Rĩrĩa ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Jehova rĩakinyire kambĩ-inĩ-rĩ, andũ a Isiraeli othe makiugĩrĩria na mũgambo mũnene o nginya thĩĩkĩinaina. ⁶ Na rĩrĩa Afilisti maaiguire mbugĩrĩrio iyo makĩũrania atĩrĩ, “Mbugĩrĩrio iyo irĩ kambĩ-inĩ ya Ahibirania nĩ ya kĩĩ?”

Hĩndĩ rĩa maamenyire atĩ nĩ ithandũkũ rĩa Jehova rĩakinyĩte kambĩ-inĩ-rĩ, ⁷ Afilisti magĩitigĩra makiuga atĩrĩ, “Ngai nĩyũkĩte kambĩ-inĩ, ithuĩ tũrĩ thĩĩna-inĩ! Gũtirĩ kuoneka ũndũ ta ũyũ mbere ĩno. ⁸ Wũĩ-ĩiya-witũ-ĩ! Nũũ ũgũtũhonokia moko-inĩ ma ngai ici irĩ hinya ũũ? Ici nĩcio ngai iria ciahũũrĩre andũ a Misiri na mĩthiro ya mĩthemba yothe werũ-inĩ. ⁹ Mwĩyũmĩrĩriei, Afilisti aya! Tuĩkai arũme ki, kana mũtuo ngombo cia Ahibirania, ta ũrĩa matũire marĩ ngombo cianyu. Tuĩkai arũme ki, na mũrũe!”

¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio Afilisti makĩrũa nao, na andũ a Isiraeli makĩhootwo, nake o mũndũ akĩũrĩra hema-inĩ yake. Nayo njũragano yarĩ nene mũno; thigari cia Isiraeli ngiri mĩrongo ĩtatũ iria ciathiiaga na magũrũ ikĩũragwo. ¹¹ Narĩo ithandũkũ rĩa Ngai rĩgĩtahwo, nao ariũ eerĩ a Eli, Hofini na Finehasi, magĩkua.

Gĩkuũ kĩa Eli

¹² Mũthenya o ro ũcio Mũbenjamini ũmwe akĩhanyũka oimĩte mbaara-inĩ, agĩthĩĩ nginya Shilo, nguo ciake irĩ ndembũkangu na aarĩ na tĩĩri mũtwe. ¹³ Na rĩrĩa aakinyire-rĩ, agĩkora Eli aikarĩire gĩtĩ gĩaake mũkĩra-inĩ wa njĩra, acũthĩrĩrie, tondũ ngoro yake yarĩ na guoya nĩ ũndũ wa ithandũkũ rĩa Ngai. Hĩndĩ rĩa mũndũ ũcio aatoonyire

itũūra-inĩ, na akĩheana ũhoru ũrĩa gwekĩkĩte-rĩ, itũūra rĩothe rĩgĩkayũrũrũka.

¹⁴ Rĩrĩa Eli aigwire mũkayũrũrũko ũcio akĩũria atĩrĩ, “Gĩtũmi kĩa inegene rĩu nĩ kĩĩ?”

Nake mũndũ ũcio agĩthĩĩ narua harĩ Eli, ¹⁵ ũrĩa warĩ na ũkũrũ wa mĩaka mĩrongo kenda na ĩnana, ũrĩa maitho make moorĩte, akaagaga kuona. ¹⁶ Akĩĩra Eli atĩrĩ, “No hĩndĩ ndooka nyumĩte mbaara-inĩ; ndoora kuuma kuo o ũmũthĩ.”

Eli akĩmũũria atĩrĩ, “Nĩ atĩa gwĩkĩkire mũrũ wakwa?”

¹⁷ Mũndũ ũcio warehire ũhoru agĩcookia atĩrĩ, “Andũ a Isiraeli nĩmoorĩre Afilisti, nayo mbũtũ ya ita nĩyũragĩtwo mũno. O na ariũ aku eerĩ, Hofini na Finehasi, nĩ akuũ, narĩo ithandũkũ rĩa Ngai nĩitahe.”

¹⁸ Rĩrĩa aagwetire ithandũkũ rĩa Ngai, Eli akĩgũa na ngara oimĩte gĩtĩ-inĩ gĩake hau mwena-inĩ wa kĩhingo. Ngingo yake ĩkiunĩka, agĩkua, nĩ ũndũ aarĩ mũndũ mũkũrũ na akaritũha. Aatongoretie Isiraeli mĩaka mĩrongo ĩna.

¹⁹ Mũtumia wa mũriũ wake Finehasi aarĩ na nda na aatigĩtie hanini aciare. Na rĩrĩa aaigwire ũhoru ũcio wa atĩ ithandũkũ rĩa Ngai nĩrĩtahĩtwo, na atĩ iciciarawe hamwe na mũthuriwe nĩmakuĩte-rĩ, akĩnyĩtwo nĩ ruo rwa kũrũmwo na agĩciara, no agĩtoorio nĩ ruo rwa gũciara. ²⁰ Na rĩrĩa aakuaga, atumia arĩa maamũteithagĩrĩria makĩmwĩra atĩrĩ, “Tiga gũkua ngoro; nĩwaciara kahĩ.” No ndacookirie ũndũ o na kana kũrũmbũiya ũhoru o na ũrĩkũ.

²¹ Nake agĩtua kahĩ kau Ikabodu, akiuga atĩrĩ, “Riiri nĩweherete Isiraeli,” nĩ ũndũ wa ithandũkũ rĩa Ngai gũtahwo, na gũkua gwa iciciarawe na mũthuriwe. ²² Akiuga atĩrĩ, “Riiri nĩweherete ũkoima Isiraeli, nĩ ũndũ ithandũkũ rĩa Ngai nĩrĩtahĩtwo.”

5

Ithandūkū rīa Kīrīkanīro rīrī Ashidodi na Ekironi

¹ Na rīrī, Afilisti maarīkia gūtaha ithandūkū rīa Ngai, makīrīruta kūu Ebeni-Ezeri, makīrītwara Ashidodi.

² Magīcooka magītwara ithandūkū rīu thīinī wa hekarū ya ngai yao īrīa yetagwo Dagoni, na makīrīga rīriganītie na Dagoni. ³ Rīrīa andū a Ashidodi mookīre rūciinī tene mūthenya ūyū ūngī-rī, magīkora Dagoni īgūite īgakoma na nda hau mbere ya ithandūkū rīa Jehova! Makīoya Dagoni makīmīcookia handū hayo. ⁴ No mookīra rūciinī rūrū rūngī-rī, magīkora Dagoni īgūite īgakoma na nda hau mbere ya ithandūkū rīa Jehova! Mūtwe na moko mayo meerī nīcioinīkīte, ikagūa hau hingīro-inī ya mūrango wa nyūmba; no mwīrī wayo watigarīte. ⁵ Nīkīo nginya ūmūthī gūtīrī athīnjīri-ngai a Dagoni kana andū angī matoonyaga hekarū ya Dagoni kūu Ashidodi magereire hingīro-inī īyo ya mūrango.

⁶ Nakuo guoko kwa Jehova gūkīūmīra andū a Ashidodi na kūdū kūrīa kwariganītie nakuo; akīmarehere mwanangīko na akīmahūūra na mīrimū ya mahūha.

⁷ Na rīrīa andū a Ashidodi moonire ūrīa gwekīka, makiuga atīrī, “Ithandūkū rīa ngai ya Isiraeli rītīgūikara na ithuī gūkū gwitū, nīgūkorwo guoko gwake nīgūtūūmīre mūno hamwe na ngai iitū Dagoni.” ⁸ Nī ūndū wa ūguo magīcookanīrīria aathani othe a Afilisti, makīmooria atīrī, “Tūgwīka atīa na ithandūkū rīrī rīa ngai ya Isiraeli?”

Na magīcookia atīrī, “Rekei ithandūkū rīrī rīa ngai ya Isiraeli rīthaamīrio Gathu.” Nī ūndū ūcio magīthaamia ithandūkū rīu rīa Ngai wa Isiraeli.

⁹ No rīrī, maarīkia kūrīthaamīria kuo, guoko kwa Jehova gūgūkīrīra itūūra rīu inene, gūkīgīa kīmako kīnene. Akīhūūra andū a itūūra rīu inene, arīa ethī na arīa akūrū,

akĩmarehere mĩrimũ ya mahũha. ¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio magĩt-wara ithandũkũ rĩu rĩa Ngai Ekironi.

Na rĩrĩa ithandũkũ rĩu rĩa toonyaga Ekironi-rĩ, andũ a Ekironi makĩanĩrĩa na mũgambo makiuga atĩrĩ, “Nĩ-maarehe ithandũkũ rĩa ngai ya Isiraeli gũkũ gwitũ nĩguo matũũrage ithuĩ hamwe na andũ aitũ.” ¹¹ Nĩ ũndũ wa ũguo magĩcookanĩrĩa aathani othe a Afilisti makĩmeera atĩrĩ, “Cookiai ithandũkũ rĩrĩ rĩa ngai ya Isiraeli rĩehere gũkũ; nĩrĩcookio kũrĩa riumĩte kana rĩtũũrage hamwe na andũ aitũ.” Nĩgũkorwo gĩkuũ nĩkĩaiyũrĩtie itũũra rĩu inene kĩmako; guoko kwa Ngai nĩ kwariũmĩire mũno. ¹² Nao arĩa mataakuire makĩhũũrwo na mĩrimũ ya mahũha, nakĩo kĩrĩro gĩa itũũra rĩu inene gĩgĩkinya o igũrũ kwa Ngai.

6

Ithandũkũ rĩa Kĩrĩkanĩro Gũcookio Isiraeli

¹ Na rĩrĩ, ithandũkũ rĩa Jehova rĩarĩkia gũikara bũrũri wa Afilisti mĩeri mũgwanja-rĩ, ² Afilisti magĩta athĩnjĩri-ngai na aragũri, makĩmooria atĩrĩ, “Tũgwĩka atĩa na ithandũkũ rĩrĩ rĩa Jehova? Twĩrei ũrĩa tũngĩrĩcookia kũrĩa rĩoimĩte.” ³ Nao magĩcookia atĩrĩ, “Mũngĩkorwo nĩ mũgũcookia ithandũkũ rĩa ngai ya Isiraeli, mũtikarĩ-cookie rĩrĩ itheri, no nginya mũrĩtũme na kĩndũ gĩa kũrutwo iruta rĩa mahĩtia. Hĩndĩ ĩyo nĩmũkaahona, na mũmenye kĩrĩa gĩtũmĩte guoko gwake kwage kweherio igũrũ rĩanyu.”

⁴ Afilisti makĩũria atĩrĩ, “Nĩ iruta rĩrĩkũ rĩa mahĩtia tũngĩmirutĩra?”

Nao magĩcookia atĩrĩ, “Tũmĩhiano tũtano twa thahabu tũhaana mahũha, na tũtano twa thahabu tũhaana tũbĩa* o ta ũrĩa aathani a Afilisti maigana, nĩ ũndũ inyũĩ

* 6:4 Afilisti maahũthagĩra indo ici kũhooreria ngai ciao.

na aathani anyu mūhūūrītwo na mūthiro mūthemba o ūmwe. ⁵ Thondekai tūmīhiano twa mahūha na twa tūbīa iria irathūkia būrūri, na mūtīe ngai ya Isiraeli. No gūko-rwo nīakeheria guoko gwake kuume igūrū rīanyu, o na igūrū rīa ngai cianyu, o na būrūri wanyu. ⁶ Nī kī gītūmīte mūmie ngoro cianyu ta ūrīa andū a Misiri na Firaūni meekire? Rīrīa aamahinyīrīrie-rī, githī matiarekereirie andū a Isiraeli nīguo mathī?

⁷ “Na rīrī, haarīriai ngaari njerū, na ng’ombe igīrī njaiirī itarī ciohwo icooki. Muoherere ng’ombe icio ngaari-inī īyo, no mweherie njaū ciacio mūcihingīre kiugū. ⁸ Oyai ithandūkū rīa Jehova mūrīgīrīre igūrū rīa ngaari, na mūige gathandūkū mwena-inī warīo na mūgekīre indo icio cia thahabu icio mūramīcookeria irī cia iruta rīa mahītia. Rekei rīthī, ⁹ no mūikare mūrīrorete. Rīngīam-bata rīkinye būrūri warīo, rīerekeire Bethi-Shemeshu-rī, nīgūgatuīka atī nī Jehova ūtūrehereire mūtino ūyū mūnene ūū. No kūngīkorwo ti ūguo, nītūkamenya atī ti guoko gwake gwatūhūūrire, no nī ūndū watūkorire o ūguo.”

¹⁰ Nī ūndū ūcio magīka ūguo. Makīoya ng’ombe icio igīrī magīcioherera ngaari-inī, na makīhingīra njaū ciacio kiugū. ¹¹ Makīgīrīra ithandūkū rīa Jehova igūrū rīa ngaari, na hamwe narīo makīgīrīra gathandūkū karīa kaarī na tūbīa tūu twa thahabu na tūmīhiano tūu twahaanaga mahūha. ¹² Nīngī ng’ombe icio ikīam-bata irūngīrīrie irorete Bethi-Shemeshu, igīthī na njīra yothe ikīanagia; itiakerūrire na mwena wa ūrīo kana wa ūmotho. Nao aathani a Afilisti magīcirūmīrīra o nginya mūhaka-inī wa Bethi-Shemeshu.

¹³ Hīndī īyo andū a Bethi-Shemeshu nī kūgetha maagethaga ngano yao kīanda-inī, na rīrīa maatiirire maitho makīona ithandūkū rīa Ngai, magīkena nīkūrīona.

¹⁴ Nayo ngaari ĩgĩkinya mũgũnda-inĩ wa Joshua wa kũu Bethi-Shemeshu, nayo ĩkĩrũgama hakuhĩ na ihiga inene. Andũ acio magĩatũranga mĩtĩ ya ngaari ĩyo, na makĩrutĩra Jehova ng'ombe icio igongona rĩa njino. ¹⁵ Nao Alawii makĩruta ithandũkũ rĩa Jehova hamwe na gathandũkũ ka mĩhiano ĩyo ya thahabu, makĩmĩigĩrĩra igũrũ rĩa ihiga rĩu inene. Mũthenya ũcio andũ a Bethi-Shemeshu[†] makĩruta ng'ombe icio irĩ igongona rĩa njino harĩ Jehova. ¹⁶ Aathani acio atano a Afilisti makĩĩtonera maũndũ macio mothe, na magĩcooka Ekironi mũthenya o ro ũcio.

¹⁷ ĩno nĩyo mĩhiano ya mahũha ma thahabu ĩrĩa Afilisti maatũmire ĩrĩ igongona rĩa mahĩtia rĩa kũrutĩrwo Jehova: Mũhiano o ũmwe warutagwo nĩ ũndũ wa o itũũra: Ashidodi, na Gaza, na Ashikeloni, na Gathu, na Ekironi. ¹⁸ Naguo mũigana wa mbĩa cia thahabu waiganaga o ta matũũra ma Afilisti ma aathani acio atano, matũũra macio maairigĩrwo na thingo cia hinya hamwe na tũtũũra twa bũrũri wao. Narĩo ihiga rĩu inene harĩa maigĩrĩire ithandũkũ rĩa Jehova, nĩ mũira nginya ũmũthĩ rĩrĩ kũu mũgũnda-inĩ ũcio wa Joshua wa kũu Bethi-Shemeshu.

¹⁹ No Ngai akĩũraga andũ amwe a kũu Bethi-Shemeshu, akĩũraga andũ mĩrongo mũgwanja nĩ ũndũ nĩmarorire ithandũkũ rĩa Jehova thĩinĩ. Andũ makĩrĩra nĩ ũndũ wa ihũũra rĩu inene Jehova aamahũũrĩte narĩo, ²⁰ nao andũ a Bethi-Shemeshu makĩũria atĩrĩ, “Nũũ ũngĩkĩrũgama mbere ya Jehova, Ngai ũyũ mũtheru? Ithandũkũ rĩk-wambatio kũrĩ ũ rĩoima haha?”

²¹ Ningĩ magĩtũmana kũrĩ andũ a Kiriathu-Jearimu, makĩmeera atĩrĩ, “Afilisti nĩmacookia ithandũkũ rĩa Jehova. Ikũrũkai mũrĩgĩire mũrĩambatie kwanyu.”

[†] 6:15 Itũũra rĩa Bethi-Shemeshu rĩarĩ rĩa Alawii (Josh 21:16). Alawii no-o meetĩkĩrĩtio gũkuua ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro (Gũcook 10:8).

7

¹ Nĩ ũndũ ũcio andũ a Kiriathu-Jearimu magĩthiĩ, makĩgĩĩra ithandũkũ rĩa Jehova, makĩĩambatia. Makĩĩt-wara mũciĩ wa Abinadabu kĩĩma-igũrũ, na makĩamũra mũriũ Eleazaru aikaragie ithandũkũ rĩa Jehova.*

Samūeli Kũhoota Afilisti kũu Mizipa

² Ithandũkũ rĩa kĩĩkanĩro nĩĩaikarire Kiriathu-Jearimu ihinda iraaya, ihinda rĩa mĩaka mĩrongo iĩĩ iĩĩ yothe, nao andũ othe a Isiraeli magĩcakaya na makĩrongooria Jehova. ³ Nake Samūeli akĩĩra nyũmba yothe ya Isiraeli atĩĩ, “Mũngĩkorwo nĩmũgũcookerera Jehova na ngoro cianyu ciothe-rĩ, tiganai na ngai ng’eni na Maashitarothu, na mwĩneane kũĩ Jehova, na mũmũtungatĩre o we wiki, nake nĩakamũkũũra amũrute guoko-inĩ kwa Afilisti.” ⁴ Nĩ ũndũ ũcio andũ a Isiraeli magĩtigana na Mabaali na Maashitarothu, magĩtungatĩra Jehova o we wiki.

⁵ Ningĩ Samūeli akiuga atĩĩ, “Cookanĩĩriai Isiraeli othe kũu Mizipa, na nĩ nĩngamũthaithanĩĩra harĩ Jehova.”

⁶ Na rĩĩra maagomanĩte kũu Mizipa, magĩtaha maaĩ makĩ-maita mbere ya Jehova. Mũthenya ũcio makĩĩhinga kũĩra irio, na makiumbũra mehia mao makiugĩra kũu atĩĩ, “Nĩ twĩhĩirie Jehova.” Nake Samūeli nĩwe warĩ mũtongoria wa Isiraeli kũu Mizipa.

⁷ Rĩĩra Afilisti maaigwire atĩ Isiraeli maagomanĩte kũu Mizipa, aathani a Afilisti makĩambata magĩthiĩ makamatharĩkĩre. Na rĩĩra andũ a Isiraeli maaigwire ũhoru ũcio, makĩnyitwo nĩ guoya nĩ ũndũ wa Afilisti. ⁸ Makĩĩra Samūeli atĩĩ, “Ndũgaatige gũkaĩra Jehova Ngai witũ nĩ ũndũ witũ, nĩgeetha atũhonokie kuuma guoko-inĩ kwa Afilisti.” ⁹ Nake Samūeli akĩoya kagondũ koongaga na

* 7:1 Ithandũkũ rĩa kĩĩkanĩro rĩaikarire Bethi-Shemeshu nginya rĩĩra Daudi aarĩtwarire Jerusalemu (2Sam 6:2-3).

agĩkarutĩra Jehova igongona rĩa njino karĩ kagima o ro ũguo. Agĩkaĩra Jehova nĩ ũndũ wa Isiraeli, nake Jehova akĩmũcookeria ũhoru.

¹⁰ Na hĩndĩ irĩa Samūeli aarutaga igongona rĩa njino-rĩ, Afilisti magĩkuhĩrĩria nĩguo marũe na Isiraeli. No mũthenya ũcio Jehova akĩruruma na marurumĩ manene mũno ma gũũkĩrĩra Afilisti, na agĩtũma mamake mũno o nginya magĩtoorio mũno mbere ya andũ a Isiraeli.

¹¹ Nao andũ a Isiraeli makiuma kũu Mizipa naihenya, magĩteng'eria Afilisti makĩmooragaga kũu njĩra-inĩ, makĩmakinyia mũhuro wa Bethi-Kari.

¹² Ningĩ Samūeli akĩoya ihiga na akĩrĩhaanda gatagatĩ ka Mizipa na Sheni. Akĩrĩta Ebeni-Ezeri, akiuga atĩrĩ, “Nginyagia hau nĩ Jehova ũtũteithĩtie.” ¹³ Nĩ ũndũ ũcio Afilisti magĩtoorio mũno na matiacookire gũtharĩkĩra bũrũri wa andũ a Isiraeli rĩngĩ.

Ihinda rĩothe rĩrĩa Samūeli aatũũrĩre muoyo, guoko kwa Jehova gwatũũrĩre gũũkĩrĩre Afilisti. ¹⁴ Namo matũũra marĩa Afilisti maatahĩte kũrĩ Isiraeli kuuma Ekironi nginya Gathu magĩcookerera Isiraeli, nao andũ a Isiraeli magĩkũũra bũrũri ũrĩa wariganĩtie na matũũra macio nague kuuma kũrĩ watho wa Afilisti. Na gũkĩgĩa thayũ gatagatĩ ka Isiraeli na Aamori.

¹⁵ Samūeli agĩthĩĩ na mbere gũtiirĩrĩra Isiraeli matukũ mothe ma muoyo wake.[†] ¹⁶ Mwaka o mwaka nĩathiũrũrũkaga kuuma Betheli nginya Giligali na Mizipa,[‡] agatuithanagia andũ a Isiraeli ciira kũndũ guothe. ¹⁷ No nĩacookaga Rama hĩndĩ ciothe, kũrĩa mũciĩ wake warĩ, o na kũu agatuithanagia ciira kũrĩ andũ a Isiraeli arĩ kũu. Nake agĩakĩra Jehova kigongona kũu.

[†] 7:15 Samūeli aarĩ mũnabii (3:20) na mũtiirĩrĩri bũrũri wa Isiraeli. [‡] 7:16 Matũũra ma Betheli, na Giligali, na Mizipa maarĩ rũgongo rwa Benjamini, na nĩkuo andũ maathiagiaga kũhoera (Josh 4:19).

8

Isiraeli Gwītia Mūthamaki

¹ Rīrīa Samūeli aakūrire, nīathuurire ariū ake matuīke atiirīriri būrūri wa Isiraeli. ² Mūriū wake wa irigithathi eetagwo Joeli, nake wa keerī eetagwo Abija, nao maatungataga kuu Birishiba. ³ No rīrī, ariū ake matiathiire na mīthiire ta yake. Nīmagarūrūkire makīirirīria ūtonga ūtarī wa ma, na makaamūkagīra mahaki, na makoogomagia kīhooto.

⁴ Nī ūndū ūcio athuuri othe a Isiraeli makīūngana, magīthiī kūrī Samūeli o kuu Rama. ⁵ Makīmwīra atīrī, “Wee ūrī mūkūrū, nao ariū aku matirathiī na mīthiire ta yaku; rīu thuura mūthamaki atūtongoragie o ta ndūrīrīria ingī ciothe.”

⁶ No rīrīa maamwīrire atīrī, “Tūhe mūthamaki atūtongoragie.” Ūndū ūcio ndwakenirie Samūeli; nī ūndū ūcio akīhooya Jehova. ⁷ Nake Jehova akīmwīra atīrī, “Thikīrīria ūrīa wothe andū aya marakwīra; tiwe mararega, no nī nī mararega nduīke mūthamaki wao. ⁸ O ta ūrīa matūire mekaga ūguo kuuma mūthenya ūrīa ndamambatirie ngīmaruta būrūri wa Misiri nginya ūmūthī, makandiganīria magatungatīra ngai ingī, ūguo noguo maragwīka. ⁹ Na rīrī, kīmathikīrīrie; no ūmataare, ūtītīrithie na ūreke mamenye ūrīa mūthamaki ūcio ūkaamathamakagīra ageekaga.”

¹⁰ Nake Samūeli akīra andū acio maamwītagia mūthamaki ūhoru wothe wa Jehova. ¹¹ Akīmeera atīrī, “Ūū nīguo mūthamaki ūrīa ūkaamūthamakagīra ageekaga: Nīakoya ariū anyu amatue a gūtungataga na ngaari ciake cia ita, na mbarathi, na mahanyūkage mbere ya ngaari ciake cia ita. ¹² Amwe ao nīakamatua aathani a thigari ngiri, na aathani a thigari mīrongo ītano, na arīa angī marīmage mīgūnda yake na makamūgethera,

o na angĩ mathondekage indo cia mbaara na cia ngaari ciake cia ita. ¹³ Nĩakoya airĩtu anyu amatue athondeki a indo iria inungaga wega, na arugi na athondeki a mĩgate. ¹⁴ Nĩakoyaga mĩgũnda yanyu, na mĩgũnda ya mĩthabibũ, na ya mĩtamaiyũ ĩrĩa mĩega mũno amĩhe ndungata ciake. ¹⁵ Nĩakoyaga gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa ngano yanyu na gĩa thabibũ cianyu akĩhe anene ake na ndungata ciake. ¹⁶ Ndungata cianyu cia arũme na cia andũ-a-nja, na ng'ombe cianyu iria njega na ndigiri nĩagaciyoa ituĩke cia kũmũrutagĩra wĩra. ¹⁷ Nĩakoyaga gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa mahiũ manyu, o na inyuĩ ene nĩ mũgaatuĩka ngombo ciake. ¹⁸ Mũthenya ũcio wakinya-rĩ, nĩmũgakaya nĩ ũndũ wa mũthamaki ũcio mwĩthuurĩire, nake Jehova ndarĩ ũndũ akaamũcookeria mũthenya ũcio.”

¹⁹ No andũ acio makĩrega gũthikĩrĩa Samūeli makiuga atĩrĩ, “Aca! Ithuĩ tũkwenda mũthamaki wa gũtũthamak-agĩra. ²⁰ Ningĩ tũtuĩke ta ndũrĩrĩ iria ingĩ ciothe, tũrĩ na mũthamaki wa gũtũtongoragia na wa gũthiiga mbere iitũ na wa kũrũaga mbaara ciitũ.”

²¹ Rĩrĩa Samūeli aigwire ũhoru ũrĩa wothe andũ acio moigire-rĩ, akĩũcookera mbere ya Jehova. ²² Jehova akĩmũcookeria atĩrĩ, “Maigue, ũmahe mũthamaki.”

Nake Samūeli akĩira andũ a Isiraeli atĩrĩ, “O mũndũ nĩacooke ituũra-inĩ rĩake.”

9

Samūeli Gũitĩrĩa Saũlũ Maguta

¹ Na rĩrĩ, nĩ kwarĩ Mũbenjamini ũmwe, mũndũ warĩ igweta wetagwo Kishu mũrũ wa Abieli, mũrũ wa Zeroru, mũrũ wa Bekorathu, mũrũ wa Afia wa Benjamini. ² Mũndũ ũcio aarĩ na mũriũ wetagwo Saũlũ, mwanake kĩrorerwa na gũtirĩ ũngĩ mangĩagananirio nake harĩ andũ a Isiraeli,

nake aarĩ mūraihi gūkĩra andũ arĩa angĩ othe, kuuma ciande ciake gũthiĩ na igũrũ aakĩrĩte andũ arĩa angĩ othe.

³ Na rĩrĩ, ndigiri cia Kishu, ithe wa Saũlũ, ikĩũra, nake Kishu akĩĩra mūriũ Saũlũ atĩrĩ, “Oya ndungata ĩmwe mũthiĩ nayo mūgacarie ndigiri.” ⁴ Nĩ ũndũ ũcio akĩhĩtũkĩra bũrũri ũrĩa ũrĩ irĩma wa Efiraimu na bũrũri wa Shalisha, no matiacionire. Magĩthiĩ o na mbere magĩkinya rūgongo rwa Shaalimu no ndigiri icio itiarĩ kũu. Agĩcooka akĩgera rūgongo rwa Benjamini, no matiacionire.

⁵ Rĩrĩa maakinyire rūgongo rwa Zufu, Saũlũ akĩĩra ndungata ĩrĩa aarĩ nayo atĩrĩ, “Ūka, reke tũhũndũke; baba ahota gũtiga gwĩciiria ũhoru wa ndigiri ambĩrĩrie gũtũmakĩra.”

⁶ No ndungata ĩgĩcookia atĩrĩ, “Atĩrĩrĩ, itũũra-inĩ rĩrĩrĩ nĩ kũrĩ mũndũ wa Ngai; na nĩ mũtĩie mũno, na ũrĩa wothe oigaga nĩũhingaga. Nĩtũthiĩ kuo o rĩu. Hihi no atwĩrĩre kũrĩa tũngĩciona.”

⁷ Saũlũ akĩĩra ndungata yake atĩrĩ, “Tũngĩthiĩ-rĩ, nĩ kĩi tũngĩhe mũndũ ũcio? Irio nĩ thiru makũnia-inĩ maitũ. Tũtirĩ na kĩheo gĩa gũtwarĩra mũndũ wa Ngai. Nĩ kĩi tũrĩ nakĩo?”

⁸ Ndungata ĩyo ĩkĩmũcookeria o rĩngĩ, ĩkiuga atĩrĩ, “Atĩrĩrĩ, ndĩ na gĩcunjĩ gĩa kana gĩa cekeri ya betha.* Nĩngũmĩhe mũndũ wa Ngai nĩgeetha atwĩrĩre kũrĩa tũngĩciona.” ⁹ (Tene thĩinĩ wa Isiraeli, mũndũ angĩathiire kũhooya kĩrĩa kuuma kũrĩ Ngai, oigaga atĩrĩ, “Ūka, tũthiĩ kũrĩ muoni-maũndũ,” nĩ ũndũ ũrĩa wĩtagwo mũnabii matukũ maya hĩndĩ ĩyo eetagwo muoni-maũndũ.)

¹⁰ Saũlũ akĩĩra ndungata yake atĩrĩ, “Nĩ wega, nĩ tũgĩthiĩ.” Nĩ ũndũ ũcio magĩthiĩ merekeire itũũra rĩrĩa mũndũ ũcio wa Ngai aarĩ.

* 9:8 nĩ ta giramu 3

¹¹ Na rīrīa maambataga kīrīma marorete itūūra-inī, magīcemanīa na airītu amwe magīthīī gūtaha maaī, makī-moorīa atīrī, “Mūndū ūrīa muonī-maūndū arī gūkū?”

¹² Nao magīcookīa atīrī, “Ekuo, arī hau mbere yanyu. Hīūhai, ooka itūūra-inī riitū o ūmūthī, nī ūndū andū marī na igongona rīkūrūtīrwo handū harīa hatūūgīru. ¹³ O mwarīkia gūtoonya itūūra-rī, nīmūkūmuona atanambata handū hau hatūūgīru kūrīa.† Andū matingīambīrīria kūrīa ngīnya arīkīnya, tondū no ngīnya arathime igongona; thuutha-inī arīa metītwo marīe. Rīu ambatai; ihinda rīrīrī nīrīo mūngīmuona.”

¹⁴ Nao makīambata itūūra-inī, na rīrīa maatoonyaga kuo-rī, makīona Samūeli agīūka na kūrī o akīambata athīī handū harīa hatūūgīru.

¹⁵ Na mūthenya ūmwe mbere ya Saūlū gūūka-rī, Jehova nīaguūrīrie Samūeli ūndū ūyū akamwīra atīrī, ¹⁶ “Rūciū ihinda ta rīrī nīngagūtūmīra mūndū kuuma būrūrī wa Benjamīni. Mūtīrīrie maguta atuīke mūtongoria wa andū akwa a Isiraeli; nīagakūūra andū akwa kuuma guoko-inī kwa Afilīstī. Nīndorete andū akwa, nī ūndū kīrīro kīao nīkīngīnyīire.”

¹⁷ Hīndī īrīa Samūeli onire Saūlū, Jehova akīmīwīra atīrī, “Ūyū nīwe mūndū ūrīa ndīrakwīrīre ūhorō wake; nīwe ūgaatha andū akwa.”

¹⁸ Saūlū agīkuhīrīria Samūeli hau itoonyero-inī rīa itūūra, akīmūūrīa atīrī, “Ndagūthaitha no ūnjīrīre harīa nyūmba ya muonī-maūndū īrī?”

¹⁹ Nake Samūeli agīcookīa atīrī, “Nī nī nī muonī-maūndū. Ambata, ūthīī mbere yakwa ngīnya handū harīa hatūūgīru, nīgūkorwo ūmūthī nīūkūrīanīra na nī, na rūciīnī nīngakūrekereria ūthīī, na ngwīre maūndū mothe marīa me ngoro-inī yaku. ²⁰ Ha ūhorō wa ndigiri iria

† 9:13 Magongona-inī mamwe nī gwakoragwo na ndīa.

wateire mīthenya itatū mīhītuku-rī, ndūkamake nī ūndū wacio; nīrīkītīe kuoneka. Na nī kūrī ū wendi wothe wa Isiraeli werekeirio, angīkorwo ti kūrī wee na nyūmba ya thoguo yothe?”

²¹ Nake Saūlū agīcookia atīrī, “Githī ndikīrī Mūben-jamini, kuuma mūhīrīga ūrīa mūnini wa Isiraeli? Anga mbarī iitū tiyo nini gūkīra mbarī iria ingī cia mūhīrīga wa Benjamini? Nī kī gīgūtūma ūnjīre ūndū ta ūcio?”

²² Ningī Samūeli akīrehe Saūlū na ndungata yake, akīmatoonyia nyūmba irīa yarīagīrwo, na akīmaikaria thī handū ha andū arīa atīku arīa meetītwo; nao othe maarī ta andū mīrongo itatū. ²³ Samūeli akīra ūrīa warugaga atīrī, “Rehe gīcunjī kīa nyama kīrīa ngūnengerire, kīrīa ngwīrire ūige handū mwanya.”

²⁴ Nake ūcio warugaga akīoya kīgūrū kūu na kīrīa kīarī kīgūrū-inī, agīkūiga mbere ya Saūlū. Samūeli akīmwīra atīrī, “Gīkī nīkīo ūraigīrwo. Rīa, tondū nīwe ūkūigīrwo nī ūndū wa ihinda rīrī, kuuma hīndī irīa ndoigire atīrī, ‘Nīnjītīte ageni.’” Nake Saūlū akīrīanīra na Samūeli mūthenya ūcio.

²⁵ Maikūrūka kuuma handū hau hatūūgīru na maakinya itūūra-inī-rī, Samūeli akīaranīria na Saūlū marī nyūmba igūrū. ²⁶ Nao makīrooka gūkīra rūciinī tene, nake Samūeli agīta Saūlū kūu nyūmba igūrū akīmwīra atīrī, “Ūkīra wīhaarīrie na nīngūkūrekereria ūthīi.” Hīndī irīa Saūlū ehaarīrie, we hamwe na Samūeli makiuma nja. ²⁷ Hīndī irīa maikūrūkaga makinye mūthia wa itūūra-rī, Samūeli akīra Saūlū atīrī, “Ira ndungata īno ithiiaige mbere iitū, no wee ūtithie hanini ngūhe ndūmīrīri ya Ngai.” Nayo ndungata īgīka o ūguo.

10

¹ Ningī Samūeli akīoya kīnandū kīa maguta, akī-

maitīrīria Saūlū mūtwe, na akīmūmumunya, akīmwīra atīrī, “Githī Jehova ndagūitīrīrie maguta ūtuīke mūton-goria wa igai rīake? ² Ūmūthī twatigana, nīūgūcemanīa na andū eerī hakuhī na mbīrīra ya Rakeli, kūu Zeliza mūhaka-inī wa Benjamini. Nīmarīkwīra atīrī, ‘Ndigiri iria wathiire gūcaria-rī, nīcionekeke. Na rīu thoguo nīatigīte gwīciiria ūhorō wacio na nīamakīte nī ūndū waku. Aroria atīrī, “Ngwīka atīa nī ūndū wa mūrū wakwa?”’

³ “Ningī kuuma kūu nīūgūthī na mbere ūkinye mūtī-inī ūrīa mūnene wa Taboru. Nīūgūcemanīa na andū atatū makīambata mathī kūu Betheli kūrī Ngai. Ūmwe arīkorwo akuuīte tūūri tūtātū, ūrīa ūngī mīgate ītatū, na ūrīa ūngī mondo ya ndibei. ⁴ Nao makūgeithie na makūhe mīgate īirī, īrīa ūrīamūkīra kuuma kūrī o.

⁵ “Thuutha ūcio ūthī nginya Gibeā ya Ngai, kūrīa kūrī kambī ya Afilisti ya arangīri. Na wakuhīrīria itūūra rīu-rī, nīūgūcemanīa na mūtongoro wa gīkundi kīa anabii maikūrūkīte makiuma handū hau hatūūgīru marī na inanda cia kīnūbi, na tūhembe, na mītūrīrū, na inanda cia mūgeeto ikīgambio mbere yao, na nīmegūkorwo makīratha mohoro. ⁶ Roho wa Jehova nīegūūka igūrū rīaku na hinya, na nīūkūratha mohoro hamwe nao; nawe nīūkūgarūrwo ūtuīke mūndū ūngī. ⁷ Marūūri macio maarīkia kūhingio-rī, īka o ūrīa guoko gwaku kūngīhota gwīka, nīgūkorwo Ngai arī hamwe nawe.

⁸ “Ikūrūka mbere yakwa nginya Giligali. Ti-itherū nīngaikūrūka njūke kūrī we ndute magongona ma njino na maruta ma ūiguano. No no nginya wetere mīthenya mūgwanja nginya njūke harī we ngwīre ūrīa wagīrīrwo nī gwīka.”

⁹ Na rīrīa Saŭlū aahündūkaga matigane na Samūeli-rī, Ngai akīgarūra ngoro ya Saŭlū, namo marūūri macio mothe makīhingio mūthenya o ro ūcio. ¹⁰ Rīrīa maakinyire Gibe-rī, mūtongoro wa anabii ūkīmūtūnga; nake Roho wa Ngai agīūka igūrū rīake na hinya, agīituranīra nao, na akīratha mohoro. ¹¹ Rīrīa andū arīa othe maamūūi maamuonire akīratha mohoro me hamwe na anabii, makīūrania atīrī, “Nī ūndū ūrīkū ūyū wīkīkīte kūrī mūrū wa Kishu? Kaī Saŭlū atuīkīte wa thiritū ya anabii?”

¹² Mūndū watūūraga kūu agīcookia atīrī, “Nake ithe wao nūū?” Naguo ūndū ūcio ūgītūika ūndū ūngītūika thimo, gūkooragio atīrī, “Saŭlū o nake nī wa gīkundi kīa anabii?” ¹³ Thuutha wa Saŭlū gūtiga kūratha mohoro, agīthīi handū hau hatūūgīru.

¹⁴ Hīndī īyo ithe mūnini wa Saŭlū akīūria Saŭlū na ndungata yake atīrī, “Mūraarī kū?”

Nake agīcookia atīrī, “Gwetha ndigiri, no rīrīa twaciagire tūgīthīi kūrī Samūeli.”

¹⁵ Ithe mūnini wa Saŭlū akiuga atīrī, “Njīra ūrīa Samūeli aakwīrire.”

¹⁶ Saŭlū agīcookia atīrī, “Nīatwīrire o wega atī ndigiri nīcionekeke.” No ndeerire ithe mūnini ūrīa Samūeli aamwīrire ūhorō ūkonīi ūthamaki.

¹⁷ Samūeli agītūmanīra andū a Isiraeli mongane harī Jehova kūu Mizipa,* ¹⁸ akīmeera atīrī, “Ūū nīguo Jehova Ngai wa Isiraeli ekuuga: ‘Nīi nī nīi ndaarutire Isiraeli, ngīmambatia kuuma būrūri wa Misiri, na nī nīi ndaamūkūūrire kuuma watho-inī wa Misiri, na mothamaki-inī mothe marīa maamūhinyagīrīria.’” ¹⁹ No rīrī, nīmūregete Ngai wanyu, ūrīa ūmūhonokagia kuuma kūrī mīnyamaro na mathīina manyu mothe, na mūkoiga atīrī, ‘Aca, tūhe mūthamaki atūthamakagīre.’ Nī ūndū

* 10:17 Mizipa nīkuo andū maacemanagia kwarīrīria maūndū ma bata.

ũcio rĩu mwĩneanei mbere ya Jehova ta ũrĩa mĩhĩrĩga yanyu na mbarĩ cianyu itariĩ.”

²⁰ Rĩrĩa Samūeli aarehire mĩhĩrĩga yothe ya Isiraeli hakuhĩ-rĩ, mũhĩrĩga wa Benjamini nĩguo wathuurirwo.

²¹ Ningĩ akĩrehithia mũhĩrĩga wa Benjamini hau mbere, mbarĩ o mbarĩ, na mbarĩ ya Matiri nĩyo yathuurirwo. Mũthia-inĩ Saŭlũ mūrũ wa Kishu agĩthuurwo. No maamwetha matiigana kũmuona. ²² Nĩ ũndũ ũcio magĩtuĩria ũhoru makĩria harĩ Jehova, “Mũndũ ũcio nĩokĩte gũkũ?”

Nake Jehova akiuga atĩrĩ, “Ĩi, ehithĩte harĩa indo ciigĩtwo.”

²³ Nao magĩteng’era, makĩmũgĩĩra, na aarũgama gatagatĩ ka andũ-rĩ, nĩwe warĩ mũraihi gũkĩra andũ arĩa angĩ othe. ²⁴ Samūeli akĩĩra andũ othe atĩrĩ, “Nĩmuona mũndũ ũrĩa Jehova athuurĩte? Gũtirĩ mũndũ ũhaana take harĩ andũ aya othe.”

Nao andũ makĩanĩĩra makiuga atĩrĩ, “Mũthamaki arotũũra ihinda iraaya!”

²⁵ Samūeli agĩtaarĩria andũ mawatho ma ũthamaki. Nake akĩmaandĩka gĩkũnjo-inĩ akĩmaiga mbere ya Jehova. Ningĩ Samūeli akĩĩra andũ mathiĩ, o mũndũ gwake mũciĩ.

²⁶ Saŭlũ o nake agĩthiĩ gwake mũciĩ kũu Gibeaa, oimagarĩtio nĩ andũ njamba arĩa ngoro ciao ciahutĩtio nĩ Ngai.

²⁷ No andũ amwe a thogothogo makiuga atĩrĩ, “Mũndũ ũyũ aahota atĩa gũtũhonokia?” Makĩmũnyarara na matiigana kũmũrehera iheo. Nowe Saŭlũ agĩkirĩra ki.

11

Saŭlũ Kũhonokia Itũũra-Inene rĩa Jabeshi

¹ Na rĩrĩ, Nahashu ũrĩa Mũamoni nĩambatire agĩthiĩ akĩrigiicĩria Jabeshi-Gileadi. Nao andũ othe a Jabeshi

makīmwīra atīrī, “Gĩa na kīrīko kĩa ũiguano, na ithuĩ nĩ tūrīgūtungatagĩa.”

² Nowe Nahashu ũcio Mūamoni agĩcookia atīrī, “Nītūkūgĩa na kīrīko kĩa ũiguano na inyuĩ mwetīkīra ũndũ ũyũ ũmwe: atĩ ngũũre riitho rĩa ũrĩo rĩa o mündũ wothē nĩgeetha nyararithie andũ a Isiraeli othe.”

³ Athuuri acio a Jabeshi makīmwīra atīrī, “Tũhe mĩthenya mūgwanja nĩguo tūtũme andũ Isiraeli guothe, kūngĩaga mündũ wa gūtũhonokia-rĩ, nītūkwīneana kūrī we.”

⁴ Rĩrĩa andũ acio matũmĩtwo maakinyire Gibeā gwa Saũlũ na makīheana ũhoro ũcio kūrī andũ-rĩ, andũ othe makīrĩra maanīrĩire. ⁵ Na rĩrĩ, Saũlũ nīgũcooka aacookaga oimĩte mīgũnda-inĩ, oimĩte ndegwa ciake thuutha, akīũria atīrī, “Kaĩ andũ aya moonete ũũru ũrīkũ? Nĩ kīĩ kīratũma marĩre?” Nao magĩcookera ũhoro ũcio makīmwīra ũrĩa andũ a Jabeshi moigĩte.

⁶ Rĩrĩa Saũlũ aigũire ũhoro ũcio, Roho wa Ngai agĩũka igũrũ rĩake na hinya mũno, nake agĩcinwo nĩ marakara.

⁷ Akĩnyiita ndegwa igĩrĩ, agĩcitinangia icunjĩ, na agītũma andũ Isiraeli guothe nacio, makīanagĩrĩra atīrī, “Ūũ nĩguo ndegwa cia mündũ o wothē igwĩkwo ũrĩa ũtekũrũmĩrĩra Saũlũ na Samūeli.” Naguo guoya woimĩte harĩ Jehova ũkĩnyiita andũ acio, nao makĩumagara ta maarĩ o mündũ ũmwe. ⁸ Hĩndĩ ĩrĩa Saũlũ aamatarire hamwe marĩ kũu Bezeki, andũ a Isiraeli maarĩ andũ ngĩri magana matatũ na andũ a Juda ngĩri mĩrongo ĩtatũ.

⁹ Nao makĩra andũ acio maatũmĩtwo atīrī, “Ĩrai andũ acio a Jabeshi-Gileadi atīrī, ‘rũciũ ihinda rĩrĩa riũa rĩ-gaakorwo rĩhiũhĩte, nĩguo mũkaahonokio.’” Rĩrĩa andũ acio maatũmĩtwo mathĩire makīheana ũhoro ũcio kūrī andũ a Jabeshi-rĩ, andũ acio makĩiyũrwo nĩ gĩkeno kīnene.

¹⁰ Nao makĩra andũ a Amoni atīrī, “Rũciũ nītūkeneana

kūrī inyuĩ, na inyuĩ no mūtŵike ūrĩa wothē mūkoonā kwagĩrĩre.”

¹¹ Mũthenya ũyũ ũngĩ Saŭlũ akĩgayania ita rĩake akĩga andũ ikundi ithatũ; na hĩndĩ ya ituanĩra rĩa arangĩri rĩa gũgĩkĩa makĩhithũka kambĩ-inĩ ya Aamoni makĩmooraga nginya rĩrĩa riũa rĩakoretwo rĩhiũhĩte. Arĩa maatigarire makĩharaganio. Nĩ ũndũ ũcio gũtiarĩ andũ ao eerĩ maatigĩtwo me hamwe.

Saŭlũ Gũkiindĩrwo atĩ nĩwe Mũthamaki

¹² Andũ acio magĩcooka makĩira Samūeli atĩrĩ, “Nĩ a acio mooragia atĩrĩ, ‘Saŭlũ no atũthamakĩre?’ Tũrehere andũ acio tũmoorage.”

¹³ Nowe Saŭlũ akiuga atĩrĩ, “Gũtirĩ mũndũ o na ũũ ũkũũragwo ũmũthĩ, nĩ ũndũ mũthenya ũyũ Jehova nĩa-honoketie Isiraeli.”

¹⁴ Hĩndĩ iyo Samūeli agĩcooka akĩira andũ acio atĩrĩ, “Ūkai, tũthĩ Giligali na tũrĩ kũu tũkindire ũthamaki.”

¹⁵ Nĩ ũndũ ũcio andũ othe magĩthĩ Giligali na magĩkindĩra atĩ Saŭlũ nĩwe mũthamaki marĩ mbere ya Jehova. Nao marĩ kũu makĩruta maruta ma ũiguano marĩ mbere ya Jehova, nake Saŭlũ na andũ othe a Isiraeli magĩkũngũira na njĩra nene.

12

Samūeli Kuugĩra Andũ Ūhoro

¹ Na rĩrĩ, Samūeli akĩira andũ a Isiraeli othe atĩrĩ, “Nĩndĩkĩtie gũthikĩrĩria ūrĩa wothē mwanjĩĩre, na nĩndĩmũthuurĩre mũthamaki wa kũmũthamakagĩra.

² Rĩu mũrĩ na mũthamaki wa kũmũtongoria. Hakwa-rĩ, ndĩ mũkũrũ na ngagĩa na mbuĩ, nao ariũ akwa me hamwe na inyuĩ. Ngoretwo ndĩ mũtongoria wanyu kuuma ndĩ mwĩthĩ nginya ũmũthĩ. ³ Niĩ nũngĩ haha. Rutai ũira wa kũnyuna mũtĩ mũrĩ mbere ya Jehova, na mũrĩ mbere ya

mündũ ũyũ wake ũitĩrĩrio maguta. Nũũ ndaanatunya ndegwa yake? Nũũ ndaanatunya ndigiri yake? Nũũ ndaanaheenia? Nũũ ndaanahinyĩrĩria? Nĩ kũrĩ mündũ o na ũ ndĩ ndaamũkĩra ihaki nĩguo nyune maitho nĩ ũndũ warĩo? Kũngĩkorwo ndaneeka ũmwe wa maya-rĩ, nĩngũmũcookeria.”

⁴ Nao magĩcookia atĩrĩ, “Ndũrĩ watũheenia kana ũgĩtũhinyĩrĩria; ndũrĩ woya kĩndũ kuuma guoko-inĩ kwa mündũ o na ũrĩkũ.”

⁵ Samūeli akĩmeera atĩrĩ, “Jehova nĩwe mũira ũhoro-inĩ wanyu, o na mündũ ũyũ aitĩrĩrie maguta nĩ mũira ũmũthĩ, atĩ gũtirĩ ũndũ o na ũmwe mũngĩnjuukĩra.”

Nao makiuga atĩrĩ, “Ĩĩ we nĩ mũira.”

⁶ Samūeli agĩcooka akĩra andũ atĩrĩ, “Jehova nĩwe waamũrire Musa na Harũni, na akĩambatia maithe manyu ma tene kuuma bũrũri wa Misiri. ⁷ Na rĩrĩ, ta rũgamai haha, tondũ nĩngũmũciirithia na ũira mbere ya Jehova nĩ ũndũ wa maũndũ ma ũthingu marĩa Jehova anamwĩkĩra inyũ ene o na maithe manyu.

⁸ “Rĩrĩa ciana cia Jakubu ciathiire Misiri, nĩmakaĩire Jehova amateithie, nake Jehova agĩtũma Musa na Harũni arĩa maarutire maithe manyu ma tene kuuma bũrũri wa Misiri, makĩmathaamĩria kũndũ gũkũ.

⁹ “No nĩmariganĩrwo nĩ Jehova Ngai wao; nĩ ũndũ ũcio nĩameendirie guoko-inĩ gwa Sisera, mũnene wa mbũtũ cia ita cia Hozoru, na moko-inĩ ma Afilisti, na mũthamaki wa Moabi ũrĩa warũire nao. ¹⁰ Nao magĩkaĩra Jehova makiuga atĩrĩ, ‘Nĩtwĩhĩtie; nĩtũtiganĩrie Jehova tũgatungatĩra Mabaali na Maashitarothu. No rĩu gĩtũhonokie kuuma moko-inĩ ma thũ ciitũ, na nĩtũrĩgũtungatagĩra.’

¹¹ Jehova agĩcooka agĩtũma Jerubu-Baali, na Baraka, na Jefitha, na Samūeli, na akĩmũhonokia kuuma moko-inĩ

ma thū cianyu mīena-inĩ yothe; nĩ ūndũ ūcio mūgītũūra mūtārĩ na ūgwati.

¹² “No hīndĩ ĩrĩa muonire atĩ Nahashu mūthamaki wa Amoni nĩookaga kūmūhũūra-rĩ, mūkīnjĩira atĩrĩ, ‘Aca, tūkwenda mūthamaki wa gūtūthamakagĩra,’ o na gwatuĩka atĩ Jehova Ngai wanyu nĩwe warĩ mūthamaki wanyu. ¹³ Rĩu ūyũ nĩwe mūthamaki ūrĩa mūthuurĩte, o ūrĩa mwetirie; onei, Jehova nĩarūgamĩtie mūthamaki amūthamakagĩre. ¹⁴ Mūngĩtigĩra Jehova, mūmūtungatĩre, na mūmwathĩkĩre, na mūtikaremere maathani make, na angĩkorwo inyuĩ na mūthamaki ūrĩa ūkūmūthamakĩra nīmūrĩrūmagĩrĩra Jehova Ngai wanyu-rĩ, nĩ wega! ¹⁵ No mūngĩaga gwathĩkĩra Jehova, na mūremere maathani make-rĩ, guoko gwake nīgūkamūũkĩrĩra ta ūrĩa guokĩrĩre maithe manyu.

¹⁶ “Na rĩrĩ, rūgamai muone ūndũ ūyũ mūnene Jehova akirĩĩ gwĩka maitho-inĩ manyu! ¹⁷ Githĩ rĩu ti hīndĩ ya magetha ma ngano? Nĩngũkaĩra Jehova atũme marurumĩ na mbura. Na inyuĩ nīmūkamenya atĩ nĩ ūndũ mūũru mwekire maitho-inĩ ma Jehova rĩrĩa mwetirie mūthamaki.”

¹⁸ Ningĩ Samūeli agĩkaĩra Jehova, na mūthenya o ro ūcio Jehova agītũma marurumĩ na mbura. Nĩ ūndũ ūcio andũ othe makĩmaka mūno nĩ ūndũ wa Jehova na wa Samūeli.

¹⁹ Nao andũ acio othe makĩra Samūeli atĩrĩ, “Hooya Jehova Ngai waku nĩ ūndũ wa ndungata ciaku nĩguo tūtigakue, nīgũkorwo igūrũ rĩa mehia maitũ mothe nĩ-tuongereire ūũru wa gwĩtia mūthamaki.”

²⁰ Samūeli agĩcookia atĩrĩ, “Tigai gwĩtigĩra, inyuĩ nīmwikĩte ūũru ūyũ wothe; no rĩrĩ, mūtikanahutatĩre Jehova, no tungatĩrai Jehova na ngoro cianyu ciothe. ²¹ Mūtikanagarūrũkĩre mĩhianano ya kũhooywo ya tũhũ. Ndĩngĩmũguna, o na ndĩngĩmũhonokia, nĩ ūndũ nĩ ya

tūhū. ²² Nĩ ũndũ wa rĩtwa rĩake inene, Jehova ndagatirika andũ ake, nĩ ũndũ Jehova nĩakenirio nĩ kũmūtua andũ ake. ²³ No hakwa niĩ mwene-rĩ, ndĩroaga kwĩhĩria Jehova nĩ ũndũ wa kwaga kũmũhoera. Na nĩngũmūruta njĩra ĩrĩa njega na njagĩrĩru. ²⁴ No mwĩtigagĩrei Jehova na mũmūtungatagĩre mūrĩ na wĩhokeku ngoro-inĩ cianyu ciothe; cūraniai maũndũ manene marĩa amwĩkiire. ²⁵ No mũngĩkorwo nĩmũkũrũmanĩrĩria gwĩkaga ũũru-rĩ, inyũĩ hamwe na mũthamaki wanyu nĩmũkaniinwo biũ.”

13

Samūeli Kũrũithia Saũlũ

¹ Na rĩrĩ, Saũlũ aarĩ wa mĩaka mĩrongo ĩtatũ rĩrĩa aatuĩkire mũthamaki, na agĩthamakĩra Isiraeli mĩaka mĩrongo ĩna na ĩĩrĩ.

² Saũlũ nĩathuurire andũ ngiri ithatũ kuuma Isiraeli; ngiri igĩrĩ magĩikara nake kũu Mikimashi na bũrũri ũrĩa ũrĩ irĩma wa Betheli, nao andũ ngiri maarĩ na Jonathani kũu Gibeia ya Benjamini. Andũ arĩa angĩ akĩmeera mainũke kwao mĩcĩ.

³ Jonathani agĩtharĩkĩra irangĩro rĩa Afilisti kũu Geba, nao Afilisti makĩigua ũhoru ũcio. Hĩndĩ ĩyo Saũlũ akĩhuhithia karumbeta bũrũri wothe, akiuga atĩrĩ, “Ahibirania nĩ maigue!” ⁴ Nĩ ũndũ ũcio ũhoru ũyũ ũkĩiguuo Isiraeli guothe, gũkĩrwo atĩrĩ, “Saũlũ nĩatharĩkiire irangĩro rĩa Afilisti, na rĩrĩ, andũ a Isiraeli nĩmatuĩkite kĩndũ kĩnungu harĩ Afilisti.” Nao andũ magĩitwo nĩguo mongane na Saũlũ kũu Giligali.

⁵ Nao Afilisti makĩũngana nĩguo marũe na andũ a Isiraeli, marĩ na ngaari cia ita ngiri ithatũ, na atwarithia a ngaari icio ngiri ithatũ, nacio thigari ciao ciarĩ nyingĩ ta mũthanga ũrĩa ũrĩ hũgũrũrũ-inĩ cia iria. Nao makĩambata magĩthiĩ makĩamba hema ciao kũu Mikimashi, mwena

wa irathĩro wa Bethi-Aveni. ⁶ Hĩndĩ ĩrĩa andũ a Isiraeli moonire atĩ maarĩ handũ hooru mũno, na ita rĩao nĩrĩa-hatĩrĩrio mũno, makĩhitha ngurunga-inĩ na ihinga-inĩ, na gatagatĩ ka ndwaro cia mahiga, na thĩinĩ wa marima, o na marima-inĩ ma maaĩ. ⁷ O na Ahibirania amwe nĩmaringire mũrĩmo wa Jorodani, magĩkina bũrũri wa Gadi na Gileadi.

Saũlũ we mwene aatigĩtwo Giligali, nacio mbũtũ ciothe cia ita iria ciarĩ hamwe nake nĩciainainaga nĩ guoya. ⁸ Nake agĩeterera mĩthenya mũgwanja ĩrĩa yatuĩtwo nĩ Samūeli; no Samūeli ndaigana gũũka Giligali, nao andũ a Saũlũ makĩambĩrĩria kũhurunjũka. ⁹ Nĩ ũndũ ũcio Saũlũ akiuga atĩrĩ, “Ndeherai maruta ma igongona rĩa njino na maruta ma ũiguano.” Nake Saũlũ akĩruta igongona rĩa njino. ¹⁰ O rĩrĩa aarĩkirie kũruta igongona rĩu, Samūeli agĩkina, nake Saũlũ agĩthĩ kũmũtũnga amũgeithie.

¹¹ Samūeli akĩmũũria atĩrĩ, “Nĩ atĩa weka?”

Nake Saũlũ akĩmũcookeria atĩrĩ, “Rĩrĩa nyonire atĩ andũ nĩmarahurunjũka, nawe ndũnooka ihinda rĩrĩa rĩatuĩtwo, na atĩ Afilisti nĩmegwĩcookanagĩrĩria kũu Mikimashirĩ, ¹² ndeciiria atĩrĩ, ‘Rĩu Afilisti nĩmegũikũrũka moke manjũkĩrĩre gũkũ Giligali, na ndithaithĩte Jehova nĩguo twĩtĩkĩrĩke nĩwe.’ Nĩ ũndũ ũcio ndaigua nĩnjagĩrĩrwo nĩkũruta igongona rĩa njino.”

¹³ Samūeli akĩmwĩra atĩrĩ, “Nĩwĩkĩte ũndũ wa ũkĩgu. Ndũmenyereire rĩathani rĩrĩa Jehova Ngai waku aakũheire; korwo nĩwĩkĩte ũguo-rĩ, nĩangĩahaanda ũthamaki waku thĩinĩ wa Isiraeli ũtũũre tene na tene. ¹⁴ No rĩu ũthamaki waku ndũgũtũũra; Jehova nĩacarĩtie mũndũ moimĩranĩtie ngoro, na akamũthuura atuĩke mũtongoria wa andũ ake, nĩ ũndũ ndũmenyereire watho wa Jehova.”

¹⁵ Hīndī ĩyo Samūeli akiuma Giligali akĩambata Gibe ya Benjamini, nake Saŭlũ agĩtara andũ arĩa aarĩ nao. Nao maarĩ ta andũ magana matandatũ.

Isiraeli Matarĩ na Indo cia Mbaara

¹⁶ Saŭlũ na mŭriũ Jonathani na andũ arĩa maarĩ nao maikaraga Gibe ya Benjamini, rĩrĩa Afilisti maambĩte hema ciao kũu Mikimashi. ¹⁷ Nacio ikundi cia atharĩkĩri ikiuma kambĩ-inĩ ya Afilisti irĩ ikundi ithatũ. Kĩmwe gĩkĩerekera mwena wa Ofara gũkuhĩ na Shuali, ¹⁸ kĩrĩa kĩngĩ gĩkĩerekera Bethi-Horoni, na gĩa gatatũ gĩkĩerekera mũhaka-inĩ ũrĩa ũng'etheire Kĩanda gĩa Zeboimu kĩrorete werũ-inĩ.

¹⁹ Gũtiarĩ mŭturi ũngĩonekire bŭrũri wothe wa Isiraeli, tondũ Afilisti moigĩte atĩrĩ, “Mangĩgĩa nake, Ahibirania no mathondeke hiũ cia njora na matimũ!” ²⁰ Nĩ ũndũ ũcio andũ othe a Isiraeli maikũrũkaga magathiĩ kũrĩ Afilisti, makanoorerwo hiũ ciao cia mĩraũ, na thururu, na mathanwa, na hiũ cia igetha. ²¹ Thogora wa kũnoora hiũ cia mĩraũ na thururu warĩ cekerĩ icunjĩ igĩrĩ cia ithatũ,* nague thogora wa kũnoora theeci, na mathanwa, na kũrũnga mĩcengi warĩ cekerĩ gĩcunjĩ kĩmwe gĩa ithatũ.†

²² Nĩ ũndũ ũcio mũthenya wa mbaara gũtirĩ mũthigari o na ũmwe wa arĩa maarĩ na Saŭlũ na Jonathani warĩ na rũhiũ rwa njora kana itimũ guoko-inĩ gwake;‡ Saŭlũ na mŭriũ Jonathani no-o maarĩ nacio.

Jonathani Gũtharĩkĩra Afilisti

²³ Na rĩrĩ, gĩkundi gĩa thigari cia Afilisti nĩgĩathiite nginya kĩhunguro-inĩ kũu Mikimashi.

* 13:21 nĩ ta giramu 8 † 13:21 nĩ ta giramu 4 ‡ 13:22 Andũ a Isiraeli maahũthagĩra mota na mĩguĩ rĩrĩa mekũrũa.

14

¹ Mūthenya ūmwe Jonathani mūrū wa Saŭlū akīra mwanake ūrĩa wamūkuuagĩra indo cia mbaara atĩrĩ, “Ūka tũthĩ kambĩ-inĩ ya Afilisti mūrĩmo ūrĩa ūngĩ.” No ndaigana kwĩra ithe.

² Saŭlū aikarĩte ndeere-inĩ cia Gibe a rungu rwa mūtĩ wa mūkomamanga kũu Migironi. Nao andũ arĩa aarĩ nao maarĩ ta andũ magana matandatũ, ³ ūmwe wao aarĩ Ahija, ūrĩa wehumbĩte ebodi. Aarĩ mūrū wa Ahitubu mūrū wa nyina na Ikabodu, mūrū wa Finehasi, ūrĩa mūrū wa Eli, mūthĩnjĩri-Ngai wa Jehova kũu Shilo. Gūtĩarĩ mūdũ wamenyete atĩ Jonathani nĩathiĩte.

⁴ Mĩena yeerĩ ya kĩhunguro kĩrĩa Jonathani endaga gũũkĩrĩa nĩguo akinye irangĩro-inĩ rĩa Afilisti nĩ haarĩ na hurũrũka cia ihiga; ĩmwe yetagwo Bozezi, na ĩrĩa ĩngĩ Senehe. ⁵ Hurũrũka ĩmwe yarĩ mwena wa gathi-gathini kũng’ethera Mikimashi, na ĩyo ĩngĩ yarĩ gũthini kũng’ethera Geba.

⁶ Jonathani akĩra mwanake ūcio wamūkuuagĩra indo cia mbaara atĩrĩ, “Ūka tũthĩ irangĩro-inĩ rĩa andũ acio mataruaga. Hihi no gũkorwo Jehova nĩegwĩka ūndũ nĩ ūndũ witũ. Gūtĩrĩ kĩndũ kĩngĩgĩa Jehova ahonokanie, andũ marĩ aingĩ, kana marĩ anini.”

⁷ Mũkuui wake wa indo cia mbaara akĩmwĩra atĩrĩ, “Ĩka maũndũ mothe marĩa wĩciĩrĩtie gwĩka, ūgĩthĩ na mbere tondũ nĩ ndĩ hamwe nawe maũndũ-inĩ mothe.”

⁸ Jonathani akĩmwĩra atĩrĩ, “Ūka tũringe mūrĩmo ūrĩa ūngĩ twerekeire harĩ andũ acio tũmeonithie. ⁹ Mangĩtwĩra atĩrĩ, ‘Etererai hau nginya tũũke kũrĩ inyuĩ,’ tũgũikara o hau tũrĩ na tũtikwambata tũthĩ kũrĩ o. ¹⁰ No mangĩtwĩra atĩrĩ, ‘Ambatai mũũke kũrĩ ithuĩ,’ tũkĩambate, nĩ ūndũ kũu nĩkĩo gĩgũtũka kĩmenyithia giitũ atĩ Jehova nĩamaneanĩte moko-inĩ maitũ.”

¹¹ Nao eerĩ makĩonithania irangĩro-inĩ rĩa Afilisti. Nao Afilisti makiuga atĩrĩ, “Hĩ, ta rorai! Ahibirania makiuma marima-inĩ makurumĩte kũrĩa marehithĩte.” ¹² Nao andũ a irangĩro-inĩ makĩgũthũkĩra Jonathani na mũkuui wake wa indo cia mbaara makĩmeera atĩrĩ, “Ambatai mũũke kũrĩ ithuĩ na mũtirĩ ũndũ mũtekuona.”

Nĩ ũndũ ũcio Jonathani akĩĩra mũkuui wake wa indo cia mbaara atĩrĩ, “Ambata, ũnyume thuutha; Jehova nĩa-maneanĩte guoko-inĩ gwa Isiraeli.”

¹³ Jonathani akĩambata, agĩthĩĩ akurumĩte, na mũkuui wake wa indo cia mbaara amuumĩte thuutha. Nao Afilisti makĩgũa mbere ya Jonathani, nake mũkuui wake wa indo cia mbaara akĩmooraga arĩ thuutha wake. ¹⁴ Itharĩkĩra rĩu rĩa mbere rĩa Jonathani marĩ na mũkuui wake wa indo cia mbaara rĩoragire andũ mĩrongo ĩrĩ gacigo-inĩ ka nuthu ya ĩka.

Afilisti Kũhootwo nĩ Isiraeli

¹⁵ Hĩndĩ ĩyo kĩmako gĩkĩnyiita andũ othe a ita, arĩa maarĩ kambĩ-inĩ na mĩgũnda-inĩ, o na arĩa maarĩ irangĩro-inĩ, na ikundi cia atharĩkĩri, nayo thĩ ĩgĩthingitha. Kĩmako kũu kĩarehetwo nĩ Ngai.

¹⁶ Arangĩri a Saũlũ arĩa maarĩ Gibe a Benjaminini makĩona andũ a ita rĩu maharaganĩte mĩena yothe.

¹⁷ Hĩndĩ ĩyo Saũlũ akĩĩra andũ arĩa maarĩ nake atĩrĩ, “Tarai andũ a ita mũmenye nũũ ũtarĩ ho.” Rĩrĩa meekire ũguo, magĩkora nĩ Jonathani na mũkuui wake wa indo cia mbaara mataarĩ ho.

¹⁸ Saũlũ akĩĩra Ahija atĩrĩ, “Rehe ithandũkũ rĩa Ngai.” (Mahinda macio ithandũkũ rĩu rĩarĩ na andũ a Isiraeli).

¹⁹ O hĩndĩ ĩyo Saũlũ aaragĩria mũthĩnjĩri-Ngai-rĩ, ironja rĩrĩa rĩarĩ kambĩ-inĩ ya Afilisti rĩgĩkĩrĩrĩa kũingĩha. Nĩ ũndũ ũcio Saũlũ akĩĩra mũthĩnjĩri-Ngai ũcio atĩrĩ, “Eheria guoko gwaku.”

²⁰ Ningĩ Saŭlũ na andũ ake othe makĩũngana, magĩthiĩ mbaara-inĩ. Magĩkorerera Afilisti marĩ na kĩhĩngĩ-cano kĩnene, magĩtemangana o ene na hiũ cia njora. ²¹ Ahibirania arĩa maarĩ na Afilisti mbere iyo na arĩa maambĩte magathiĩ hamwe nao kambĩ-inĩ ciao, makĩgarũrũka magĩcooka mwena wa andũ a Isiraeli arĩa maarĩ hamwe na Saŭlũ na Jonathani. ²² Rĩrĩa andũ a Isiraeli arĩa meehithĩte bũrũri ũrĩa ũrĩ irĩma wa Efiraimu maiguire atĩ Afilisti nĩ kũũra mooraga-rĩ, nao makĩngĩra mbaara-inĩ, makĩmateng’eria. ²³ Ũguo nĩguo Jehova aahonokirie Isiraeli mũthenya ũcio, nayo mbaara ĩgĩthiĩ na mbere nginya ĩkĩhĩtũka Bethi-Aveni.

Jonathani kũrĩa Ũũkĩ

²⁴ Na rĩrĩ, andũ a Isiraeli maarĩ thĩĩna-inĩ mũnene mũthenya ũcio, nĩ ũndũ Saŭlũ nĩamehĩtithĩtie na mwĩhĩtwa, akameera atĩrĩ, “Kũgwatwo nĩ kĩrumi nĩ mũndũ ũrĩa ũkũrĩa irio gũtanatuka, iterĩhiirie harĩ thũ ciakwa!” Nĩ ũndũ ũcio gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wa ita rĩu wacamire irio.

²⁵ Ita rĩothe rĩgĩtoonya mũtitũ, na kũu nĩ kwarĩ na ũũkĩ handũ thĩ. ²⁶ Rĩrĩa maatoonyire mũtitũ nĩmoonire ũũkĩ ũgĩtaata, no gũtirĩ mũndũ o na ũmwe waũcamire na kanua nĩ ũndũ nĩmetigagĩra mwĩhĩtwa ũcio. ²⁷ No Jonathani ndaiguĩte atĩ ithe nĩehĩtithĩtie andũ na mwĩhĩtwa; nĩ ũndũ ũcio agĩtambũrũkia rũthanju rũrĩa aanyitĩte akĩrũtobokia igua-inĩ rĩa ũũkĩ. Akĩũcama na kanua, namo maitho make magĩthera. ²⁸ Nake ũmwe wa thigari icio akĩmwĩra atĩrĩ, “Thoguo nĩehĩtithĩtie andũ aya a ita na mwĩhĩtwa mũrũmu, akoiga atĩrĩ, ‘Kũgwatwo nĩ kĩrumi nĩ mũndũ ũrĩa ũkũrĩa irio ũmũthĩ!’ Nĩkĩo andũ aya moorĩtwo nĩ hinya.”

²⁹ Jonathani akiuga atĩrĩ, “Baba nĩatũmĩte bũrũri ũgĩe na thĩĩna. Ta kĩonei ũrĩa maitho makwa matherire rĩrĩa

njamire kaũũkĩ gaka kanini. ³⁰ Githĩ gũtingiuma wega makĩria korwo ũmũthĩ andũ nĩmekũrĩite indo imwe cia iria matahĩte kuuma kũrĩ thũ ciao? Githĩ rĩũraga rĩu rĩa Afilisti rĩtingiuma inene makĩria?”

³¹ Mũthenya ũcio, thuutha wa andũ a Isiraeli kũhũũra Afilisti kuuma Mikimashi nginya Aijaloni, magĩkorwo manogeete mũno. ³² Nao makĩguthũkĩra indo iria maatahĩte, makĩoya ng’onde, na ng’ombe, na tũcaũ, magĩcithĩnjĩra hau thĩ, na magĩcirĩanĩria na thakame. ³³ Hĩndĩ ĩyo mũndũ ũmwe akĩira Saũlũ atĩrĩ, “Atĩrĩrĩ, ta kĩone andũ aya nĩmehĩirie Jehova nĩ kũrĩa nyama irĩ na thakame.”

Nake akiuga atĩrĩ, “Nĩmwagarara watho. Garagariai ihiga inene mũrĩrehe haha o rĩu.” ³⁴ Agĩcooka akĩmeera atĩrĩ, “Thĩĩĩ kũrĩ andũ, mũmeere atĩrĩ, ‘O mũndũ wanyu nĩandehere ng’ombe yake na ng’onde, mũcithĩnjĩre haha na mũcirĩe. Tigai kwĩhĩria Jehova nĩ kũrĩa nyama irĩ na thakame.’”

Nĩ ũndũ ũcio o mũndũ akĩrehe ndegwa yake ũtukũ ũcio na akĩmĩthĩnjĩra hau. ³⁵ Ningĩ Saũlũ agĩakĩra Jehova kĩgongona; rĩu nĩrĩo rĩarĩ ihinda rĩake rĩa mbere gwĩka ũguo.

³⁶ Saũlũ akiuga atĩrĩ, “Nĩtũikũrũkei tũrũmĩrĩre Afilisti ũtukũ, tũmatahe nginya rũciĩnĩ, na tũtigatigie mũndũ o na ũmwe wao arĩ muoyo.” Nao magĩcookia atĩrĩ,

“Ĩka o ũrĩa ũkuona wagĩrĩire mũno harĩwe.”

No mũthĩnjĩri-Ngai akiuga atĩrĩ, “Rekei tũtuĩrie ũhoru kuuma kũrĩ Ngai o haha.”

³⁷ Nĩ ũndũ ũcio Saũlũ akĩũria Ngai atĩrĩ, “Nĩ wega njikũrũke, nũmĩrĩre Afilisti? Nĩũkũmaneana moko-inĩ ma andũ a Isiraeli?” No Ngai ndaigana kũmũcookeria ũhoru mũthenya ũcio.

³⁸ Nĩ ũndũ ũcio Saŭlũ akiuga atĩrĩ, “Ũkai haha, inyuothe atongoria a ita, tūmenye wĩhĩa ũrĩa wĩkĩtwo ũmũthĩ. ³⁹ Ti-itherũ o ta ũrĩa Jehova ũrĩa ũhonokagia Isiraeli atũũraga muoyo-rĩ, o na kũngĩtuĩka nĩ Jonathani mūrũ wakwa wĩkĩte ũguo-rĩ, no nginya akue.” No gūtĩrĩ mũndũ o na thĩinĩ wao woigire ũndũ.

⁴⁰ Saŭlũ agĩcooka akĩira andũ othe a Isiraeli atĩrĩ, “Inyuĩ rũgamai haarĩa; na nĩ na Jonathani mūrũ wakwa tũrũgame haha.”

Nao andũ magĩcookia atĩrĩ, “Ĩka ũrĩa ũkuona kwagĩrĩre.”

⁴¹ Hĩndĩ ĩyo Saŭlũ akĩhooya Jehova Ngai wa Isiraeli, akiuga atĩrĩ, “He icookio rĩrĩa rĩagĩrĩre.” Mĩtĩ yacuukwo yagwĩrĩre Jonathani na Saŭlũ, nao andũ acio makĩoneka matiarĩ na ũcuuke. ⁴² Saŭlũ akiuga atĩrĩ, “Tũcuukĩrei mĩtĩ nĩ na Jonathani, mūrũ wakwa.” Nake Jonathani akĩgwĩrwo nĩ mūtĩ.

⁴³ Hĩndĩ ĩyo Saŭlũ akĩira Jonathani atĩrĩ, “Ta njĩra nĩ atĩa wĩkĩte.”

Nĩ ũndũ ũcio Jonathani akĩmwĩra atĩrĩ, “No gũcama njamire kaũũkĩ kanini na mũthia wa rũthanju rwakwa. Na rĩrĩ, no nginya nĩ ngue?”

⁴⁴ Saŭlũ akiuga atĩrĩ, “Ngai arothũũra na anjĩke ũndũ mũũru makĩria, kũngĩkorwo wee Jonathani ndũgũkua.”

⁴⁵ No andũ acio makĩũria Saŭlũ atĩrĩ, “Jonathani nĩagĩrĩrwo nĩ gũkua, arĩ we ũreheire Isiraeli ũhootani mũnene ũũ? Aca, kũroaga gũtuĩka ũguo! Ti-itherũ, o ta ũrĩa Jehova atũũraga muoyo, gūtĩrĩ rũcuĩrĩ o na rũmwe rwa mūtwe wake rũkũgũa thĩ, nĩgũkorwo eekire ũguo ũmũthĩ na ũteithio wa Ngai.” Nĩ ũndũ ũcio andũ acio makĩhonokia Jonathani, na ndaigana kũũragwo.

⁴⁶ Hĩndĩ ĩyo Saŭlũ agĩtiga kũingatana na Afilisti, nao magĩcooka bũrũri-inĩ wao.

⁴⁷ Saŭlū aambĩrĩria gũthamakĩra Isiraeli, nĩarũire na thũ ciao ndwere-inĩ ciothe: akĩrũa na Moabi, na Amoni, na Edomu, na athamaki a Zoba na a Afilisti. Kũrĩa guothe eerekagĩra, nĩamanyariiraga akamaherithia. ⁴⁸ Akĩrũa na ũcamba, akĩhoota Aamaleki, na akĩhonokia Isiraeli kuuma moko-inĩ ma arĩa maamatahĩte indo.

Andũ a Nyũmba ya Saŭlū

⁴⁹ Ariũ a Saŭlū maarĩ Jonathani, na Ishivi, na Maliki-Shua. Mwarĩ wake ũrĩa mũkũrũ eetagwo Merabu, na ũrĩa mũnini eetagwo Mikali. ⁵⁰ Mũtumia wake eetagwo Ahinoamu mwarĩ wa Ahimaazu. Mũnene wa ita rĩa Saŭlū eetagwo Abineri mũrũ wa Neri, nake Neri aarĩ ithe mũnini wa Saŭlū. ⁵¹ Kishu ithe wa Saŭlū, na Neri ithe wa Abineri maarĩ ariũ a Abieli.

⁵² Matukũ-inĩ mothe ma Saŭlū nĩ kwarĩ na mbaara ndũrũ cia kũrũa na Afilisti, na rĩrĩa rĩothe Saŭlū angĩonire mũndũ ũrĩ hinya kana njamba, aamuoyaga, akamũ-toonyia ita-inĩ rĩake.

15

Jehova Kũrega Saŭlū ta Mũthamaki

¹ Na rĩrĩ, Samūeli akĩira Saŭlū atĩrĩ, “Nĩ nĩ nĩ ndatũmirwo nĩ Jehova ngũitĩrĩrie maguta ũtuĩke mũthamaki wa andũ ake a Isiraeli; nĩ ũndũ ũcio rĩu thikĩrĩria ndũmĩrĩri kuuma kũrĩ Jehova. ² Jehova Mwene-Hinya-Wothe ekuuga ũũ: ‘Nĩngaherithia Aamaleki nĩ ũndũ wa ũrĩa meekire Isiraeli rĩrĩa maamoheirie njĩra-inĩ makĩambata moimĩte bũrũri wa Misiri. ³ Na rĩrĩ, thĩĩ ũgatharĩkĩre Aamaleki, na ũniine biũ kĩrĩa gĩothe marĩ nakĩo. Ndũkamatigie; ũraga arũme na andũ-a-nja, na ciana na ngenge, na ng’ombe na ng’ondũ, na ngamĩira na ndigiri.’”

⁴ Nĩ ũndũ ũcio Saŭlũ agĩta andũ, akĩmacookanĩrĩria kũu Telaimu; nao maarĩ thigari cia magŭrũ ngiri magana meerĩ na andũ ngiri ikũmi kuuma Juda. ⁵ Saŭlũ agĩthiĩ itũũra inene rĩa Amaleki, agĩkara ooheirie andũ kĩaanda-inĩ. ⁶ Ningĩ akĩira Akeni atĩrĩ, “Thiĩ mweherere Aamaleki nĩgeetha ndikamũniinanĩrie nao; nĩ ũndũ inyuĩ nĩmwekire andũ othe a Isiraeli maũndũ mega rĩrĩa maambataga moimĩte Misiri.” Nĩ ũndũ ũcio Akeni acio makĩherera Aamaleki.

⁷ Nake Saŭlũ agĩtharĩkĩra Aamaleki amarutĩtie kuuma Havila nginya Shuri, o nginya mwena wa irathĩro wa Misiri. ⁸ Akĩnyiita Agagi mũthamaki wa Aamaleki arĩ muoyo, nao andũ ake othe akĩmaniina biũ na rũhiũ rwa njora. ⁹ No Saŭlũ na ita rĩaake makĩhonokia Agagi na ng’ondũ imwe cia iria njega, na ng’ombe, na njaũ iria ciarĩ noru, na tũtũrũme, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩarĩ kĩega. Indo icio njega makĩaga gũciniina biũ, no kĩndũ gĩothe kĩrĩa gĩtangĩendekire na kĩhinyaru magĩkĩniina biũ.

¹⁰ Ningĩ ndũmĩrĩri ya Jehova igĩkinyĩra Samūeli, akĩirwo atĩrĩ, ¹¹ “Ndĩ na kĩahe nĩ gũtua Saŭlũ mũthamaki, nĩ ũndũ nĩagarũrũkĩte na akaaga kũhingia mawatho makwa.” Samūeli agĩtangĩka na agĩkaĩra Jehova ũtukũ ũcio wothe.

¹² Rũciinĩ tene-rĩ, Samūeli agĩũkĩra agĩthiĩ agatũnge Saŭlũ, no akĩrwo atĩrĩ, “Saŭlũ nĩathiĩte Karimeli. Kũu nĩakĩte gĩtugĩ gĩa gũtũma aririkanagwo, na nĩahũndũkĩte agaikũrũka agathiĩ Giligali.”

¹³ Rĩrĩa Samūeli aakinyire harĩ we, Saŭlũ akiuga atĩrĩ, “Jehova arokũrathima! Nĩhingĩtie mawatho ma Jehova.”

¹⁴ No Samūeli akĩmũũria atĩrĩ, “Naguo mwanio ũcio wa ng’ondũ ndĩraigua nĩ wa kĩĩ? Mwanio ũcio ndĩraigua wa ng’ombe-rĩ, ũkĩrĩ wa kĩĩ?”

¹⁵ Saŭlũ agĩcookia atĩrĩ, “Thigari ici nĩcio ciacirutire kwa Aamaleki; magĩtigia ng’ondũ imwe cia iria njega na

ng'ombe cia kūrūtīra Jehova Ngai waku igongona, no icio ingĩ nītʋaciniinire biũ.”

¹⁶ Samūeli akīra Saŭlū atīrī, “Ta thikīrīria! Reke ngwīre ūrīa Jehova anjīirite ūtukū ūyū.”

Nake Saŭlū agīcookia atīrī, “Njīra.”

¹⁷ Samūeli akiuga atīrī, “O na gūtuika hīndī ĩmwe nīweiiraga-rī, githī ndwagītuikire mūtongoria wa mīhīrīga ya Isiraeli? Jehova nīagūtīrīrie maguta ūtuīke mūthamaki wa Isiraeli. ¹⁸ Nake agīgūtūma ūthīi ūkarute wīra, agīkwīra atīrī, ‘Thīi ūkaniine andū acio aaganu biũ; ūrūe na Aamaleki acio nginya ūmaniine biũ.’ ¹⁹ Waregire gwathīkīra Jehova nīkī? Nī kīi gīatūmire ūguthūkire indo cia ndaho, ūgīka ūūru maitho-inī ma Jehova?”

²⁰ Nake Saŭlū akiuga atīrī, “No nīi nīndathīkīre Jehova; nīndathiire kūruta wīra ūrīa Jehova aandūmire ngarute. Nīndaniinire Aamaleki biũ, na ngīrehe Agagi mūthamaki wao gūkū. ²¹ Thigari nīcio cioire ng'ondū na ng'ombe kuuma kūrī indo iria ciatahītʋo, iria ciarī njega ikīamūrīrʋo Ngai, nīguo irutīrʋo Jehova Ngai waku igongona kūu Giligali.”

²² No Samūeli akīmūcookeria atīrī,
“Anga Jehova nīakenagio nī maruta ma njino na magong-
ona

ta ūrīa akenagio nī gwathīkīra mūgambo wa Jehova?
Gwathīka nī kwega gūkīra igongona,
na kūmūigua nī kwega gūkīra maguta ma ndūrūme.

²³ Nī ūndū ūremi ūhaana ta mehia ma ūragūri,
nakuo kwaga gwathīka kūhaana ta wīhia wa kūhooya
mīhianano.

Tondū nīūregete kiugo kīa Jehova,
nake nīakūregete ta mūthamaki.”

²⁴ Nake Saŭlū akīra Samūeli atīrī, “Nīnjīhītie. Nīn-
jagararīte watho wa Jehova na uuge waku. Nī andū

1 Samũeli 15:25 42 1 Samũeli 15:35

ndeetigĩrire ngĩkĩmaathĩkĩra. ²⁵ Rĩu ndagũthaita, ndekera mehia makwa, na ũhũndũke ũtwarane na nĩ, nĩgeetha ngahooe Jehova.”

²⁶ No Samũeli akĩmwĩra atĩrĩ, “Ndigũcooka hamwe nawe. Nĩũregete kiugo kĩa Jehova, nake Jehova nĩakũregete ũtuĩke mũthamaki wa gũthamakĩra Isiraeli!”

²⁷ Rĩrĩa Samũeli aagarũrũkaga athiĩ-rĩ, Saũlũ akĩnyi-ita ruuno rwa nguo yake, nayo ĩgĩtarũka. ²⁸ Samũeli akĩmwĩra atĩrĩ, “Jehova nĩatarũra ũthamaki wa Isiraeli kuuma kũrĩ we ũmũthĩ na nĩaũnengera mũndũ ũngĩ wa andũ a itũũra rĩaku, mwega gũgũkĩra. ²⁹ Ũrĩa we Riiri wa Isiraeli ndaheenanageria kana akericũkwo; nĩ ũndũ we ti mũndũ, atĩ nĩguo ericũkwo.”

³⁰ Saũlũ agĩcookia atĩrĩ, “Nĩnjĩhĩtie, no ndagũthaita ndĩithia harĩ athuuri a andũ akwa na harĩ Isiraeli; cookania na nĩ, nĩgeetha ngahooe Jehova Ngai waku.” ³¹ Nĩ ũndũ ũcio Samũeli agĩcookania na Saũlũ, nake Saũlũ akĩhooya Jehova.

³² Samũeli agĩcooka akĩmwĩra atĩrĩ, “Ndehera Agagi mũthamaki wa Aamaleki.”

Agagi agĩũka kũrĩ we arĩ na ũmĩrĩru, agĩciiragia atĩrĩ, “Ti-itherũ ruo rwa gĩkuũ nĩrũthengu.”

³³ No Samũeli akiuga atĩrĩ,

“O ta ũrĩa rũhiũ rwaku rwa njora rūtũmĩte andũ-a-nja moorwo nĩ ciana-rĩ,
noguonũkwa egũikara thĩinĩ wa andũ-a-nja atarĩ na mwana.”

Nake Samũeli akĩũragĩra Agagi mbere ya Jehova kũu Giligali.

³⁴ Samũeli agĩcooka agĩthiĩ Rama, no Saũlũ akĩambata mũciĩ gwake Gibe a itũũra rĩake. ³⁵ Nginya mũthenya ũrĩa Samũeli aakuire, ndaathiire kuona Saũlũ rĩngĩ, o na gũtuĩka Samũeli nĩamũcakayagĩra. Nake Jehova akĩigua

kīeha nĩ ũndũ nĩatuĩte Saũlũ mũthamaki wa gũthamakĩra Isiraeli.

16

Samūeli Gũitĩrĩria Daudi Maguta

¹ Nake Jehova akĩũria Samūeli atĩrĩ, “Nĩ nginya rĩ ũkũrĩra Saũlũ, nĩgũkorwo nĩndĩmũregete ta mũthamaki wa Isiraeli? Iyũria rūhĩa rwaku maguta, na umagare, ũthiĩ; ndĩragũtũma ũthiĩ kwa Jesii wa itũũra rĩa Bethlehemu. Nĩthuurĩte ũmwe wa ariũ ake atuĩke mũthamaki.”

² No Samūeli akĩmũũria atĩrĩ, “Ingĩthiĩ kũu atĩa? Saũlũ nĩariĩgua ũhoro ũcio nake anjũrage.”

Jehova akĩmwĩra atĩrĩ, “Oya moori, ũthiĩ nayo na uuge atĩrĩ, ‘Njũkĩte kũrutĩra Jehova igongona.’” ³ Na wĩte Jesii oke igongona-inĩ rĩu, na nĩndĩrĩkuonia ũrĩa ũrĩka. Nawe ũitĩrĩrie maguta mũndũ ũrĩa ndĩrĩkuonia.”

⁴ Samūeli agĩika o ta ũrĩa Jehova aamwĩrĩte eeke. Rĩrĩa aakinyire Bethlehemu, athuuri a itũũra makĩmũtũnga makĩinainaga. Makĩmũũria atĩrĩ, “Ũũkĩte na thayũ?”

⁵ Samūeli akĩmacookeria atĩrĩ, “Iĩ, njũkĩte na thayũ; njũkĩte kũrutĩra Jehova igongona. Mwĩtheriei, mũũke hamwe na nĩĩ igongona-inĩ.” Agĩcooka agĩtheria Jesii na ariũ ake, akĩmeeta igongona-inĩ rĩu.

⁶ Rĩrĩa ariũ a Jesii maakinyire-rĩ, Samūeli akĩona Eliabu, agĩĩciiria atĩrĩ, “Ti-itherũ, ũrĩa Jehova aitĩrĩrie maguta arũngiĩ haha mbere ya Jehova.”

⁷ No Jehova akĩĩra Samūeli atĩrĩ, “Tiga kũmũrora gĩthiithi kana ũraihi wake, nĩgũkorwo nĩndĩmũregete, tondũ Jehova ndaroraga maũndũ marĩa mũndũ aroraga. Mũndũ wa gũkũ thĩ aroraga mũndũ gĩthiithi, no Jehova aroraga ngoro thĩinĩ.”

⁸ Ningĩ Jesii agĩĩta Abinadabu akĩmũhĩtũkĩria mbere ya Samūeli. No Samūeli akiuga atĩrĩ, “O na ũyũ tiwe

Jehova athuurīte.” ⁹ Ningĩ Jesii akĩhītũkithia Shama, no Samūeli akiuga atĩrĩ, “O na ũyũ tiwe Jehova athuurīte.” ¹⁰ Jesii akĩrehe ariũ ake mũgwanja ariã maahītũkĩire harĩ Samūeli, no Samūeli akĩmwĩra atĩrĩ, “Jehova ndathuurīte aya.” ¹¹ Nĩ ũndũ ũcio akĩũria Jesii atĩrĩ, “Ariũ aku othe marĩ haha?”

Jesii agĩcookia atĩrĩ, “Nĩ harĩ ũrĩa mũnini wao; no arĩ rũũru akĩrĩithia ng’ondũ.”

Samūeli akĩmwĩra atĩrĩ, “Mūtũmanĩre; tũtingĩkara thĩ atookĩte.”

¹² Nĩ ũndũ ũcio agĩtũmana, nake akĩrehwo. Aarĩ mūtune, akaagĩra gĩthiithi na agathakara mũno akĩoneka.

Jehova agĩcooka akiuga atĩrĩ, “Ūkĩra ũmũitĩrĩrie maguta; ũyũ nĩwe.”

¹³ Nĩ ũndũ ũcio Samūeli akĩoya rũhĩa rwa maguta akĩmũitĩrĩria maguta ariũ a nyina makĩonaga; kuuma mũthenya ũcio Roho wa Jehova agĩũka igũrũ rĩa Daudi na hinya. Nake Samūeli agĩcooka agĩthiĩ Rama.

Daudi Gũtungata Saũlũ

¹⁴ Na rĩrĩ, Roho wa Jehova nĩherete kũrĩ Saũlũ, na roho mũũru uumĩte kũrĩ Jehova nĩwamũnyariiraga.

¹⁵ Nacio ndungata cia Saũlũ ikĩmwĩra atĩrĩ, “Atĩrĩrĩ, nĩ roho mũũru uumĩte kũrĩ Ngai ũrakũnyariira. ¹⁶ Reke mwathi witũ aathe ndungata ciake iria irĩ haha icarie mũndũ ũrĩa ũngĩkũhũũrĩra kĩnanda kĩa mũgeeto. Nĩarĩhũũraga kĩnanda rĩrĩa roho mũũru uumĩte kũrĩ Ngai wagũkora, nawe nĩũrĩguaga wega.”

¹⁷ Nĩ ũndũ ũcio Saũlũ akĩira ndungata ciake atĩrĩ, “Cariiai mũndũ ũũĩ kũhũũra kĩnanda wega na mũmũrehe harĩ nĩ.”

¹⁸ Ndungata ĩmwe yake ĩgĩcookia atĩrĩ, “Nĩnyonete mũriũ ĩmwe wa Jesii kuuma Bethlehemu ũũĩ kũhũũra kĩnanda kĩa mũgeeto. Nĩ mũndũ mũũmĩrĩru na nĩ njamba

ya ita. Nĩoĩ kwaria wega na nĩ mündũ kĩrorerwa. Nake Jehova arĩ hamwe nake.”

¹⁹ Nĩ ũndũ ũcio Saŭlũ agĩtũma andũ kũrĩ Jesii, akĩmwĩra atĩrĩ, “Ndũmĩra mūrũguo Daudi, ũrĩa ũrarĩithia ng’ondũ.”

²⁰ Nĩ ũndũ ũcio Jesii akĩoya ndigiri ikuuĩte mĩgate, na mondo ya ndibei, na koori, agĩcinengera mūrũwe Daudi atwarĩre Saŭlũ.

²¹ Daudi agĩthĩĩ kũrĩ Saŭlũ, akĩingĩra ũtungata-inĩ wake. Saŭlũ akĩmwenda mũno, nake Daudi agĩtuĩka ũmwe wa kũmũkuagĩra indo cia mbaara. ²² Ningĩ Saŭlũ agĩtũma ũhoru kũrĩ Jesii, akĩmwĩra atĩrĩ, “Itĩkĩria Daudi aikare ũtungata-inĩ wakwa nĩgũkorwo nĩngenetio nĩwe.”

²³ Hĩndĩ ĩrĩa yotho roho ũcio mũũru uumĩte kũrĩ Ngai wakoraga Saŭlũ, Daudi nĩoyaga kĩnanda gĩake kĩa mũgeeto na agakĩhũũra. Nake Saŭlũ akahoorera; akaigua wega, nague roho ũcio mũũru ũkamweherera.

17

Daudi na Goliathũ

¹ Na rĩrĩ, Afilisti nĩmoonganirie mbũtũ ciao cia mbaara, na magĩcicookanĩrĩria kũu Soko thĩinĩ wa Juda. Makĩamba hema ciao Efesi-Damimu, gatagatĩ ga Soko na Azeka.

² Saŭlũ na andũ a Isiraeli makĩũngana, makĩamba hema ciao kĩa-anda-inĩ kĩa Ela, makĩĩhaarĩria ũrĩa mekũrũa na Afilisti. ³ Afilisti magĩikara kĩrĩma-inĩ kĩmwe, nao andũ a Isiraeli magĩikara kĩrĩa kĩngĩ, hagakĩgĩa kĩa-anda gatagatĩ kao.

⁴ Njamba ĩmwe yetagwo Goliathũ, ũrĩa woimĩte Gathu,* akiumĩra hau kambĩ-inĩ ya Afilisti. Nake aarĩ na ũraihi wa makĩria ma buti kenda.† ⁵ Eekĩrite ngũbia ya gĩcango mũtwe, na akehumba nguo ya mbaara ya gĩcango ĩrĩ na

* 17:4 Goliathũ aarĩ wa rūciaro rwa Anaki, tondũ Joshua ndaamaniinire othe. † 17:4 nĩ ta mita 3

ūritū wa cekeri ngiri ithano;[‡] ⁶ eyohete indo cia kūgītira mūthiimo cia gĩcango, na agacuuria kiberethi gĩa gĩcango gatagatĩ ga ciande ciake. ⁷ Mūtĩ wa itimū rĩake waiganaga ta mūtĩ wa mūtumi ngoora, nakĩo kĩgera kĩa mūtwe warĩo kĩarĩ na ūritū wa cekeri magana matandatũ.[§] Nake mūkuui wa ngo yake akamūthiĩ mbere.

⁸ Goliathū akĩrūgama, akĩanĩrĩra kūrĩ itungati cia Isiraeli, akiuga atĩrĩ, “Nĩ kĩ gītūmĩte mūuke mwīyaare mĩhari ya mbaara? Githĩ niĩ ndikĩrĩ Mūfilisti, na inyuĩ githĩ mūtikĩrĩ ndungata cia Saŭlū? Thuurai mūndũ ūmwe mūreke aikūrũke oke kūrĩ niĩ. ⁹ Angĩhota kūrũa na niĩ na anjūrage-rĩ, ithuĩ tūgūtũika ndungata cianyu; no ndamū-tooria na ndĩmūūrage-rĩ, inyuĩ mūgūtũika ndungata ciitũ na mūtūtungatagĩre.” ¹⁰ Ningĩ Mūfilisti ūcio akiuga atĩrĩ, “Ūmūthĩ nĩndoogita itungati cia Isiraeli! Heei mūndũ tūrũe nake.” ¹¹ Rĩrĩa maiguire ciugo cia Mūfilisti ūcio, Saŭlū na andũ othe a Isiraeli makĩmaka, magĩtigĩra mūno.

¹² Na rĩrĩ, Daudi aarĩ mūrũ wa Mūefiratha wetagwo Jesii, woimĩte Bethlehemu ya Juda. Jesii aarĩ na ariũ anana, na matukũ-inĩ ma Saŭlū aarĩ mūndũ mūkūrũ, agatindĩkanga mĩaka. ¹³ Ariũ atatũ a Jesii arĩa akūrũ nĩmathiĩte na Saŭlū mbaara-inĩ: Wa mbere eetagwo Eliabu; na wa keerĩ Abinadabu; na wa gatatũ Shama. ¹⁴ Daudi nĩwe warĩ mūnini wao. Acio atatũ akūrũ nĩmarūmĩrĩire Saŭlū, ¹⁵ no Daudi agathiiaga gwĩ Saŭlū, na agacooka nĩguo akarĩithie ng’ondũ cia ithe kũu Bethlehemu.

¹⁶ Ihinda rĩa matukũ mĩrongo ĩna Mūfilisti ūcio nĩomagĩra o rūciinĩ na hwaĩ-inĩ, akarūgama akeyonithania harĩo.

¹⁷ Na rĩrĩ, Jesii akĩira mūriũ Daudi atĩrĩ, “Oya eba* ĩno ya ngano hĩhie, na mĩgate ĩno ikũmi nĩ ūndũ wa ariũ a

‡ 17:5 nĩ ta kilo 57 § 17:7 nĩ ta kilo 7 * 17:17 nĩ ta kilo 22

nyūkwa, ūhiūhe ūcitware kūu kambĩ-inĩ. ¹⁸ Nacio cienyū ici ikūmi cia ngorono ūcitware kūrĩ mūnene wa gĩkundi kīao. Ūkĩrore ūrĩa ariū a nyūkwa matariĩ ūnjookerie ūhoru wao wa kūnyūmĩrĩa. ¹⁹ Na rĩrĩ, marĩ hamwe na Saŭlū na andū othe a Isiraeli kīanda-inĩ kĩa Ela makĩrĩa na Afilisti.”

²⁰ Kwarooka gūkĩa-rĩ, Daudi agĩtiga mbūri irĩ na mūrĩithi, akĩoya mĩrigo, akiumagara agĩthĩ, o ta ūrĩa Jesii aamwathĩrĩre. Nike agĩkinya kambĩ-inĩ o rĩrĩa mbūtū cia ita cioimagaraga ikang’ethanĩre, irĩ na mbugĩrĩrio ya mbaara. ²¹ Andū a Isiraeli na Afilisti maaharagĩria ita ciao igaikara ing’ethanĩre. ²² Nike Daudi agĩtiga indo iria aakuuĩte harĩ mūdū ūrĩa wamenyagĩrĩa indo, agĩteng’era harĩa ikundi icio cia mbaara ciarĩ na akĩgeithia ariū a nyina. ²³ Rĩrĩa aaragia nao, Goliathū, njamba ĩyo ya Afilisti kuuma Gathu, ĩkiumĩra gĩkundi-inĩ kīayo ĩkīanagĩrĩa ciugo cia kūmoogita o ta ūrĩa yamenyerete, nike Daudi akĩgua. ²⁴ Rĩrĩa andū a Isiraeli moonire mūdū ūcio, othe makīmūrĩa marĩ na guoya mūnene.

²⁵ Na rĩrĩ, andū a Isiraeli mooranagia atĩrĩ, “Nīmūkuona ūrĩa mūdū ūyū aikaraga akiumagĩra? Oimagĩra nĩgeetha oogite Isiraeli. Mūthamaki nĩekūheana ūtonga mūingĩ kūrĩ mūdū ūrĩa ūngĩmūraga. Nĩegūcooka ahe mūdū ūcio mūrĩtu wake amūhikie, nayo nyūmba ya ithe ndĩgū-cooka kūrĩa igooti thĩinĩ wa Isiraeli.”

²⁶ Daudi akĩrĩa andū arĩa maarūngĩ hakuhĩ nike atĩrĩ, “Atĩ mūdū ūrĩa ūkūūraga Mūfilisti ūyū, na ehererie Isiraeli thoni ici egwĩkwo atĩa? Mūfilisti ūyū ūtarĩ mūruu nike nūū, atĩ nĩguo oogite ita cia Ngai ūrĩa ūrĩ muoyo?”

²⁷ Nao magĩcookera ūhoru ūcio maaragia, makīmwĩra atĩrĩ, “Ūguo nĩguo gūgwĩkwo kūrĩ mūdū ūrĩa ūkūmūrĩa.”

²⁸ Hīndī ĭrīa Eliabu, mūrū wa nyina ūrīa mūkūrū, aamūiguire akīaria na andū acio-rī, agīcinwo nī marakara nī ūndū wake, akīmūūria atīrī, “Nī kīī gītūmīte ūikūrūke gūkū? Na nūū ūratigīire ng’ondū icio itarī nyingī kūu werū-inī? Nīnjūū ūrīa ūrī mwītīī, na ūrīa ngoro yaku ĭrī maramari; ūikūrūkīte gūkū no ūndū wa kwīrorera mbaara.”

²⁹ Daudi akiuga atīrī, “Kaī ndagīka atīa? Anga ndi-agīrīrwo nī kwaria?” ³⁰ Nake agīcoka akīhūgūkīra mūdū ūngī na akīmwarīria ūhoro o ro ūcio, nao andū makīmūcookeria ūhoro o ta mbere. ³¹ Ūhoro ūcio Daudi oigire nīwaiguirwo, ūkīmenyithio Saūlū, nake Saūlū agītūmana ageetwo.

³² Daudi akīra Saūlū atīrī, “Ndūkareke mūdū o na ūmwe akue ngoro nī ūndū wa Mūfilisti ūyū; ndungata yaku nīgūthīī ikarūe nake.”

³³ Saūlū akīmūcookeria atīrī, “Ndūngīhota gūthīī kūrūa na Mūfilisti ūyū; wee ūrī o mūdū mūnini, nake atūire arūaga mbaara kuuma arī o mūnini.”

³⁴ No Daudi akīra Saūlū atīrī, “Nī ndungata yaku ndūire ndūithagia ng’ondū cia baba. Na rīrīa mūrūūthi kana nduba īngīnyiita na īkuue ng’ondū kuuma rūūru-inī, ³⁵ ndīmīrūmagīrīra, ngamīgūtha, ngateithūra ng’ondū īyo kuuma kanua-inī kayo. Na rīrīa yenda kūdūgīrīra ngamīnyiita nderu, ngamīgūtha, ngamīūraga. ³⁶ Ndungata yaku yanooraga mūrūūthi na nduba o cieri; Mūfilisti ūyū ūtarī mūruu o nake egūtūka o ta īmwe yacio, tondū nīogītīte ita rīa Ngai ūrīa ūrī muoyo. ³⁷ Jehova ūrīa wahonokirie harī gīthu kīa mūrūūthi o na gīthu kīa nduba-rī, nīekūhonokia guoko-inī kwa Mūfilisti ūyū.”

Saūlū akīra Daudi atīrī, “Thīī, na Jehova arokorwo hamwe nawe.”

³⁸ Hīndī ĩyo Saŭlū akĩhumba Daudi nguo ciake na, akĩmwĩkĩra nguo ya kĩgera na ngũbia ya gĩcango mĩtwe.

³⁹ Daudi akĩĩoha rūhiũ rwake rwa njora igũrũ rĩa nguo icio, na akĩgeria gũkinyũkia, tondũ ndaacimenyerete.

No akĩĩra Saŭlū atĩrĩ, “Ndingĩhota gũthiĩ na indo ici, nĩ ũndũ ndicimenyerete.” Nake agĩciruta. ⁴⁰ Agĩcooka akĩnyiita rūthanju rwake na guoko, agĩhuura tũhiga tũtano tũnyoroku kuuma karũũ-inĩ, agĩtwĩkĩra kamũhuko-inĩ gake ka mũrĩithi, akĩnyiita kīgũtha gĩake na guoko, agĩthiĩ, agĩkuhĩrĩria Mũfilisti ũcio.

⁴¹ Hīndī ĩyo Mũfilisti ũcio no gũũka ookaga akuhĩrĩrie Daudi, na mũndũ ũrĩa wamũkuuagĩra ngo arĩ mbere yake.

⁴² Nake akĩrora Daudi, akĩona atĩ aarĩ o mũndũ mũnini, mĩtune mwĩrĩ na agathakara, nake akĩmũira. ⁴³ Akĩĩra Daudi atĩrĩ, “Kaĩ nĩ ndĩ ngui atĩ nĩguo ũgĩũke kũrĩ nĩ na thanju?” Nake Mũfilisti ũcio akĩruma Daudi akĩgwetaga ngai ciake. ⁴⁴ Akĩmwĩra atĩrĩ, “Ũka haha, na nĩngũhe nyoni cia rĩera-inĩ na nyamũ cia gĩthaka nyama ciaku!”

⁴⁵ Daudi akĩĩra Mũfilisti ũcio atĩrĩ, “Wee ũroka kũrĩ nĩ na rūhiũ rwa njora, na itimũ na kĩberethi, no nĩ ndĩroka kũrĩ we na rĩitwa rĩa Jehova Mwene-Hinya-Wothe, Ngai ũrĩa mwene ita rĩa Isiraeli, ũrĩa wee ũnyararithĩtie.

⁴⁶ Ũmũthĩ Jehova nĩegũkũneana kũrĩ nĩ, na nĩngũkũgũtha ũgwe thĩ, na ngũtinie kĩongo. Ũmũthĩ nĩngũhe nyoni cia rĩera-inĩ na nyamũ cia gĩthaka ciimba cia ita rĩa Afilisti, nayo thĩ yothe ĩmenye atĩ nĩ kũrĩ Ngai thĩinĩ wa Isiraeli. ⁴⁷ Arĩa othe moonganĩte haha nĩmekũmenya atĩ Jehova ndahonokanagia na rūhiũ rwa njora kana itimũ; nĩgũkorwo mbaara nĩ ya Jehova, nĩekũmũneana inyuothe moko-inĩ maitũ.”

⁴⁸ Na rĩrĩa Mũfilisti ũcio aamũkuhagĩrĩria nĩguo amũtharĩkĩre-rĩ, Daudi agĩteng’era na ihenya erekeire na kũrĩa mbaara yarĩ nĩguo amũtũnge. ⁴⁹ Agĩkia

1 Samũeli 17:50 50 1 Samũeli 17:58

guoko mondo-inĩ yake akĩruta kahiga kamwe, akĩhiũria kīgũtha, nake akīgũtha Mũfilisti ũcio thiithi. Kahiga kau gagĩtoonyerera thiithi-inĩ wake, akīgũa, agĩturumithia ũthiũ wake thĩ.

⁵⁰ Nĩ ũndũ ũcio Daudi akĩhoota Mũfilisti ũcio na kīgũtha na kahiga; ndaarĩ na rūhiũ rwa njora guoko-inĩ gwake akīgũtha Mũfilisti ũcio na akĩmũũraga.

⁵¹ Daudi agĩteng'era, akĩrũgama igũrũ riake. Akĩnyiita rūhiũ rwa njora rwa Mũfilisti ũcio akĩrũcomora njora-inĩ. Thuutha wa kũmũũraga-rĩ, agĩtinia kĩongo gĩake na rūhiũ rūu rwa njora.

Rĩrĩa Afilisti moonire atĩ njamba yao nĩ yakua, makĩgarũrũka, makĩũra. ⁵² Andũ a Isiraeli na Juda makiumĩra maanĩrĩre, makĩingatithia Afilisti nginya itoonyero rĩa Gathu na nginya ihingo-inĩ cia Ekironi. Arĩa moragĩtwo maagwĩte njĩra-inĩ ĩrĩa ĩthiaga Sharaimu nginya Gathu na Ekironi. ⁵³ Rĩrĩa andũ a Isiraeli maacookire kuuma kũingatithia Afilisti, magĩtaha indo kambĩ-inĩ ciao. ⁵⁴ Daudi akĩoya mūtwe wa Mũfilisti ũcio, akĩũtwara Jerusalemu, na akĩga indo cia Mũfilisti ũcio cia mbaara hema-inĩ yake mwene.

⁵⁵ Na rĩrĩa Saũlũ eroreire Daudi agĩthiĩ gũtũnga Mũfilisti, akĩũria Abina, mũnene wa mbũtũ cia ita, atĩrĩ, “Mwanake ũyũ nĩ mũriũ waũ?”

Abina akĩmũcookeria atĩrĩ, “Ti-itherũ o ta ũrĩa ũtũũraga muoyo wee mũthamaki, nĩ ndiũ nĩ waũ.”

⁵⁶ Nake mũthamaki akĩmwĩra atĩrĩ, “Ta gĩtuĩrie ũmenye mwanake ũcio nĩ mũriũ waũ.”

⁵⁷ Na thuutha wa Daudi gũcooka kuuma kũũraga Mũfilisti-rĩ, Abina akĩmuoya na akĩmũtwara mbere ya Saũlũ, o anyiitĩte mūtwe wa Mũfilisti ũcio.

⁵⁸ Saũlũ akĩmũũria atĩrĩ, “Mwanake ũyũ, ũrĩ mũriũ waũ?”

Nake Daudi akīmwīra atīrī, “Nīī ndī mūrū wa ndungata yaku Jesii wa Bethlehemu.”

18

Saülū Kūiguīra Daudi Ūiru

¹ Thuutha wa Daudi kūrīkia kwaria na Saülū, Jonathani akiumīrania ngoro na Daudi, akīmwenda o ta ūrīa eyendete we mwene. ² Kuuma mūthenya ūcio Saülū akīga Daudi gwake na ndaarekire acooke kūinūka mūcīi gwa ithe. ³ Nake Jonathani akīgīa kīrīkanīro na Daudi nī ūndū nīamwendete o ta ūrīa eyendete we mwene. ⁴ Jonathani akīruta nguo īrīa ndaaya yake ya igūrū īrīa eehumbīte akīmīhe Daudi, hamwe na kanjū yake, na rūhiū rwake rwa njora, na ūta wake na mūcibi wake.

⁵ Ūrīa wothe Saülū aatūmaga Daudi ageeke, nīawīkaga ūkagaacīra, nginya Saülū akīmūtua mūrūgamīrīri mūnene wa mbūtū cia ita. Ūndū ūcio ūgīkenia andū othe, na ūgīkenia anene a Saülū o nao.

⁶ Rīrīa andū mainūkaga, thuutha wa Daudi kūūruga Mūfilisti ūcio-rī, andū-a-nja makiuma matūūra-inī mothe ma Isiraeli makīinaga na makīrūgarūgaga, nīguo magatūnge Mūthamaki Saülū marī na tūhembe na inanda makīinaga nyīmbo cia gīkeno. ⁷ Makīrūgarūgaga, makīina atīrī:

“Saülū nīeyūrāgīire andū ngiri nyingī,
nake Daudi akeyūrāgīra andū ngiri makūmi maingī.”

⁸ Saülū nīarakarire mūno; ikūngūiya rū rīkīmūiguithia ūiru mūno. Agīciirīa atīrī, “Marahe Daudi ūhootani wa kūūruga andū ngiri makūmi maingī, no nīi ngooraga o ngiri nini. Agītīgītīe ūndū ūngī ūrīkū, tīga kwīyoera ūthamaki?” ⁹ Na kuuma hīndī īyo Saülū akīambīrīria kūiguīra Daudi ūiru na kūmwīkūūa.

¹⁰ Mūthenya ũyũ ũngĩ roho mūũru uumĩte kūrĩ Ngai ũgũka na hinya muno igũrũ rĩa Saũlũ. Nake akĩam-bĩrĩria kwaria ta mũgũrũki arĩ nyũmba yake thĩinĩ, Daudi aahũũraga kĩnanda kĩa mũgeeto, o ta ũrĩa aamenyerete gwĩka. Saũlũ aarĩ na itimũ guoko, ¹¹ nake akĩmũikĩria, eĩĩrite atĩrĩ, “Ngũtheecithania Daudi na rũthingo.” Nowe Daudi akĩmweherera maita meerĩ akiuma harĩ we.

¹² Saũlũ nĩetigĩrite Daudi, nĩ ũndũ Jehova aarĩ hamwe na Daudi, no nĩatiganĩirie Saũlũ. ¹³ Nĩ ũndũ ũcio akĩeheria Daudi harĩ we akĩmũtua mũnene wa thigari ngiri, nake Daudi agatongoragia mbũtũ icio kũu ita-inĩ ciao. ¹⁴ ũndũ o wotha ũrĩa ekaga nĩwagaacagĩra, nĩ ũndũ Jehova aarĩ hamwe nake. ¹⁵ Rĩrĩa Saũlũ onire ũrĩa Daudi aagaciire, akĩmwĩtigĩra. ¹⁶ No andũ othe a Isiraeli na Juda nĩmendete Daudi nĩ ũndũ nĩamatongoragia kũu ita-inĩ ciao.

¹⁷ Saũlũ akĩra Daudi atĩrĩ, “Ũyũ nĩ Merabu, mũirĩtu wakwa ũrĩa mũkũrũ. Nĩwe ngũkũhe ũmũhikie; wee ndungatĩra na ũcamba, na ũhũũrane mbaara cia Jehova.” Nĩ ũndũ Saũlũ eĩĩrire atĩrĩ, “Nĩ ndikũmũũkĩrĩra na guoko gwakwa. Afilisti nĩ meke ũguo arĩ o!”

¹⁸ No Daudi akĩra Saũlũ atĩrĩ, “Nĩ ngĩrĩ ũ, nayo nyũmba yakwa kana mũhĩrĩga wa baba thĩinĩ wa Isiraeli, ũkĩrĩ kĩ, atĩ nĩguo nĩ ndũike mũthoni-we wa mũthamaki?” ¹⁹ Nĩ ũndũ ũcio rĩrĩa ihinda rĩakinyire rĩa Merabu, mwarĩ wa Saũlũ kũnengerwo Daudi-rĩ, akĩneanwo ahikio nĩ Adirieli wa Mehola.

²⁰ Na rĩrĩ, Mikali mwarĩ wa Saũlũ nĩendeete Daudi, na rĩrĩa meerire Saũlũ ũhoru ũcio, agĩkena. ²¹ Nake agĩiciiria atĩrĩ, “Nĩngũmũhe we, nĩguo atuĩke mũtego harĩ we nĩguo guoko kwa Afilisti kũmũũkĩrĩre.” Nĩ ũndũ ũcio Saũlũ akĩra Daudi atĩrĩ, “Rũ ũrĩ na mweke wa keerĩ wa gũtuĩka mũthoni wakwa.”

²² Ningĩ Saŭlũ agĩatha ndungata ciake, agĩciĩra atĩrĩ, “Arĩriai Daudi keheri-inĩ, mŭmwĩre atĩrĩ, ‘Atĩrĩrĩ, mŭthamaki nĩakenetio nĩwe na ndungata ciake ciothe nĩikwendete; rĩu gĩtuĩke mŭthoni-we.’”

²³ Nao magĩcookera ciugo icio kŭrĩ Daudi. No Daudi akiuga atĩrĩ, “Mŭgwĩciiria nĩ ũndũ mŭnini gũtuĩka mŭthoni-we wa mŭthamaki? Nĩ ndĩ mŭndũ mŭthĩni na ndiũũkaine.”

²⁴ Rĩrĩa ndungata cia Saŭlũ ciamwĩrire ũrĩa Daudi oiga-rĩ, ²⁵ Saŭlũ agĩcookia atĩrĩ, “Ĩrai Daudi atĩrĩ, ‘Mŭthamaki ndekwenda irĩhi rĩngĩ o rĩothe rĩa rŭracio o tiga ikonde cia nyama igana cia Afilisti, nĩguo arĩhĩrio kŭrĩ thũ ciake.’” Mŭbango wa Saŭlũ warĩ atĩ Daudi oragwo nĩ Afilisti.

²⁶ Rĩrĩa ndungata cierire Daudi maũndũ macio-rĩ, Daudi agĩkenio nĩ ũhoro wa gũtuĩka mŭthoni-we wa mŭthamaki. Nĩ ũndũ ũcio mbere ya ihinda rĩrĩa rĩa-heanĩtwo rĩtanathira-rĩ, ²⁷ Daudi na andũ ake makiumagara, makĩũraga Afilisti magana meerĩ. Akĩrehe ikonde ciao cia nyama na agĩcineana ciothe kŭrĩ mŭthamaki nĩgeetha atuĩke mŭthoni-we. Saŭlũ agĩcooka akĩmũ-nengera Mikali mŭirĩtu wake nĩguo amũhikie.

²⁸ Rĩrĩa Saŭlũ aamenyire atĩ Jehova aarĩ hamwe na Daudi, na atĩ mwarĩ Mikali nĩendeete Daudi rĩ, ²⁹ Saŭlũ agĩkĩrĩrĩria kŭmwĩtigĩra, nake agĩtũũra arĩ thũ yake matukũ make marĩa maatigaire.

³⁰ Anene a ita cia Afilisti magĩthĩ o na mbere mbaara-inĩ, na o rĩrĩa rĩothe meekaga ũguo, Daudi agĩthĩ na mbere kŭgĩa na ũhootani gŭkĩra anene acio angĩ a Saŭlũ, narĩo rĩĩtwa rĩa ke rĩkĩmenyeka mũno.

¹ Na rĩrĩ, Saŭlũ akĩĩra mũriũ Jonathani na ndungata ciake ciothe moorage Daudi. Nowe Jonathani nĩendeete Daudi mũno, ² nake akĩmũkunyĩra ũhoru, akĩmwĩra atĩrĩ, “Baba Saŭlũ nĩaracaria mweke wa gũkũũraga. Nĩ ũndũ ũcio ũkemenyerera rŭciũ rŭciĩnĩ; ũthiĩ wĩhithe handũ, na ũikare ho. ³ Nĩ nĩngathiĩ ndũgame hamwe na baba kũu mũgũnda-inĩ, kũu ũgaakorwo ũrĩ. Nĩngaaria nake ũhoru ũgũkonĩ na ũrĩa ngaamenya nĩngakwĩra.”

⁴ Jonathani akĩĩra ithe Saŭlũ wega wa Daudi, akĩmwĩra atĩrĩ, “Reke mũthamaki aage gwĩka Daudi ndungata yake ũũru; ndakwĩhiirie, na ũrĩa ekĩte ũkoretwo ũrĩ uumithio mũnene kũrĩ we. ⁵ Nĩetoonyirie ũgwati-inĩ rĩrĩa ooragire Mũfilisti. Nake Jehova akĩhe Isiraeli guothe ũhootani mũnene mũno, ũkĩtonera ũndũ ũcio na ũgĩkena. Nĩ kĩĩ kĩngĩtũma wĩke mũndũ ũtarĩ na ihĩtia ta Daudi ũũru, ũmũũrage hatarĩ na gĩtũmi?”

⁶ Saŭlũ nĩathikĩrĩirie Jonathani na akĩhĩta akiuga ũũ: “Ti-itherũ o ta ũrĩa Jehova atũũraga muoyo, Daudi ndekũũragwo.”

⁷ Nĩ ũndũ ũcio Jonathani agĩĩta Daudi akĩmwĩra ũhoru ũcio maaragia wotho. Akĩmũtwara kũrĩ Saŭlũ, nake Daudi agĩkara na Saŭlũ o ta mbere.

⁸ Nĩ kwagĩire na mbaara rĩngĩ, na Daudi agĩthiĩ akĩrũa na Afilisti. Nake akĩmahũũra na hinya mũno nginya makĩmũũrĩra.

⁹ No roho mũũru uumĩte kũrĩ Jehova ũgĩkora Saŭlũ rĩrĩa aikarĩte gwake nyũmba arĩ na itimũ rĩake guoko-inĩ. Hĩndĩ iyo Daudi aahũũraga kĩnanda kĩa mũgeeto. ¹⁰ Saŭlũ akĩgeria kũmũthecereria rũthingo-inĩ na itimũ rĩake, no Daudi akĩmweherera o rĩrĩa aaikagia itimũ rũthingo-inĩ. Ũtukũ ũcio Daudi akĩũra.

¹¹ Saülū agītūma andū kwa Daudi makaraangire nyumba yake na mamūūrage gwakia. No Mikali, mütumia wa Daudi, akīmūkunyira ūhoru ūcio, akīmwira atiri, “Waga kūra ūtukū wa ūmūthi, ūhonokie muoyo waku-ri, rūciū nīūkooragwo.” ¹² Nī ūndū ūcio Mikali agīkūrūkīria Daudi ndirica-ini, nake akīyūrira, akīhonoka. ¹³ Ningi Mikali akioya mūhianano na akīūiga ūriri igūrū, akīūhum-bira na gītama na akīwīkīra guoya wa mburi mütwe.

¹⁴ Hīndi iria Saülū aatūmire andū makanyiite Daudi, Mikali akīmeera atiri, “Nī mūrūaru.”

¹⁵ Ningi Saülū agītūma andū acio macooke makarore Daudi, akīmeera atiri, “Mūrehei kūrī nī arī o ūriri wake, nīguo ndīmūūrage.” ¹⁶ No riria andū maatoonyire kuo, magīkora no mūhianano warī ūriri, na ūgekīrwo guoya wa mburi mütwe.

¹⁷ Saülū akīra Mikali atiri, “Nī kī gītūmite ūūheenie ūguo, na ūkarekereria thū yakwa yūre, nīgeetha ihonoke?”

Mikali akīmwira atiri, “Aranjīrire atiri, ‘Reke nī ndīyūrīre. Ngūgīkūūrāga nī ūndū kī?’”

¹⁸ Nake Daudi akīūra, akīhonoka, na agīthi gwī Samūeli kūu Rama, akīmwira ūria wothē Saülū aamwīkīte. Ningi Daudi na Samūeli magīthi Naiothu, magīkara kuo. ¹⁹ Ūhoru ūgīkinyira Saülū, akīrwo atiri, “Daudi arī Naiothu, kūu Rama”; ²⁰ nī ūndū ūcio agītūma andū makamūnyiite. No hīndi iria moonire gīkundi kī anabii gīkīratha mohoro, matongoretio nī Samūeli arūgamīte hau, Roho wa Ngai agīkora andū a Saülū, o nao makīratha mohoro. ²¹ Saülū akīheo ūhoru ūcio, nake agītūma andū angī, nao makīratha mohoro. Saülū agītūma andū riita rīa gatātū, o nao makīratha mohoro. ²² Thuutha wa maūndū mothe, o nake we mwene agīthi Rama na agīkinya irima-ini rīa maa rīria inene kūu Seku. Nake akīūria atiri, “Samūeli na Daudi marī ha?”

Nao makīmwīra atīrī, “Marī Naiothu, kūu Rama.”

²³ Nī ūndū ūcio Saūlū agīthiī Naiothu, kūu Rama. No Roho wa Ngai ūkīmūkora, agīthiī akīrathaga mohoro nginya agīkinya Naiothu. ²⁴ Akīāūra nguo ciake cia igūrū, o na ningī akīratha mohoro arī mbere ya Samūeli. Agīkoma ūguo mūthenya ūcio wothe, o na ūtukū. Kūu nīkīo gītūmaga andū moorie atīrī, “Saūlū nake no ūmwe wa anabii?”

20

Daudi na Jonathani

¹ Na rīrī, Daudi akīūra, akiuma Naiothu kūu Rama agīthiī kūrī Jonathani, akīmūūria atīrī, “Nī atīa njikīte? Nī ngero īrikū nī ngerete? Thoguo ndīmūhītīrie atīa atī nīkīo arageria kūnjūraga?”

² Jonathani akīmūcookeria atīrī, “Kūroaga gūtūika ūguo; wee ndūgūkua! Atīrīrī, baba ndarī ūndū ekaga o na ūmwe mūnene kana mūnini ataamenyithītie. Egūkīhitha ūndū ta ūcio nīkī? Ūguo ti guo!”

³ No Daudi akīhīta akiuga atīrī, “Thoguo nīoī o wega mūno atī nīnjītīkīrīkīte nīwe, nake nīēīrīte atīrī, ‘Jonathani ndagīrīrwo nī kūmenya ūndū ūyū, ndakae kūnyiitwo nī kīeha.’ No rīrī, ti-itherū o ta ūrīa Jehova atūūruga muoyo, na ūrīa wee mwene ūtūūruga muoyo-rī, hatigaire o ikinya rīmwe gatagatī gakwa na gīkuū.”

⁴ Jonathani akīra Daudi atīrī, “Ūndū o wothe ūngīenda njīke-rī, nīngūgwkīra.”

⁵ Nī ūndū ūcio Daudi akīmwīra atīrī, “Atīrīrī, rū-ciū nī gīathī gīa Karūgamo ka Mweri na nīnjagīrīrwo gūkaarīanīra hamwe na mūthamaki, no reke thiī ngehithe mīgūnda-inī nginya mūthenya wa gatatū hwaī-inī. ⁶ No thoguo angīnjaga-rī, mwīre atīrī, ‘Daudi nīarathaitire ndīmwtīkīrie aguthūke Bethilehemu itūūra-inī rīao, nī

ũndũ nĩ kũrĩ na igongona rĩkũrutwo kuo rĩa mwaka nĩ ũndũ wa mũhĩrĩga wao wothe.’ ⁷ Angĩkoiga atĩrĩ, ‘Nĩ wega mũno,’ hĩndĩ ĩyo ndungata yaku nĩĩgakorwo na thayũ. No angĩkaarakara-rĩ, nĩũkamenya na ma atĩ nĩiatuĩte nĩekũngera ngero. ⁸ No wee rĩ, onania wendani kũrĩ ndungata yaku, nĩ ũndũ nĩũgĩite kĩrĩkanĩro nayo mbere ya Jehova. Kũngĩkorwo ndĩ na mahĩtia-rĩ, njũraga wee mwene! Ũgũkĩneana kũrĩ thoguo nĩkĩ?”

⁹ Jonathani akiuga atĩrĩ, “Kũroaga gũtuĩka ũguo! Korwo nĩ kũrĩ kaũndũ o na kanini njũũĩ atĩ baba nĩiatuĩte gũkũgera ngero-rĩ, githĩ to ngwĩre?”

¹⁰ Daudi akĩmũũria atĩrĩ, “Thoguo angĩgagũcookeria arĩ na marũrũ-rĩ, ngaahero ũhoru nũũ?”

¹¹ Jonathani akĩmwĩra atĩrĩ, “Ũka, tũthiĩ na kũu mũgũnda-inĩ.” Nĩ ũndũ ũcio magĩthiĩ kuo me hamwe.

¹² Ningĩ Jonathani akĩĩra Daudi atĩrĩ, “Nĩ ũndũ wa Jehova o we Ngai wa Isiraeli, ti-itherũ nĩngaaria na baba ihinda ta rĩrĩ mũthenya wa gatatũ! Angĩgakorwo akenetio nĩ wee-rĩ, githĩ to ngũtũmanĩre ngũmenyithie ũhoru ũcio? ¹³ No baba angĩtua nĩ egũkũgera ngero-rĩ, Jehova aroherithia na anjike ũũru makĩria, ingĩkaaga gũkũmenyithia, na ndeke ũthiĩ na thayũ. Jehova arokoro hamwe nawe o ta ũrĩa akoretwo arĩ hamwe na baba. ¹⁴ No nyonia tha iria itathiraga ta iria cia Jehova matukũ marĩa ngũtũũra muoyo, nĩguo ndikanooragwo, ¹⁵ na ndũkaneherie tha ciaku o na rĩ kuuma kũrĩ nyũmba yakwa, o na hĩndĩ ĩrĩa Jehova agaakorwo aniinĩte thũ ciothe cia Daudi gũkũ thĩ.”

¹⁶ Nĩ ũndũ ũcio Jonathani akĩgĩa kĩrĩkanĩro na nyũmba ya Daudi, akiuga atĩrĩ, “Jehova arorĩhĩria Daudi kũrĩ thũ ciake.” ¹⁷ Nake Jonathani agĩtũma Daudi akiindĩre mwĩhĩtwa wake nĩ ũndũ nĩamwendete, nĩgũkorwo aamwendete o ta ũrĩa eyendete we mwene.

¹⁸ Ningĩ Jonathani akĩira Daudi atĩrĩ, “Rũciũ nĩ gĩathĩ gĩa Karũgamo ka Mweri. Wee nĩũkoneka ndũrĩ ho, nĩ ũndũ gĩtĩ gĩaku gĩgaakorwo kĩrĩ gĩtheri. ¹⁹ Mũthenya wa gatatũ gwatua gũtuka-rĩ, ũgaathĩ handũ harĩa wehithĩte hĩndĩ ĩrĩa thĩĩna ũyũ waambĩĩrie, na weterere hau ihiga-inĩ rĩa Ezeli. ²⁰ Nĩngaikia mĩguĩ ĩtatũ mwena-inĩ warĩo, taarĩ wathi ngwĩgera. ²¹ Ningĩ nĩngatũma kahĩ ndĩkeere atĩrĩ, ‘Thĩĩ ũgacarie mĩguĩ ĩyo.’ Ingĩakeera atĩrĩ, ‘Mĩguĩ ĩrĩ mwena ũyũ waku; mĩrehe haha,’ hĩndĩ ĩyo ũgooka, nĩ ũndũ ti-itherũ o ta ũrĩa Jehova atũũraga muoyo, ndũrĩ ũũru ũkoona; no thayũ. ²² No ingĩkeera kahĩ kau atĩrĩ, ‘Mĩguĩ ĩrĩ mbere yaku,’ hĩndĩ ĩyo no nginya ũthĩĩ, nĩ ũndũ Jehova nĩakũrekereirie ũthĩĩ. ²³ Naguo ũhoru ũrĩa twaranĩirie nawe-rĩ, ririkana, Jehova nĩwe mũira gatagatĩ gakwa nawe nginya tene.”

²⁴ Nĩ ũndũ ũcio Daudi akĩhitha kũu mũgũnda-inĩ, na hĩndĩ ĩrĩa gĩathĩ gĩa Karũgamo ka Mweri gĩakinyire-rĩ, mũthamaki agĩkara thĩ arĩe irio. ²⁵ Agĩkara thĩ handũ harĩa aamenyerete, kũrigania na rũthingo, ang’ethanĩire na Jonathani, nake Abineri agĩkara thĩ kũrigania na Saũlũ, no handũ ha Daudi haarĩ hatheri. ²⁶ Saũlũ ndoigire ũndũ mũthenya ũcio, nĩ ũndũ eeciiririe atĩrĩ, “No nginya gũkorwo kũrĩ ũndũ wikĩkĩte kũrĩ Daudi akanyĩtwo nĩ thaahu; ti-itherũ arĩ na thaahu.” ²⁷ No mũthenya ũyũ ũngĩ, mũthenya wa keerĩ wa mweri ũcio, handũ ha Daudi haarĩ o hatheri rĩngĩ. Hĩndĩ ĩyo Saũlũ akĩũria mũriũ Jonathani atĩrĩ, “Nĩ kĩ kĩgirĩtie mũrũ wa Jesii oke iruga-inĩ ira na ũmũthĩ?”

²⁸ Jonathani agĩcookia atĩrĩ, “Daudi nĩarathaithire ndĩmwĩtikĩrie athĩĩ Bethlehemu. ²⁹ Aranĩĩire atĩrĩ, ‘Reke thĩĩ, nĩ ũndũ andũ a nyũmba iitũ marĩ na igongona kũu itũũra-inĩ, na mũrũ wa baba nĩanjathĩte ngorwo ho. Ingĩkorwo nĩnjĩtikĩrĩkĩte nĩwe-rĩ, reke thĩĩ ngoone

ariũ a baba.' Ũndũ ũcio nĩguo ũgirĩtie oke metha-inĩ ya mũthamaki."

³⁰ Marakara ma Saũlũ magĩakanĩra Jonathani, akĩmwĩra atĩrĩ, "Wee mũrũ wa mĩtũmia mwaganu na mũremi! Githĩ ndiũ atĩ wee nĩũnyiitanĩte na mũrũ wa Jesii nĩguo agũconorithie na aconorithie nyũkwa ũrĩa wagũciarire?

³¹ Hĩndĩ ĩrĩa yothe mũrũ wa Jesii egũtũũra muoyo gũkũ thĩ, wee ndũkehaanda kana ũthamaki waku wĩhaande. Rĩu mũtũmanĩre oke kũrĩ niĩ, tondũ no nginya akue!"

³² Jonathani akĩũria ithe atĩrĩ, "Nĩ kĩ gĩgũtũma oor-agwo? Nĩ atĩa ekĩte?" ³³ No Saũlũ akĩmũikĩria itimũ riake nĩguo amũũrage. Nake Jonathani akĩmenya atĩ ithe nĩatuĩte itua rĩa kũũraga Daudi.

³⁴ Jonathani agĩũkĩra, akiuma metha-inĩ arĩ mũrakaru mũno; na mũthenya ũcio wa keerĩ wa mweri ũcio, ndaarĩire irio nĩ ũndũ aarĩ na kĩa na ĩrĩa ithe ekĩte Daudi ciĩko cia kũmũconorithia.

³⁵ Rũciinĩ rũrũ rũngĩ Jonathani akiumagara, agĩthiĩ kũu mũgũnda agacemanie na Daudi. Nake agĩthiĩ na kahĩ kanini; ³⁶ akĩra kahĩ kau atĩrĩ, "Teng'era ũgacarie mĩguĩ ĩrĩa ngũikia." Na rĩrĩa kahĩ kau gaateng'eragarĩ, agĩikia mũguĩ mbere yako. ³⁷ Hĩndĩ ĩrĩa kahĩ kau gaakinyire harĩa mũguĩ wa Jonathani wagwĩte-rĩ, Jonathani agĩgeeta agĩkeera atĩrĩ, "Githĩ mũguĩ ndũrĩ mbere yaku?" ³⁸ Ningĩ akĩanĩrĩra agĩkeera atĩrĩ, "Hiũha! Hanyũka! Ndũkarũgame!" Kahĩ kau gakĩoya mũguĩ ũcio, gagĩcooka kũrĩ mwathi wako. ³⁹ (Kahĩ kau gatirĩ ũndũ kaamenyaga ũhoroinĩ ũcio; tiga Jonathani na Daudi maamenyaga ũhoroinĩ ũcio.) ⁴⁰ Ningĩ Jonathani akĩnengera kahĩ kau indo ciake cia mbaara, agĩkeera atĩrĩ, "Kuua, thĩ na indo ici ũcicookie itũũra-inĩ."

⁴¹ Thuutha wa kahĩ kau gũthiĩ-rĩ, Daudi agĩũkĩra aki-uma mwena wa gũthini wa ihiga rĩu, akĩnamĩrĩra maita matatũ mbere ya Jonathani, agĩturumithagia ũthiũ wake

thĩ. Magĩcooka makĩmumunyana o eerĩ, makĩĩranĩra, no Daudi nĩwe warĩire mũno makĩria.

⁴² Jonathani akĩra Daudi atĩrĩ, “Thiĩ na thayũ, tondũ nĩtwehĩtĩre na mwĩhĩtwa tũtũũrie ũrata gatagatĩ gaitũ thĩinĩ wa rĩitwa rĩa Jehova, tũkiuga atĩrĩ, ‘Jehova nĩwe mũira gatagatĩ gakwa nawe, na gatagatĩ ka njaro ciaku na njaro ciakwa nginya tene.’” Daudi agĩũkĩra agĩthĩira, nake Jonathani agĩcooka itũũra-inĩ.

21

Daudi arĩ kũu Nobu

¹ Na rĩrĩ, Daudi agĩthĩ Nobu, kũrĩ Ahimeleku ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai. Ahimeleku aamũtũnga akĩinaina, akĩmũũria atĩrĩ, “Kaĩ ũrĩ wiki nĩkĩ? Nĩ kĩ mũtarĩ na mũndũ ũngĩ?”

² Daudi agĩcookeria Ahimeleku ũcio mũthĩnjĩri-Ngai atĩrĩ, “Nĩ mũthamaki ũnjathĩte ngeke ũndũ mũna na akanjĩra atĩrĩ, ‘Mũndũ o na ũ ndakamenye ũndũ ũrĩa ngũtũmĩte na ũrĩa ngwathĩte.’ No andũ akwa-rĩ, nĩ ndĩmerĩte tũcemanie handũ hana. ³ Na rĩrĩ, nĩ kĩ ũrĩ nakĩo gĩa kũria? He mĩgate ĩtano, kana o kĩa gĩothe ũngĩhota kuona.”

⁴ No mũthĩnjĩri-Ngai ũcio agĩcookeria Daudi atĩrĩ, “Ndirĩ na mĩgate ĩrĩa ĩhũthĩirwo kũrĩio, no rĩrĩ, haha nĩ harĩ mĩgate ĩrĩa mĩamũre, angĩkorwo andũ acio matihutanĩtie na andũ-a-nja.”

⁵ Daudi agĩcookia atĩrĩ, “Ti-itherũ tũtikoretwo hamwe na andũ-a-nja, o ta ũrĩa arĩ mũtugo witũ rĩrĩa rĩothe ngumagara. Indo cia andũ aya nĩ theru o na gũtuĩka marĩ mawĩra-inĩ matarĩ maamũre. Ũmũthĩ indo ciao itikĩrĩ nyamũre makĩria!” ⁶ Nĩ ũndũ ũcio mũthĩnjĩri-Ngai ũcio akĩmũnengera mĩgate ĩyo mĩamũre, nĩgũkorwo hau hatiarĩ na mĩgate ĩngĩ tiga mĩgate ĩrĩa yaigagwo mbere ya

1 Samũeli 21:7 61 1 Samũeli 21:15

Jehova, na n̄yeheretio mbere ya Jehova mũthenya ũcio, na hakaigwo mĩgate ĩngĩ mĩhiũ.

⁷ Na rĩrĩ, mũthenya ũcio, haarĩ na mũndũ ũmwe warĩ ndungata ya Saũlũ, aahingĩrĩrio hau mbere ya Jehova; nake eetagwo Doegu ũrĩa Mũedomu, ũrĩa warĩ mũnene wa arĩithi a Saũlũ.

⁸ Daudi akĩũria Ahimeleku atĩrĩ, “Kaĩ ũtarĩ na itimũ kana rũhiũ rwa njora haha? Ndinooka na rũhiũ rwakwa rwa njora kana kĩndũ kĩngĩ kĩa mbaara, nĩ ũndũ wĩra wa mũthamaki uuma wa ihenya.”

⁹ Mũthĩnjĩri-Ngai ũcio agĩcookia atĩrĩ, “Rũhiũ rwa njora rwa Goliathũ, Mũfilisti ũrĩa woragĩire Gĩtuamba-inĩ kĩa Ela, rũrĩ haha; naruo ruohetwo na taama rũkaigwo thu-utha wa ebodi. Angĩkorwo nĩũkũrwenda-rĩ, ruoe; gũtirĩ na rũhiũ rũngĩ rwa njora tiga o rũu.”

Daudi akiuga atĩrĩ, “Gũtirĩ rũhiũ rũngĩ taruo; kĩrũũnen-gere.”

Daudi arĩ kũu Gathu

¹⁰ Mũthenya ũcio Daudi akĩũrĩra Saũlũ, agĩthĩ kũrĩ Akishi mũthamaki wa Gathu. ¹¹ No ndungata cia Akishi ikĩmwĩra atĩrĩ, “Githĩ ũyũ ti Daudi, ũrĩa mũthamaki wa bũrũri? Githĩ tiwe mainagĩra nyĩmbo-inĩ ciao atĩrĩ:

“Saũlũ n̄eyũragĩire andũ ngiri nyingĩ,
na Daudi akeyũragĩra andũ ngiri makũmi maingĩ?”

¹² Nake Daudi akĩiga ũhoro ũcio ngoro-inĩ na agĩtigĩra Akishi mũthamaki wa Gathu mũno. ¹³ Nĩ ũndũ ũcio akĩgũrũkithia mbere yao; na rĩrĩa aarĩ moko-inĩ mao, agĩtua ta mũndũ mũgũrũki, akĩharaga mĩrango ya kĩhingo, agĩitaga rũta rũikũrũkanĩtie na nderu ciake.

¹⁴ Akishi akĩra ndungata ciake atĩrĩ, “Ta rorai mũndũ ũyũ! Nĩ mũgũrũku! Mwakĩmũrehe kũrĩ nĩ nĩkĩ? ¹⁵ Kaĩ nyiihĩtie agũrũki atĩ nĩguo mũndehere mũndũ ũyũ haha

eke maũndũ ta maya mbere yakwa? Mũndũ ũyũ no nginya oke nyũmba yakwa?”

22

Daudi arĩ Adulamu na Mizipa

¹ Na rĩrĩ, Daudi akiuma Gathu na akĩũrĩra ngurunga-inĩ ya Adulamu. Rĩrĩa ariũ a ithe na andũ a nyũmba ya ithe maiguire ũguo-rĩ, magĩikũrũka kũrĩ we. ² Arĩa othe maarĩ na mĩnyamaro, kana thĩirĩ kana makaaga kũiganĩra makĩũngana harĩ we, nake agĩtuĩka mĩtongoria wao. Aarĩ na andũ ta magana mana.

³ Kuuma kũu, Daudi agĩthĩ Mizipa kũu Moabi, akĩũria mũthamaki wa Moabi atĩrĩ, “Nĩũgwĩtikĩria baba na maitũ moke maikare nawe nginya rĩrĩa ngaamenya ũrĩa Ngai ekũnjĩkĩra?” ⁴ Nĩ ũndũ ũcio akĩmatigĩra mũthamaki wa Moabi, nao magĩikara nake ihinda rĩothe rĩrĩa Daudi arĩ kĩhitho-inĩ.

⁵ No mũnabii Gadi akĩĩra Daudi atĩrĩ, “Tiga gũikara kĩhitho-inĩ. Thĩi bũrũri wa Juda.” Nĩ ũndũ ũcio Daudi akiuma kũu agĩthĩ mĩtitũ wa Herethu.

Saũlũ Kũũraga Athĩnjĩri-Ngai a Nobu

⁶ Na rĩrĩ, Saũlũ akĩigua atĩ Daudi na andũ ake nĩmonetwo. Nake Saũlũ aikarĩte thĩ gĩtina-inĩ kĩa mĩtĩ wa mũbinde Kĩrĩma-inĩ kĩa Gibe a anyiĩtĩte itimũ rĩake na guoko, nao anene ake othe marũgamĩte mamũthiũrũrũkĩrie. ⁷ Nake Saũlũ akĩmeera atĩrĩ, “Ta thĩkĩrĩrai, andũ a Benjamini! Anga mũrũ wa Jesii nĩakamũhe mĩgũnda ya irio na ya mĩthabibũ inyuothe? Anga nĩakamũtua anene a ita a kũrũgamĩrĩra andũ ngiri, na a kũrũgamĩrĩra andũ magana? ⁸ Kĩu nĩkĩo gĩtũmĩte inyuothe mũciire kũnjũkĩrĩra? Gũtirĩ mũndũ o na ũmwe ũngĩnjĩra rĩrĩa mũrũ wakwa egũthondeka kĩrĩkanĩro na mũrũ wa Jesii. Gũtirĩ o na ũmwe wanyu wĩciĩrĩtie

ūhoro wakwa kana akanjĩra atĩ mūrũ wakwa nĩaikĩrĩrie ndungata yakwa ĩikare ĩnjoheirie, ta ũrĩa ĩreeka ũmũthĩ.”

⁹ No Doegu ũrĩa Mūedomu, ũrĩa warūgamĩte hamwe na anene a Saŭlũ, akiuga atĩrĩ, “Nĩndonire mūrũ wa Jesii okĩte kūrĩ Ahimeleku mūrũ wa Ahitubu kũu Nobu. ¹⁰ Ahimeleku nĩamũtuĩrĩrie ũhoro harĩ Jehova; agĩcooka akĩmũhe irio, na rūhiũ rwa njora rwa Goliathũ ũrĩa Mũfilisti.”

¹¹ Ningĩ mũthamaki agĩtũmanĩra mũthĩnjĩri-Ngai Ahimeleku mūrũ wa Ahitubu, na nyũmba ya ithe yothe, arĩa maarĩ athĩnjĩri-Ngai kũu Nobu, nao othe magĩũka kūrĩ mũthamaki. ¹² Saŭlũ akĩmwĩra atĩrĩ, “Ta thikĩrĩria rĩu, mūrũ wa Ahitubu.”

Nake agĩcookia atĩrĩ, “Ĩi, mwathi wakwa.”

¹³ Saŭlũ akĩmwĩra atĩrĩ, “Nĩ kĩ gĩtũmĩte mũciirĩre kũnjũkĩrĩra, wee na mūrũ wa Jesii, nawe ũkamũhe mĩgate, o na rūhiũ rwa njora, na ũkamũtuĩrĩria ũhoro harĩ Jehova, nĩgeetha aanemere na aikare anjoheirie, ta ũrĩa ekĩte ũmũthĩ?”

¹⁴ Ahimeleku agĩcookeria mũthamaki atĩrĩ, “Nũu thĩinĩ wa ndungata ciaku ciothe mwathĩki ta Daudi, mũthoni-we wa mũthamaki, mūrori wa arangĩri aku, na nĩatiĩkĩte mũno thĩinĩ wa nyũmba yaku? ¹⁵ Mũthenya ũcio nĩguo warĩ wa mbere wa kũmũtuĩrĩria ũhoro harĩ Jehova? Aca tiguu! Reke mũthamaki ndageciirĩrie ndungata yaku kana mũndũ o na ũrĩkũ wa nyũmba ya ithe, nĩgũkorwo ndungata yaku ndĩrĩ ũndũ o na ũmwe yũ wa maũndũ maya mothe.”

¹⁶ No mũthamaki akĩmwĩra atĩrĩ, “Ti-itherũ, wee Ahimeleku nĩgũkua, wee na andũ othe a nyũmba ya thoguo.”

¹⁷ Ningĩ mũthamaki agĩatha thigari iria ciamũrũgamĩrĩrie, agĩciĩra atĩrĩ: “Hũgũkaai mũũrage athĩnjĩri-Ngai a Jehova nĩ ũndũ o nao nĩmanyiitanĩire

na Daudi. Nĩmamenyire nĩ kũũra ooraga, na matiigana kũnjĩra.”

No anene a mũthamaki makĩrega gũtambũrũkia guoko moorage athĩnjĩri-Ngai a Jehova.

¹⁸ Mũthamaki agĩcooka agĩatha Doegu, akĩmwĩra atĩrĩ, “Hũgũka ũũrage athĩnjĩri-Ngai.” Nĩ ũndũ ũcio Doegu ũcio Mũedomu akĩhũgũka akĩmooraga. Mũthenya ũcio akĩũraga andũ mĩrongo ĩnana na atano arĩa meehumbĩte ebodi ya gatani. ¹⁹ Agĩcooka akĩhũũra Nobu, itũũra rĩu rĩa athĩnjĩri-Ngai, na rũhiũ rwa njora, akĩũraga arũme na andũ-a-nja, ciana ciarĩo o na ngenge, na ng’ombe ciarĩo, na ndigiri o na ng’endu.

²⁰ No Abiatharu, mũrũ ũmwe wa Ahimeleku mũrũ wa Ahitubu, akĩhonoka, akĩũra, na akĩrũmĩrĩra Daudi.

²¹ Akĩĩra Daudi atĩ Saũlũ nĩoragĩte athĩnjĩri-Ngai a Jehova.

²² Nake Daudi akĩĩra Abiatharu atĩrĩ, “Mũthenya ũcio, rĩrĩa Doegu ũcio Mũedomu aarĩ kuo-rĩ, nĩndamenyire atĩ no nginya ere Saũlũ. Nĩ nĩi ndehithĩrie nyũmba yothe ya thoguo gĩkuũ. ²³ Ikara hamwe na nĩi; ndũgetigĩre; mũndũ ũrĩa ũracaria muoyo waku, o na wakwa o nagueo nĩaraũcaria. Ũrĩ hamwe na nĩi ũrĩ mũmenyerere.”

23

Daudi Kũhonokia Keila

¹ Na rĩrĩ, Daudi akĩĩrwo atĩrĩ, “Atĩrĩrĩ, Afilisti nĩ-mamarũa na itũũra rĩa Keila, na magatunyana ngano ĩrĩa ĩrĩ mahuhĩro-inĩ.” ² Nake agĩtuĩria ũhoru harĩ Jehova, akĩũria atĩrĩ, “Nĩnjagĩrĩrwo nĩgũthĩi gũtharĩkĩra Afilisti acio?”

Nake Jehova akĩmũcookeria atĩrĩ, “Thĩi ũgatharĩkĩre Afilisti nĩguo ũhonokie Keila.”

³ No andũ a Daudi makĩmwĩra atĩrĩ, “Gũkũ Juda nĩtũretigĩra. Githĩ tũtigũgũtigĩra makĩria twathiĩ Keila tũkarũe na mbũtũ cia Afilisti!”

⁴ O rīngī Daudi agĩtuĩria ũhoro harĩ Jehova, nake Jehova akĩmũcookeria atĩrĩ, “Ikũrũka ũthiĩ Keila, nĩ ũndũ nĩngũneana Afilisti guoko-inĩ gwaku.” ⁵ Nĩ ũndũ ũcio Daudi na andũ ake magĩthiĩ Keila, makĩrũa na Afilisti, na makĩmataha mahiũ mao. Akĩrehera Afilisti hathara nene, na akĩhonokia andũ a Keila. ⁶ (Na rĩrĩ, Abiatharu mũrũ wa Ahimeleku nĩokĩte akuuĩte ebodi rĩrĩa aikũrũkire, akĩũrĩra kũrĩ Daudi kũu Keila.)

Saũlũ Kũingatithia Daudi

⁷ Saũlũ akĩrwo atĩ Daudi nĩathiĩte Keila, nake akiuga atĩrĩ, “Ngai nĩamũneanĩte kũrĩ nĩ, nĩgũkorwo Daudi nĩehingĩrĩrie na ũndũ wa gũtoonya itũũra rĩrĩ na ihingo na mĩgũiko.” ⁸ Nake Saũlũ agĩta mbũtũ ciake ciothe mathiĩ mbaara, nĩguo maikũrũke Keila makahingĩrĩrie Daudi na andũ ake.

⁹ Hĩndĩ ĩrĩa Daudi aamenyire atĩ Saũlũ nĩaciĩrĩre kũmwĩka ũũru-rĩ, akĩra Abiatharu mũthĩnjĩri-Ngai atĩrĩ, “Rehe ebodi ĩyo.” ¹⁰ Daudi akiuga atĩrĩ, “Wee Jehova, Ngai wa Isiraeli, ndungata yaku nĩ ĩguĩte hatarĩ nganja atĩ Saũlũ nĩarooka Keila aniine itũũra rĩrĩ nĩ ũndũ wakwa. ¹¹ Hihi aikari a Keila nĩmekũũneana kũrĩ we? Hihi Saũlũ nĩegũikũrũka gũkũ, ta ũrĩa ndungata yaku ĩguĩte? Wee Jehova, Ngai wa Isiraeli, menyithia ndungata yaku ũhoro.”

Nake Jehova akiuga atĩrĩ, “Nĩegũikũrũka.”

¹² O rīngī Daudi akĩũria atĩrĩ, “Hihi aikari a Keila nĩmekũneana, nĩ na andũ akwa, kũrĩ Saũlũ?”

Nake Jehova akiuga atĩrĩ, “Nĩmekũũneana.”

¹³ Nĩ ũndũ ũcio Daudi na andũ ake, andũ ta magana matandatũ, makiuma Keila, na magũikara magĩcangacangaga kũndũ na kũndũ. Rĩrĩa Saũlũ eerirwo atĩ Daudi nĩorĩte akoima Keila, agĩtiga gũthiĩ kuo.

¹⁴ Nake Daudi agĩkara ciĩhitho cia werũ-inĩ na irĩma-inĩ cia Werũ wa Zifu. O mũthenya Saũlũ nĩamũcaragia, no Ngai ndaaneanire Daudi moko-inĩ make.

¹⁵ Rĩrĩa Daudi aarĩ Horeshu kũu Werũ wa Zifu, akĩmenya atĩ Saũlũ okĩte nĩguo amũũrage. ¹⁶ Nake Jonathani mũrũ wa Saũlũ agĩthiĩ kũrĩ Daudi kũu Horeshu na akĩmũteithia kwĩyũmĩrĩria thĩinĩ wa Ngai. ¹⁷ Nake akĩmwĩra atĩrĩ, “Tiga gwĩtigĩra, Baba Saũlũ ndagakũhutia na guoko gwake. Wee nĩũgathamakĩra Isiraeli, na nĩ nduĩke mũnini waku. O na Baba Saũlũ, nĩoi ũguo.” ¹⁸ Nao eerĩ makĩgĩa kĩrĩkanĩro mbere ya Jehova. Thuutha ũcio Jonathani akiinũka, no Daudi agĩtigwo kũu Horeshu.

¹⁹ Nao andũ a Azifu makĩambata magĩthiĩ kũrĩ Saũlũ kũu Gibe a makĩmwĩra atĩrĩ, “Githĩ Daudi ndehithĩte gatagati-inĩ gaitũ ciĩhitho-inĩ cia gũkũ Horeshu, kĩrĩma-igũrũ kĩa Hakila, mwena wa gũthini wa Jeshimoni? ²⁰ Na rĩrĩ, wee mũthamaki, ikũrũka ũũke o rĩrĩa rĩothe ũngĩenda gũũka, na ithuĩ nĩ igũrũ riitũ kũmũneana kũrĩ mũthamaki.”

²¹ Saũlũ akĩmacookeria atĩrĩ, “Jehova aromũrathima nĩ ũndũ wa kwĩnjiiria. ²² Thiĩ mũkehaarĩrie makĩria. Tuĩriai nĩ kũ Daudi amenyerete gũthiia, na nũũ ũmuonete kuo. Njĩrĩtwo atĩ nĩ mũndũ mwara mũno. ²³ Tuĩriai ũhoru wa kũrĩa guothe ehithaga na mũndehere ũhoru mũkinyanĩru. Na nĩ nĩngũcooka thiĩ na inyuĩ; angĩkorwo arĩ kũndũ gũkũ-rĩ, nĩngamũcaria mihĩrĩga-inĩ yothe ya Juda.”

²⁴ Nĩ ũndũ ũcio makiumagara magĩthiĩ kũu Zifu, magĩkinya mbere ya Saũlũ. Na rĩrĩ, Daudi na andũ ake maarĩ kũu Werũ-inĩ wa Maoni, kũu Araba mwena wa gũthini wa Jeshimoni. ²⁵ Nake Saũlũ na andũ ake makĩambĩrĩria kũmacaria, na rĩrĩa Daudi eerirwo ũhoru ũcio, agĩkũrũka agĩthiĩ rwaro-inĩ rwa ihiga, agĩkara kũu Werũ-inĩ wa Maoni. Rĩrĩa Saũlũ aiguire ũhoru ũcio-rĩ, o

nake agĩthiĩ kũu Werũ-inĩ wa Maoni aingatithĩtie Daudi na ihenya.

²⁶ Saũlũ aagerete mwena ũmwe wa kĩrĩma, nake Daudi na andũ ake makagerera mwena ũrĩa ũngĩ, mahiũhĩte nĩguo morĩre Saũlũ. Na rĩrĩa Saũlũ na thigari ciake maakuhagĩrĩria Daudi na andũ ake nĩguo mamanyiite-rĩ, ²⁷ hagĩũka mũndũ watũmĩtwo kũrĩ Saũlũ, akĩmwĩra atĩrĩ, “Ũka na ihenya! Afilisti nĩmatharĩkĩire bũrũri.” ²⁸ Hĩndĩ iyo Saũlũ agĩtiga kũrũmĩrĩra Daudi, agĩthiĩ agacemanie na Afilisti. Nĩkĩo metaga handũ hau Sela-Hamalekothu. ²⁹ Nake Daudi akĩambata akiuma kũu agĩthiĩ gũtũũra ciĩhitho-inĩ cia Eni-Gedi.

24

Daudi Kũhonokia Muoyo wa Saũlũ

¹ Na rĩrĩ, thuutha wa Saũlũ gũcoka kuuma kũingatithia Afilisti, akĩrwo atĩrĩ, “Daudi arĩ Werũ-inĩ wa Eni-Gedi.” ² Nĩ ũndũ ũcio Saũlũ akĩoya andũ ngiri ithatũ arĩa athuure kuuma Isiraeli guothe magĩthiĩ gũcaria Daudi na andũ ake gũkuhĩ na ndwaro cia mahiga kũrĩa gũtũũragwo nĩ Mbũri cia Werũ.

³ Nake agĩkinya ciugũ-inĩ cia ng’ondũ iria ciarĩ njĩra-inĩ; naho nĩ haarĩ na ngurunga, nake Saũlũ agĩtoonya thĩĩnĩ ageteithie. Daudi na andũ ake maarĩ kũu thĩĩnĩ mũno, ngurunga-inĩ. ⁴ Nao andũ a Daudi makĩmwĩra atĩrĩ, “Ũyũ nĩguo mũthenya ũrĩa Jehova aaririe ũhoru wago, agĩkwĩra atĩrĩ, ‘Nĩnganeana thũ yaku moko-inĩ maku ũmũke ũrĩa ũkwenda.’” Nake Daudi agĩkuruma atekuonwo, agĩthiĩ agĩtinia gĩcũrĩ kĩa nguo ya Saũlũ.

⁵ Thuutha-inĩ, Daudi akĩigua ngoro ikĩmũciirithia nĩ ũndũ wa gũtinia gĩcũrĩ kĩa nguo ya Saũlũ. ⁶ Akĩra andũ ake atĩrĩ, “Jehova arongiria njike ũndũ ta ũcio kũrĩ mwathi wakwa, ũcio mũitĩrĩrie maguta wa Jehova, kana ndĩmwĩke

ũuru na guoko gwakwa; nĩ ũndũ nĩwe mũitĩrĩrie maguta wa Jehova.” ⁷ Aarĩkia kwaria ciugo icio, Daudi agĩkaania andũ ake, na ndaamarekire mookĩrĩre Saũlũ. Nake Saũlũ akiuma ngurunga-inĩ, na agĩthiĩra.

⁸ Ningĩ Daudi akiuma ngurunga-inĩ iyo, akĩanĩrĩra agĩta Saũlũ, akĩmwĩra atĩrĩ, “Wee mwathi wakwa, mũthamaki!” Rĩrĩa Saũlũ eehũgũrĩre, Daudi akĩnamĩrĩra, agĩturumithia ũthiũ thĩ. ⁹ Akĩra Saũlũ atĩrĩ, “Nĩ kĩ gĩtũmaga ũthikĩrĩrie andũ rĩrĩa mekuuga atĩrĩ, ‘Daudi nĩeciiragĩria gũgwĩka ũũru?’” ¹⁰ Ũmũthĩ nĩweyona na maitho maku ũrĩa Jehova egũkũneanĩte moko-inĩ makwa kũu ngurunga-inĩ. Kũrĩ andũ amwe maniingĩrĩrie ngũũrage, no ndakũhonokia; ndoiga atĩrĩ, ‘Ndikuoya guoko gwaka njike mwathi wakwa ũũru, nĩ ũndũ nĩwe mũitĩrĩrie maguta wa Jehova.’” ¹¹ Baba, ta kĩone, rora gĩcunjĩ gĩkĩ kĩa nguo yaku, gĩkĩ kĩrĩ guoko-inĩ gwakwa! Ndinirie gĩcunjĩ kĩa nguo yaku, no ndinakũũraga. Rĩu menya na ũkũũrane atĩ nĩ ndirĩ na ihĩtia rĩa gwĩka ũũru kana rĩa ũremi. Nĩ ndikũhĩtĩrie, no wee nĩũranjaria ũnjũrage. ¹² Jehova arotũtuithania ciira nĩ nawe. Na Jehova arondĩhĩria maũru marĩa wee ũnjĩkĩte, no guoko gwakwa gũtigakũhutia. ¹³ O ta ũrĩa kũrĩ thimo yugaga atĩrĩ, ‘Waganu uumaga o harĩ arĩa aaganu,’ nĩ ũndũ ũcio guoko gwakwa gũtigakũhutia.

¹⁴ “Mũthamaki wa Isiraeli oimĩte gwake ookĩrĩre ũ? Nũũ ũingatithĩtie? Nĩ ngui nguũ? Kana nĩ thuya?” ¹⁵ Jehova arotũtuithania na atue ciira gatagatĩ gaitũ. Aroeciiria ũhoru wakwa na aũrũgamie; arondũrĩra na aahonokie kuuma guoko-inĩ gwaku.”

¹⁶ Rĩrĩa Daudi aarĩkirie kuuga ũguo-rĩ, Saũlũ akĩmũũria atĩrĩ, “Ũcio nĩ mũgambo waku, Daudi mũrũ wakwa?” Nake akĩrĩra aanĩrĩre. ¹⁷ Akĩmwĩra atĩrĩ, “Wee ũrĩ mũthingu kũngĩra. Nĩũnjĩkĩte wega, no nĩ ngagwĩka ũũru.” ¹⁸ Nĩwarĩkia o rĩu kũnjĩra ũndũ mwega ũnjĩkĩte;

Jehova n̄ekũũneanĩte moko-inĩ maku, no wee ndũnan-jũraga. ¹⁹ Rĩrĩa mũndũ ona thũ yake-rĩ, n̄arekaga ithĩ atamĩkĩte ũũru? Jehova arogwĩka maũndũ mega nĩ ũndũ wa ũrĩa ũnjĩkĩte ũmũthĩ. ²⁰ Nĩnjũũ atĩ ti-itherũ nĩũ-gatuĩka mũthamaki, na atĩ ũthamaki wa Isiraeli nĩũke-haanda moko-inĩ maku. ²¹ Rĩu wĩhĩte harĩ nĩ na rĩitwa rĩa Jehova atĩ ndũkaniina njiaro ciakwa kana rĩitwa rĩakwa rĩthire kuuma nyũmba-inĩ ya baba.”

²² Nĩ ũndũ ũcio Daudi akĩhĩta harĩ Saũlũ. Nake Saũlũ agĩcooka mũciĩ, no Daudi na andũ ake makĩambata magĩthĩ kĩhitho-inĩ.

25

Daudi, na Nabali na Abigaili

¹ Na rĩrĩ, Samūeli agĩkua, nao andũ othe a Isiraeli makĩũngana makĩmũrĩrĩa; makĩmũthika mũciĩ gwake kũu Rama.

Nake Daudi agĩikũrũka agĩthĩ Werũ wa Maoni. ² Mũndũ ũmwe wa kũu Maoni, ũrĩa warĩ na indo kũu Karimeli, aarĩ mũtongu mũno. Aarĩ na mbũri ngiri ĩmwe na ng'onde ngiri ithatũ, iria aamuraga guoya kũu Karimeli. ³ Nake eetagwo Nabali, na mĩtumia wake eetagwo Abigaili. Aarĩ mĩtumia mũũgĩ na mũthaka, no mũthuriwe, ũrĩa warĩ Mũkalebu, aarĩ mũũru na mũkarĩ maũndũ-inĩ make.

⁴ Daudi arĩ werũ-inĩ n̄aiguire atĩ Nabali nĩ ng'onde aramuraga guoya. ⁵ Nĩ ũndũ ũcio agĩtũma aanake ikũmi akĩmeera atĩrĩ, “Ambatai mũthĩ kũrĩ Nabali kũu Karimeli na mũmũgeithie mwĩtanĩtie na nĩ. ⁶ Mwĩrei atĩrĩ; ‘Ūrotũũra mĩaka mĩingĩ! Ūrogĩa na ũgima, wee na nyũmba yaku! O na kĩrĩa gĩothe ũrĩ nakĩo kĩroogĩa na ũhooreri!

⁷ “‘Na rĩrĩ, ndĩraigua atĩ nĩ hĩndĩ ya kũmura ng'onde guoya. Rĩrĩa arĩithi aku maarĩ hamwe na ithuĩ, tũ-tiamekire ũũru, na ihinda rĩrĩa rĩothe maarĩ Karimeli

gūtiri kīndū o na kīmwe kīao kīorire. ⁸ Ūria ndungata ciaku na nīgūkwīra. Nī ūndū wa ūguo īka aanake acio akwa maūndū mega, nīgūkorwo tūūkīte hīndī ya gīkeno. Ndagūthaitha ūhe ndungata ciaku na mūrūguo Daudi kīrīa gīothe ūngīmoonera.’”

⁹ Rīrīa andū a Daudi maakinyire-rī, makīhe Nabali ndūmīrīri iyo ya Daudi. Nao magīcooka magīeterera.

¹⁰ Nabali agīcookeria ndungata cia Daudi atīrī, “Daudi nūū? Mūrū wa Jesii ūyū nī ūrīkū? Ndungata nyingī nīiroora ikoima kūrī aathani acio matukū maya. ¹¹ Nī kī kīngītūma njoe mīgate yakwa, na maaī, na nyama iria thīnjīire andū akwa a kūmura ng’ondū guoya, ndīcihe andū itooī kūrīa moimīte?”

¹² Andū acio a Daudi makīhūndūka, magīcooka na thuutha. Hīndī īrīa maakinyire, makīheana ūhorō ūcio wothe. ¹³ Daudi akīira andū ake atīrī, “Mwīohei hiū cianyu cia njora!” Nao makīioha hiū ciao cia njora, o nake Daudi akīioha rwake. Andū ta magana mana makīambata hamwe na Daudi, nao andū magana meerī magītigwo maikarītīe indo.

¹⁴ Na rīrī, ūmwe wa ndungata cia Nabali akīira Abigaili mūtumia wa Nabali atīrī, “Daudi nīaratūmīte ndungata ciake kuuma werū-inī irehere mwathi witū ngeithi, nake araciruma. ¹⁵ No andū acio nīmatwīkire wega. Mati-atwīkire ūūru, ihinda rīothe rīrīa twarī kūu mīgūnda-inī hakuhī nao, na gūtiri kīndū kīorire. ¹⁶ Ūtukū na mūthenya maarī ta rūthingo rwatūrigiicīrie hīndī ciothe rīrīa twarīithagia ng’ondū ciitū gūkuhī nao. ¹⁷ Rīu-rī, wīcīrie wone ūrīa wagīrīrwo nī gwīka, nī ūndū mwanangīko nīūkuhīrīrie mwathi witū na nyūmba yake yothe. Nī mūndū mwaganu ūū atī gūtiri mūndū ūngīmwarīria.”

¹⁸ Abigaili ndaateire ihinda. Akīoya mīgate magana meerī, na mondo igīrī cia ndibei, na ng’ondū ithano īrī

thĩnje, na ibaba ithano* cia ngano hĩhie, na imanjĩka igana cia thabibũ nyũmũ, na ikũmba magana meerĩ cia ngũyũ, agĩciigĩrĩra ndigiri igũrũ. ¹⁹ Ningĩ akĩĩra ndungata ciake atĩrĩ, “Thiiaagai mbere; nĩngũmũrũmĩrĩra.” No ndeerire mũthuriwe Nabali ũhoru ũcio.

²⁰ Na rĩrĩa aathiiaga ahaicĩte ndigiri yake agereire mūkuru warĩ kĩrĩma-inĩ, Daudi na andũ ake magĩũka maikũrũkĩte na kũrĩa aarĩ, agĩcemanía nao. ²¹ Daudi aakoretwo oiga atĩrĩ, “Warĩ wĩra wa tũhũ, nĩ ngarorera mũndũ ũcio indo ciake kũu werũ-inĩ, nĩgeetha gũtikagĩe kĩndũ o na kĩmwe gĩake gĩkũũra. Nake andĩhĩte wega na ũũru. ²² Ngai aroherithia Daudi, na amwĩke ũũru makĩria, ingĩgaatigia mũndũ mũrũme o na ũmwe muoyo ũrĩa ũmũkonĩ rũciũ rũciinĩ!”

²³ Rĩrĩa Abigaili onire Daudi, akĩhiũha kuuma igũrũ rĩa ndigiri yake na akĩĩnamĩrĩra mbere ya Daudi aturumithitĩe ũthiũ thĩ. ²⁴ Akĩgũũthia magũrũ-inĩ make, akĩmwĩra atĩrĩ, “Mwathi wakwa, reke ũũru ũyũ ũnjookerere ndĩ nyiki. Ndagũthaitha, reke ndungata yaku ikwarĩrie; ũthikĩrĩrie ũrĩa ndungata yaku irenda kuuga. ²⁵ Mwathi wakwa aroaga kũrũmbũiya mũndũ ũcio mwaganu ti Nabali. Ahaana o ta rĩĩtwa rĩake, rĩĩtwa rĩake riugĩte mũndũ mũkĩgu, na akoragwo arĩ o mũkĩgu. No nĩ ndungata yaku-rĩ, ndionire andũ acio mwathi wakwa aatũmĩte.

²⁶ “Na rĩrĩ, kuona atĩ wee mwathi wakwa, Jehova nĩakweheranĩrie na ũiti wa thakame, na kwaga kwĩrĩhĩria na moko maku-rĩ, ti-itherũ o ta ũrĩa Jehova atũũraga muoyo na ũrĩa wee ũtũũraga muoyo-rĩ, thũ ciaku na arĩa othe mangĩenda gwĩka mwathi wakwa ũũru marohaana ta Nabali. ²⁷ Na ũreke kĩheo gĩkĩ, kĩrĩa ndungata yaku ireheire mwathi wakwa, kinengerwo andũ

* 25:18 nĩ ta lita 37

arīa makūrūmīrīire. ²⁸ Ndagūthaitha ūrekere ndungata yaku ihītia rīayo, nīgūkorwo no nginya Jehova agaātūma nyūmba ya mwathi wakwa ītuīke ya ūthamaki wa gūtūūra, tondū arūaga mbaara cia Jehova. Gūtikanoneke ūndū mūūru thīinī waku hīndī īrīa yothe ūgūtūūra muoyo. ²⁹ O na kūngīkorwo kūrī mūdū ūgūthingatīte akūrute muoyo-rī, muoyo wa mwathi wakwa nīūgakorwo wohanītio wega na kīohe kīa arīa marī muoyo nī Jehova Ngai waku. No mīoyo ya thū ciaku nīakamūikia kūrāihu ta īikītio na kīgūtha. ³⁰ Rīrīa Jehova agaakorwo ekīte mwathi wakwa maūdū mothe mega marīa eeranīire mamūkoniī, na akorwo agūtūite mūtongoria wa gūtongoragia Isiraeli-rī, ³¹ mwathi wakwa ndakanakorwo arī na mūrigo wa kūmūritūhīra thīinī wa thamiri yake nī ūndū wa gūtithia thakame hatarī na gītūmi kana akorwo erīhīire. Na hīndī īrīa Jehova akaarehera mwathi wakwa ūhootani-rī, ūkaaririkana ndungata yaku.”

³² Daudi akīira Abigaili atīrī, “Jehova, Ngai wa Isiraeli, arogoocwo, ūcio ūgūtūmire ūmūthī ūūke ūcemanie na nī. ³³ Ūrorathimwo nī ūndū wa itua rīaku rīega na kūngiria ndigaite thakame ūmūthī, na ndikerīhīrie na moko makwa. ³⁴ Tiga nī ūguo-rī, ti-itherū o ta ūrīa Jehova, Ngai wa Isiraeli, atūūrāga muoyo, ūcio ūgiririe ngūgere ngero, korwo ndūnooka na ihenya kūdūnga-rī, gūtirī mūdū mūrūme o na ūmwe ūkoniī Nabali ūngīakorwo arī muoyo gūgīkīa.”

³⁵ Ningī Daudi akīamūkīra kīrīa aamūreheire kuuma guoko-inī gwake, na akīmīwīra atīrī, “Inūka na thayū. Nīndaigua ūhoru waku na nīndetikīra ihooya rīaku.”

³⁶ Rīrīa Abigaili aathiire kūrī Nabali, akīmūkora arī nyūmba thīinī arugithītie iruga ta rīa mūthamaki. Ngoro yake yarī njanjamūku na aarī mūrīū mūno. Nī ūndū ūcio ndarī ūndū aamwīrire nginya rīrīa gwakīire. ³⁷ Ningī

rūciinĩ gwakĩa, rĩrĩa Nabali aarĩũkirwo, mūtumia wake akĩmwĩra maũndũ macio mothe; ngoro yake igĩkira, akĩhaana ta ihiga. ³⁸ Thuutha wa mĩthenya ta ikũmi, Jehova akĩgũtha Nabali, nake agĩkua.

³⁹ Hĩndĩ irĩa Daudi aaiguire atĩ Nabali nĩakuĩte, akiuga atĩrĩ, “Jehova arogoocwo, ũrĩa ũndũĩrĩre mbaara iitũ na Nabali nĩ ũndũ wa kũũnyarara. Nĩagirĩrĩrie ndungata yake ndĩgeeke ũũru, na agacookereria Nabali ũũru wake we mwene.”

Daudi agĩcooka agĩtũmanĩra Abigaili, akĩmũũria atuĩke mūtumia wake. ⁴⁰ Ndungata ciake igĩthĩ Karimeli, ikĩra Abigaili atĩrĩ, “Daudi nĩatūtũmite kũrĩ we tũgũtare ũgatuĩke mūtumia wake.”

⁴¹ Akĩnamĩrĩra, agĩturumithia ũthiũ thĩ, akĩmeera atĩrĩ, “Nĩ ndungata yanyu ya mũndũ-wa-nja ndĩ haha, nĩndĩhaarĩrie gũtungatĩra na gũthambia magũrũ ma ndungata cia mwathi wakwa.” ⁴² Abigaili akĩhaica ndigiri na ihenya, agĩthĩ na airĩtu ake atano a kũmũtungataga, agĩtwarana hamwe na andũ acio maatũmĩtwo nĩ Daudi, agĩtuĩka mūtumia wake. ⁴³ Daudi nĩahikĩtie Ahinoamu wa Jezireeli,[†] nao eerĩ maarĩ atumia ake. ⁴⁴ No Saũlũ nĩaheanĩte mwarĩ Mikali, mūtumia wa Daudi, kũrĩ Palitieli wa Laishi, ũrĩa warĩ wa kuuma Galimu.

26

Daudi Kũhonokia Muoyo wa Saũlũ Rĩngĩ

¹ Na rĩrĩ, andũ a Zifu magĩthĩ kũrĩ Saũlũ kũu Gibeaa makĩmwĩra atĩrĩ, “Githĩ Daudi ndehithĩte karĩma ka Hakila, karĩa kang’etheire Jeshimoni?”

² Nĩ ũndũ ũcio Saũlũ agĩkũrũka nginya Werũ wa Zifu, arĩ na andũ ake ngiri ithatũ a Isiraeli arĩa maathuurĩtwo,

[†] 25:43 Ahinoamu nĩwe warĩ mūtumia wa mbere wa Daudi (27:3); nĩwe warĩ nyina wa Amunoni, mwana wa irigithathi wa Daudi.

mathiĩ magacarie Daudi kuo. ³ Saũlũ akĩamba hema ciake njĩra-inĩ hakuhĩ na kĩrĩma kĩa Hakila kĩrĩa kĩng'etheire Jeshimoni, nowe Daudi agĩkara kũu werũ-inĩ. Rĩrĩa onire atĩ Saũlũ nĩamũrũmĩrĩre kũu-rĩ, ⁴ agĩtũma athigaani na akĩmenya atĩ ti-itherũ Saũlũ nĩakinyĩte kuo.

⁵ Nake Daudi akiumagara agĩthiĩ harĩa Saũlũ aambĩte hema. Akĩona harĩa Saũlũ na Abineri mũrũ wa Neri, mwathi wa mbũtũ cia ita, maakomete. Saũlũ aakomete thĩinĩ wa kambĩ, nacio mbũtũ cia ita ikaamba hema ikamũthiũrũrũkĩria.

⁶ Daudi agĩcooka akĩũria Ahimeleku ũrĩa Mũhiti, na Abishai mũrũ wa Zeruia, mũrũ wa nyina na Joabu, atĩrĩ, “Nũũ ũgũkũrũkania na nĩ kambĩ-inĩ harĩa Saũlũ arĩ?”

Abishai akiuga atĩrĩ, “Nĩtũgũthiĩ nawe.”

⁷ Nĩ ũndũ ũcio Daudi na Abishai magĩthiĩ kũrĩ ita rĩu ũtukũ, nake Saũlũ aarĩ kũu kambĩ thĩinĩ akomete toro, na itimũ rĩake rĩhaandĩtwo hakuhĩ na mĩtwe wake. Nake Abineri na thigari maakomete makamũthiũrũrũkĩria.

⁸ Abishai akĩra Daudi atĩrĩ, “Ũmũthĩ Ngai nĩaneanĩte thũ yaku moko-inĩ maku. Na rĩrĩ, reke ndĩmũthecithanie na thĩ na itimũ rĩakwa, itheeca o rĩmwe; ndikũmũtheeca keerĩ.”

⁹ No Daudi akĩra Abishai atĩrĩ, “Tiga kũmũniina! Nũũ ũngĩtambũrũkia guoko ookĩrĩre ũrĩa mũitĩrĩrie maguta wa Jehova, na atuĩke ndehĩtie?” ¹⁰ Ningĩ akiuga atĩrĩ, “Ti-itherũ, o ta ũrĩa Jehova atũũraga muoyo, Jehova we mwene nĩwe ũkũmũhũũra; kana ihinda rĩake rĩkinye, agĩkue, kana athiĩ mbaara-inĩ, agathĩrĩre kuo. ¹¹ No Jehova arongiria ndambũrũkie guoko kũrĩ ũrĩa mũitĩrĩrie maguta wa Jehova, ndĩmũũkĩrĩre. Na rĩrĩ, oya itimũ na mbũthũ ya maaĩ icio irĩ hakuhĩ na mĩtwe wake, twĩthĩre.”

¹² Nĩ ũndũ ũcio Daudi akĩoya itimũ na mbũthũ ya maaĩ icio ciarĩ hakuhĩ na mĩtwe wa Saũlũ, magĩthiĩ. Gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wonire kana akĩmenya ũhoro ũcio, o

na gūtiri mündũ wokĩre. Othe maarĩ toro, nĩgũkorwo Jehova nĩatũmĩte manyiitwo nĩ toro mũnene.

¹³ Daudi agĩcooka akĩringa mūrĩmo ũrĩa ũngĩ, akĩrũgama kĩrĩma-igũrũ handũ haraaya; naho nĩ haarĩ itĩĩna inene gatagati kao. ¹⁴ Nake akĩanĩrĩra, agĩtana kũrĩ ita rĩu rĩa Saũlũ, na kũrĩ Abineri mūrũ wa Neri, akĩũria atĩrĩ, “Anga ndũkũnjookeria, Abineri?”

Abineri akĩmũũria atĩrĩ, “Wee nĩwe ũ ũreta mũthamaki?”

¹⁵ Daudi akiuga atĩrĩ, “Githĩ ndũrĩ mündũ mūrũme? Ningĩ-rĩ, nũũ ũtariĩ ta we thĩĩnĩ wa Isiraeli? Nĩ kĩĩ kĩagiria ũrangĩre mũthamaki, ũcio mwathi waku? Nĩ harĩ mündũ ũgũũkĩte kũniina mũthamaki ũcio mwathi waku. ¹⁶ Ũguo wee wĩkĩte ti ũndũ mwega. Ti-itherũ o ta ũrĩa Jehova atũũruga muoyo-rĩ, wee na andũ aku mwagĩrĩrwo nĩ kũũragwo, nĩ ũndũ mũtiinarangĩra mwathi wanyu, ũcio mũitĩrĩrie maguta wa Jehova. Ta rorai hau mũrĩ. Itimũ rĩa mũthamaki na mbũthũ yake ya maaĩ iria ciuma hakuhĩ na mũtwe wake irĩ ha?”

¹⁷ Saũlũ akĩmenya mũgambo wa Daudi, akĩũria atĩrĩ, “Ũcio nĩ mũgambo waku, Daudi, mūrũ wakwa?”

Daudi agĩcookia atĩrĩ, “Ĩĩ nĩguo, wee mũthamaki, mwathi wakwa.” ¹⁸ Agĩcooka akĩmũũria atĩrĩ, “Nĩ kĩĩ kĩratũma mwathi wakwa aingatithie ndungata yake? Nĩ atĩa njĩkĩte, na nĩ ũũru ũrĩkũ nyonetwo nago? ¹⁹ Atĩrĩrĩ, reke mũthamaki mwathi wakwa athikĩrĩrie ũhoru wa ndungata yake. Angĩkorwo Jehova nĩwe ũkũringĩrĩrie ũnjũkĩrĩre-rĩ, aroĩtikĩra igongona. No angĩkorwo nĩ andũ mekĩte ũguo-rĩ, marogwatwo nĩ kĩrumi marĩ mbere ya Jehova! Nĩmanyinatĩte, njeherere gĩcunjĩ gĩakwa harĩ igai rĩa Jehova, na makoiga atĩrĩ, ‘Thĩĩ ũgatungatĩre ngai ingĩ.’ ²⁰ Na rĩrĩ, ndũkareke thakame yakwa ĩitĩke thĩ haraaya na harĩa Jehova arĩ. Mũthamaki wa Isiraeli oimagarĩte

agacarie thuya, ta ūrĩa mündũ aguĩmaga ngware irĩma-inĩ.”

²¹ Nake Saŭlũ agĩcookia atĩrĩ, “Niĩ nĩnjĩhĩtie. Cooka, wee Daudi, mŭrũ wakwa. Nĩ ũndũ nĩ wonire muoyo wakwa ūrĩ wa goro ũmũthĩ, ndikaageria gũkũgera ngero rĩngĩ. Ti-itherũ nĩnjĩkĩte ta mündũ mũkĩgu, na ngahĩtia makĩria.”

²² Nake Daudi agĩcookia atĩrĩ, “Ĩ rĩrĩ itimũ rĩa mũthamaki. Reke ũmwe wa aanake acio aku oke arĩgĩire.

²³ Jehova nĩwe ūrĩhaga o mündũ nĩ ũndũ wa ũthingu wake, na wĩhokeku wake. Jehova nĩegũkũneanĩte moko-inĩ makwa ũmũthĩ, no niĩ ndingĩtambũrũkia guoko njũkĩrĩre ūrĩa mũitĩrĩrie maguta wa Jehova. ²⁴ Ti-itherũ o ta ũguo niĩ nyonete muoyo waku ūrĩ wa goro ũmũthĩ, Jehova arotũma muoyo wakwa o nague woneke ūrĩ wa goro, na aahonokie kuuma mathĩina-inĩ mothe.”

²⁵ Saŭlũ agĩcooka akĩira Daudi atĩrĩ, “Ūrorathimwo, wee mŭrũ wakwa, Daudi; nĩũgeeka maündũ manene, na ti-itherũ nĩũkahootana.”

Nĩ ũndũ ũcio Daudi agĩthĩ, nake Saŭlũ akĩhündũka, akĩinũka.

27

Daudi arĩ kwa Afilisti

¹ No rĩrĩ, Daudi agĩciiria atĩrĩ, “Mũthenya ũmwe nĩndĩrĩniinwo nĩ guoko gwa Saŭlũ. Ũndũ ūrĩa mwega ingĩka nĩ kũrĩra bũrũri wa Afilisti. Hĩndĩ iyo Saŭlũ nĩagatiga kũnjaria kũndũ o na kũ thĩnĩ wa Isiraeli, na niĩ nĩngehonokia guoko-inĩ gwake.”

² Nĩ ũndũ ũcio Daudi na andũ magana matandatũ arĩa maarĩ nake makiuma, magĩthĩ kũrĩ Akishi mŭrũ wa Maoku, mũthamaki wa Gathu. ³ Daudi na andũ ake magĩtũũrania na Akishi kũu Gathu. Mündũ o mündũ aarĩ na andũ a nyũmba yake, na Daudi aarĩ na atumia ake eerĩ:

Ahinoamu wa Jezireeli, na Abigaili wa Karimeli, mūtumia wa ndigwa wa Nabali. ⁴ Rīrīa Saūlū eerirwo atī Daudi nīorīire Gathu, ndaacookire kūmūcaria rīngī.

⁵ Ningī Daudi akīira Akishi atīrī, “Angīkorwo nīn-jītīkīrīkīte maitho-inī maku-rī, reke heo handū itūūra-inī rīmwe rīa būrūri ūyū, ngatūūre kuo. Nī kī gīgūtūma ndungata yaku itūūre itūūra rīa ūthamaki hamwe nawe?”

⁶ Nī ūndū ūcio Akishi akīmūhe Zikilagi mūthenya o ro ūcio, narīo rītūire rīrī rīa athamaki a Juda kuuma hīndī īyo. ⁷ Daudi agīkara būrūri wa Afilisti mwaka ūmwe na mīeri īna.

⁸ Na rīrī, Daudi na andū ake makīambata magīthīi magītharīkīra andū a Geshuru, na Agirizi na Aamaleki. (Kuuma tene andū acio maatūūruga thīinī wa būrūri ūrīa ūthīite ūgakinya Shuri na Misiri.) ⁹ Rīrīa rīothe Daudi aatharīkagīra kūdū, ndaatigagia mūdū mūrūme kana mūdū-wa-nja muoyo, aamoragaga agataha ng’ondū na ng’ombe, na ndigiri na ngamīra, na nguo. Thuutha ūcio agacooka agathīi kūrī Akishi.

¹⁰ Rīrīa Akishi aamūūria atīrī, “Uuma gūtharīkīra kū ūmūthī?” Daudi akamwīra atīrī, “Nyuma gūtharīkīra Negevu kūu Juda,” kana “Gūtharīkīra Negevu ya Jerameeli,”* kana “Gūtharīkīra Negevu ya Akeni.”

¹¹ Ndaatigirie mūdū mūrūme kana mūdū-wa-nja muoyo nīguo matwarwo Gathu, nī ūndū eeciiririe atīrī, “Maahota gūtūcuukanīrīra moige atīrī, ‘Ūū nīguo Daudi ekīte.’” Na ūcio nīguo warī mūtugo wake hīndī īrīa yothe aatūūrire būrūri wa Afilisti. ¹² Nake Akishi nīehokete Daudi na akeīraga atīrī, “Nīatuīkīte kīndū gīthūūre kūrī andū ake a Isiraeli, na egūtuīka ndungata yakwa nginya tene.”

* 27:10 Ajerameeli maarī njiaro cia Juda kūgerera harī Hezironi (1Maū 2:9, 25, 26).

28

Saŭlū na Mŭragŭri wa Eni-Dori

¹ Na rĩrĩ, matukũ-inĩ macio Afilisti makĩũngania mbūtũ ciao makarũe na Isiraeli. Akishi akĩĩra Daudi atĩrĩ, “No nginya ũmenye atĩ wee na andũ aku nĩmũgatwarana na nĩĩ ita-inĩ.”

² Daudi akĩmwĩra atĩrĩ, “Hĩndĩ ĩyo nĩguo ũrĩionera ũrĩa ndungata yaku ĩngĩhota gwĩka.”

Akishi akĩmũcookeria atĩrĩ, “Ũguo nĩ wega, na nĩĩ nĩngũgũtua mũnangĩri wa hĩndĩ ciothe.”

³ Hĩndĩ ĩyo Samūeli nĩakuĩte, na Isiraeli othe makamũ-cakaĩra na makamũthika itũũra-inĩ rĩake rĩa Rama. Saŭlū, nake nĩaingatĩte ago na aragũri makoima bŭrũri ũcio.

⁴ Afilisti makĩũngana na magĩthiĩ makĩamba hema ciao kũu Shunemu, nake Saŭlū agĩcookanĩrĩria andũ a Isiraeli othe na akĩamba hema kũu Giliboa. ⁵ Hĩndĩ ĩrĩa Saŭlū, onire mbūtũ ya ita ya Afilisti, agĩtigĩra; ngoro yake ĩkĩiyŭrwo nĩ guoya. ⁶ Nake agĩtuĩria ũhoru kuuma kũrĩ Jehova, no Jehova ndaigana kũmũcookeria na irooto kana Urimu, o na kana anabii. ⁷ Saŭlū agĩcooka akĩĩra ndungata ciae atĩrĩ, “Njarĩriai mũndũ-wa-nja mŭragũri, nĩguo thĩĩ ngatuĩrie ũhoru kuuma kũrĩ we.”

Nao makiuga atĩrĩ, “Nĩ kũrĩ mŭragũri ũmwe kũu Eni-Dori.”

⁸ Nĩ ũndũ ũcio Saŭlū agĩkĩgarũra nĩguo ndakamenyeke, akĩĩhumba nguo ingĩ, na we na andũ eerĩ magĩthiĩ ũtukũ kũrĩ mũndũ-wa-nja ũcio. Akĩmwĩra atĩrĩ, “Ndagũrĩra na roho, na ũndehere mũndũ ũrĩa ngũgweta.”

⁹ No mũndũ-wa-nja ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, “Ti-itherũ nĩũũĩ ũrĩa Saŭlū ekite, nĩaniinĩte ago na aragũri kuuma bŭrũri ũyũ. Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte wambĩre muoyo wakwa mũtego ũndehere gĩkuũ gĩakwa?”

¹⁰ Saülū akīhīta harī we na rīitwa rīa Jehova, akiuga atīrī, “Ti-itherū o ta ūrīa Jehova atūūruga muoyo-rī, ndūkūherithio nī ūndū wa ūndū ūyū.”

¹¹ Ningī mūdū-wa-nja ūcio akīmūūria atīrī, “Nī mūdū ūrīkū ngūkūrehithīria?”

Akiuga atīrī, “Rehe Samūeli.”

¹² Hīndī īrīa mūdū-wa-nja ūcio onire Samūeli, agīkayūrūrūka na mūgambo mūnene, akīra Saülū atīrī, “Waheenia nīkī? Wee nīwe Saülū!”

¹³ Mūthamaki nake akīmūūria atīrī, “Tiga gwītīgīra. Nī kī ūroona?”

Mūdū-wa-nja ūcio akiuga atīrī, “Ndīrona roho uumīte na thī.”

¹⁴ Akīūria atīrī, “Ahaana atīa?”

Nake akiuga atīrī, “Nī mūdū mūkūrū ūraambata ehumbīte nguo ndaaya.”

Hīndī īyo Saülū akīmenya atī ūcio aarī Samūeli, akī-namīrīra, agīkoma na nda, agīturumithia ūthiū thī.

¹⁵ Samūeli akīūria Saülū atīrī, “Nī kī gīgūtūma ūūthīnie, ūkandehithia gūkū?”

Saülū akiuga atīrī, “Ndī mūnyamarīku mūno. Afilisti nīmararūa na nī, na Ngai nīanjehereire, akaaga kūnjook-eria ūhoro na njīra ya anabii, kana ya irooto. Nī ūndū ūcio ndagwīta ūnjīre ūrīa ngwīka.”

¹⁶ Samūeli akiuga atīrī, “Ūgūkīnjūūria nīkī, kuona atī rīu Jehova nīakwehereire na agatūika thū yaku?

¹⁷ Jehova nīekīte o ta ūrīa oigire na kanua gakwa. Jehova nīagūtunyīte ūthamaki uume moko-inī maku, na akaūnengera mūdū wa itūūra rīaku, nīwe Daudi.

¹⁸ Nī ūndū wee ndwathīkīre Jehova, kana ūgīkinyīria Amaleki mang’ūrī make mahiū, nīkīo Jehova agwīkīte ūguo ūmūthī. ¹⁹ Jehova nīegūkūneana, wee hamwe na

Isiraeli, kūrī Afilisti, na rūciū wee na ariū aku mūgaako-rwo mūrī hamwe na nī. Jehova nīagacooka aneane mbūtū cia ita cia Isiraeli kūrī Afilisti.”

²⁰ O hīndī iyo Saūlū akīgūa, agītambūrūkia thī aiyūrītwo nī guoya nī ūndū wa ūhorō ūcio wa Samūeli. Hinya wake ūgīthira, tondū ndaarīte kīndū mūthenya ūcio wothe o na ūtukū.

²¹ Hīndī īrīa mūndū-wa-nja ūcio okire kūrī Saūlū na akīona ūrīa aamakīte, akīmwīra atīrī, “Atīrīrī, ndungata yaku ya mūndū-wa-nja nīgwathīkīire. Ndatwarīrīria muoyo wakwa ūgwati-inī, ndeeka ūrīa ūnjīrīre nīje.

²² Rīu ndagūthaiha, thikīrīria ndungata yaku, ūreke ngūhe tūirio nīguo ūrīe ūgīe na hinya ūhote gūthī rū-gendo.”

²³ Nake akīrega, akiuga atīrī, “Ndikūrīa.”

No andū ake makīnyiitanīra hamwe na mūndū-wa-nja ūcio, makīmūringīrīria, nake akīmaigua. Agīūkīra hau thī agīkarīra ūrīrī.

²⁴ Mūndū-wa-nja ūcio nī aarī na njaū noru kūu nyūmba, īrīa aathīnjire o narua. Akīoya mūtu, akīūkanda na akīruga mīgate ītarī na ndawa ya kūimbīa. ²⁵ Agīcooka agītwarīra Saūlū na andū ake, nao makīrīa. Na ūtukū o ro ūcio magīūkīra magīthī.

29

Akishi Gūtūma Daudi acooke Zikilagi

¹ Na rīrī, Afilisti magīcokanīrīria mbūtū ciao cia ita kūu Afeku, nao Isiraeli makīamba hema hakuhī na gīthima kīrīa kīarī kūu Jezireeli. ² Na rīrīa aathani a Afilisti maahītūkaga na ikundi ciao cia magana na cia ngiri, Daudi na andū ake maathīaga marī thuutha hamwe na Akishi.

³ Anene acio a ita rīa Afilisti makīūria atīrī, “Nī atīa ūhorō wa Ahibirania aya?”

Akishi agĩcookia atĩrĩ, “Githĩ ũyũ ti Daudi, ũrĩa warĩ mūnene wa Saŭlũ mūthamaki wa Isiraeli? Akoretwo arĩ hamwe na niĩ makĩria ma mwaka ũmwe na kuuma mūthenya ũrĩa oimire gwa Saŭlũ, nginyagia ũmũthĩ, ndirĩ ndamuona na ihĩtia.”

⁴ No anene a mbūtũ cia ita cia Afilisti makīmūrakarĩra, makīmwĩra atĩrĩ, “Ĩra mūdũ ũyũ ahūdũke nĩguo acooke handũ harĩa wamũheire. Ndegũthiĩ hamwe na ithuĩ mbaara-inĩ ndakae gūtũgarũrũka rĩrĩa tũrarũa. Nĩ ūndũ ũngĩ ũrĩkũ mūdũ ũyũ angĩka maiguithanie na mwathi wake, tiga kũũraga andũ aitũ? ⁵ Githĩ ũyũ ti Daudi ũrĩa mainĩire nyĩmbo-inĩ ciao ũũ:

“Saŭlũ nĩeyũragĩire andũ ngiri nyingĩ,
nake Daudi akooraga ngiri makūmi maingĩ?”

⁶ Nĩ ūndũ ũcio Akishi agĩta Daudi, akīmwĩra atĩrĩ, “Ti-itherũ o ta ũrĩa Jehova atũũraga muoyo, nĩũkoretwo ũrĩ mwĩhokeku, na no njigue wega tũgĩtungata hamwe nawe ita-inĩ. Kuuma mūthenya ũrĩa wokire kũrĩ niĩ nginya rĩu, ndirĩ ndoona ihĩtia rĩaku, no anene aya a mbūtũ cia ita matingĩgwĩtikĩra. ⁷ Hūdũka ũthiĩ na thayũ; ndũgeeke ūndũ ũngĩrakaria anene a Afilisti.”

⁸ Daudi akĩũria atĩrĩ, “Nĩ atĩa njĩkĩte? Nĩ atĩa wonete mũũru na ndungata yaku kuuma mūthenya ũrĩa ndookire kũrĩ we nginya rĩu? Nĩ kĩ gĩkũgiria thiĩ ngarũe na thũ cia mūthamaki, mwathi wakwa?”

⁹ Akishi akīmũcookeria atĩrĩ, “Nĩnjũũ atĩ ũkoretwo ũrĩ mwega maitho-inĩ makwa ta mūraika wa Ngai; no rĩrĩ, anene a mbūtũ cia ita rĩa Afilisti moigĩte atĩrĩ, ‘Ūcio ndangĩtikĩrio atwarane na ithuĩ kũu mbaara-inĩ.’

¹⁰ Rĩu rooka gũũkĩra rũciiniĩ tene, hamwe na ndungata cia mwathi waku iria mũũkĩte nacio, na muume gũkũ rũciiniĩ gũgĩthererũka.”

¹¹ Nĩ ũndũ ũcio Daudi na andũ ake makĩrooka gũũkĩra rūciinĩ tene nĩguo macooke bũrũri-inĩ wa Afilisti, nao Afilisti makĩambata magĩthĩĩ Jezireeli.

30

Daudi Kũniina Amaleki

¹ Na rĩrĩ, Daudi na andũ ake maakinyire Zikilagi mũthenya wa gatatũ. Nao Amaleki magĩkorwo nĩ math-arĩkĩire Negevu na Zikilagi. Nĩmahũrĩte Zikilagi na makarĩcina, ² na nĩmatahĩte andũ-a-nja arĩa othe maarĩ kuo, andũ ethĩ o na arĩa akũrũ. Matiigana kũũraga mũndũ o na ũmwe, no nĩmamakuuire magĩthĩĩ nao.

³ Rĩrĩa Daudi na andũ ake mookire Zikilagi, maakorire rĩcinĩtwo na mwaki, na atumia ao na ariũ ao na airĩtu ao magatahwo. ⁴ Nĩ ũndũ ũcio Daudi na andũ ake makĩrĩra maanĩrĩire nginya makĩaga hinya wa kũrĩra rĩngĩ. ⁵ Atumia a Daudi eerĩ nĩmatahĩtwo, Ahinoamu wa Jezireeli, na Abigaili ũrĩa warĩ mũtumia wa ndigwa wa Nabali kuuma Karimeli. ⁶ Daudi akĩnyariirĩka mũno nĩ ũndũ andũ nĩmaciirĩire kũmũhũũra na mahiga; o mũndũ arĩ na marũrũ ngoro nĩ ũndũ wa aanake na airĩtu ake. No Daudi akĩgĩa na hinya thĩinĩ wa Jehova Ngai wake.

⁷ Daudi agĩcooka akĩra Abiatharu, mũthĩnjĩri-Ngai, mũrũ wa Ahimeleku atĩrĩ, “Ndeehera ebodi.” Nake Abiatharu akĩmũrehera ebodi, ⁸ nake Daudi agĩtuĩria ũhoru kũrĩ Jehova, akĩũria atĩrĩ, “Nyingatithie mbũtũ iyo itũtharĩkĩire? Nĩngũmĩkinyĩra?”

Akĩmũcookeria atĩrĩ, “Mĩrũmĩrĩre, hatarĩ nganja nĩũkũmĩkinyĩra na nĩũkũhota gũcookia kĩrĩa gĩtahe.”

⁹ Daudi na andũ magana matandatũ arĩa maarĩ hamwe nake magĩkinya Mũkuru wa Besori, harĩa amwe ao maati-girwo thuutha, ¹⁰ nĩgũkorwo andũ ta magana meerĩ maarĩ anogu mũno, makĩremwo nĩ kũringa mũkuru ũcio. No

Daudi na andũ magana mana magĩthiĩ na mbere kũmarũmĩrĩra.

¹¹ Nao magĩkorerera Mũmisiri werũ-inĩ, makĩmũtwara kũrĩ Daudi. Makĩmũhe maaĩ ma kũnyua na irio cia kũrĩa, ¹² na kĩenyũ kĩa ngũyũ hihe na imanjĩka igĩrĩ cia thabibũ nyũmithie. Akĩrĩa agĩcookwo nĩ hinya, nĩ ũndũ ndaarĩte irio kana akanyua maaĩ handũ ha mĩthenya ĩtatũ, ũtukũ na mũthenya.

¹³ Daudi akĩmũũria atĩrĩ, “We ũrĩ wa ũ na uumĩte kũ?”

Agĩcookia atĩrĩ, “Ndĩ Mũmisiri, ngombo ya mũndũ Mũamaleki. Mwathi wakwa aandiganĩirie ndarũara, mĩthenya ĩtatũ ĩthirĩte. ¹⁴ Nĩtwatharĩkĩire Negevu ya Akerethi,* na rũgongo rwa bũrũri wa Juda, na Negevu ya Kalebu, na tũgĩcina Zikilagi.”

¹⁵ Daudi akĩmũũria atĩrĩ, “Wahota kũndongoria ũnjikũrũkie kũrĩ mbũtũ ĩyo ĩraatharĩkĩire?”

Mũndũ ũcio agĩcookia atĩrĩ, “Wĩhĩte na mwĩhĩtwa mbere ya Ngai atĩ ndũkũnjũraga, kana ũneane kũrĩ mwathi wakwa, na nĩngũgũtwara, tũikũrũke tũthiĩ kũrĩa marĩ.”

¹⁶ Agĩtongoria Daudi, magĩikũrũka, nao makĩmakora kũu, maharaganĩte bũrũri-inĩ ũcio, makĩrĩa na makĩnyua, magĩikenagia nĩ ũndũ wa ũrĩa maatahĩte indo nyingĩ kuuma bũrũri wa Afilisti, na kuuma Juda. ¹⁷ Daudi akĩmahũũra kuuma hwaĩ-inĩ kũrĩ mairia nginya hwaĩ-inĩ wa mũthenya ũyũ ũngĩ, na gũtirĩ mũndũ o na ũmwe worire, tĩa o aanake magana mana arĩa maahaicire ngamĩra ciao makĩũra. ¹⁸ Daudi agĩcookia indo ciothe iria Aamaleki maakuuĩte, o hamwe na atumia ake eerĩ. ¹⁹ Gũtirĩ kĩndũ o na kĩmwe kĩagire: mũndũ mwĩthĩ kana mũkũrũ, kamwana kana kairĩtu, indo iria ciothe ciatahitwo kana kĩndũ o gĩothe kĩrĩa maakuuĩte. Daudi

* 30:14 Akerethi maarĩ a mbarĩ cia Afilisti.

agĩcookithia indo ciothe. ²⁰ Nake akĩoya ndũũru ciothe cia mbũri na ng'ombe, nao andũ ake magĩcitwara mbere ya mahiũ marĩa mangĩ, makiugaga atĩrĩ, “Ici nĩ indo iria Daudi aatahĩte.”

²¹ Ningĩ Daudi agĩkinya harĩ andũ arĩa magana meerĩ arĩa maanogete mũno makaremwo nĩ kũmũrũmĩrĩra na magatigwo thuutha hau mũkuru-inĩ wa Besori. Magĩũka gũthagaana Daudi na andũ arĩa maarĩ nake. Rĩrĩa Daudi na andũ ake maakuhĩrĩrie, akĩmageithia. ²² No andũ arĩa othe aaganu na arĩa a haaro thĩinĩ wa arũmĩrĩri a Daudi makiuga atĩrĩ, “Tondũ matiathiire hamwe na ithuĩrĩ, tũtikũgayana nao indo cia gũtahwo iria tũcookithĩte. No rĩrĩ, o mũndũ no oe mũtumia wake na ciana athiĩ.”

²³ Daudi agĩcookia atĩrĩ, “Aca, ariũ a baba, mũtingĩka ũguo na indo iria Jehova atũheete. Nĩatũgitiire na akaneana mbũtũ iria ciatũũkĩrĩire moko-inĩ maitũ. ²⁴ Nũũ ũngĩthikĩrĩria ũguo mũroiga? Igai rĩa mũndũ ũrĩa wati-girwo akĩrora indo rĩkũiganana na rĩa ũrĩa waikũrũkire agĩthiĩ mbaara-inĩ. Othe mekũgayana o ũndũ ũmwe.” ²⁵ Daudi agĩtua ũndũ ũcio ũtuĩke kĩrĩra na watho wa kũrũmagĩrĩrwo kũu Isiraeli kuuma mũthenya ũcio nginya ũmũthĩ.

²⁶ Rĩrĩa Daudi aakinyire Zikilagi, agĩtũmĩra athuuri a Juda arĩa maarĩ arata ake indo imwe cia iria ciatahĩtwo, akĩmeera atĩrĩ, “Gĩkĩ nĩ kĩheo kĩanyu harĩ indo iria itahĩtwo kuuma kũrĩ thũ cia Jehova.”

²⁷ Agĩcitũmĩra arĩa maarĩ Betheli, na Ramothu-Negevu, na Jatiri; ²⁸ na arĩa maarĩ Aroeri, na Sifimothu, na Eshite-moa, ²⁹ na Rakali; na arĩa maarĩ matũũra ma Ajerameeli, na Akeni; ³⁰ o na arĩa maarĩ Horoma, na Bori-Ashani, na Athaki, ³¹ na Hebironi; na arĩa maarĩ kũndũ guothe kũrĩa Daudi na andũ ake moorũũrĩte.

31

Saülū Kwiyūraga

¹ Na rīrī, Afilisti makīhūūrana na Isiraeli; nao andū a Isiraeli makīmoorīra, na aingī ao makīūrągīrwo kūu Kīrīma-inī kīa Giliboa. ² Afilisti makīhatīrīria Saülū na ariū ake mūno, na makīūraga ariū acio ake, Jonathani, na Abi-nadabu, na Malikishua. ³ Na rīrī, mbaara nīyaneneheire Saülū mūno mūno, na rīrīa aikia a mīguī maamūkinyīre, makīmūguraria mūno.

⁴ Nake Saülū akīira mūkuui wake wa indo cia mbaara atīrī, “Comora rūhiū rwaku rwa njora ūūthece naruo, nīguo andū aya mataruaga matigooke maatheece na maanyararithie.”

No rīrī, mūkuui ūcio wake wa indo cia mbaara agītīgīra mūno, akīrega gwīka ūguo; nī ūndū ūcio Saülū akīoya rūhiū rwake rwa njora, akīrūgwīra. ⁵ Rīrīa mūkuui wake wa indo cia mbaara onire atī Saülū nīakua-rī, o nake akīgwīra rūhiū rwake rwa njora, agīkua. ⁶ Nī ūndū ūcio Saülū, na ariū ake atatū, na mukuui wake wa indo cia mbaara, na andū ake othe magīkua hamwe mūthenya o ro ūcio.

⁷ Rīrīa andū a Isiraeli arīa maarī mwena ūcio ūngī wa kīanda na arīa maarī mūrīmo wa Jorodani moonire atī mbūtū ya ita ya Isiraeli nīyoora, na atī Saülū na ariū ake nīmakuīte-rī, magītiganīria matūūra mao makīūra. Nao Afilisti magīthī magītūūra kuo.

⁸ Mūthenya ūyū ūngī, Afilisti magīthī kūbora ciimba, magīkora Saülū na ariū ake atatū makuīte kūu Kīrīma-inī kīa Giliboa. ⁹ Nao makīmūtīnia mūtwe na makīoya indo ciake cia mbaara, magīcooka magītūma andū mathīī būrūri wothe wa Afilisti makaanīrīre ūhoro ūcio thīinī wa hekarū ya mīhianano yao ya kūhooywo, na kūrī andū ao.

¹⁰ Makīiga indo cia Saülū cia mbaara thīinī wa hekarū ya

Ashitárothu, na mwĩrĩ wake makĩwoherera rũthingo-inĩ rwa Bethi-Shani.

¹¹ No rĩrĩa andũ a Jabeshi-Gileadi maaiguire ũrĩa Afilisti meekĩte Saũlũ-rĩ, ¹² njamba ciao cia ita igĩthiĩ ũtukũ wothe nginya Bethi-Shani. Makĩruta mwĩrĩ wa Saũlũ na ya ariũ ake atatũ kuuma rũthingo-inĩ rwa Bethi-Shani, na magĩthiĩ nayo Jabeshi, magĩcooka makĩmĩcinĩra kuo. ¹³ Magĩcooka makĩoya mahĩndĩ macio mao na makĩmathika gĩtina-inĩ kĩa mũtĩ wa mũbinde kũu Jabeshi, na makĩhinga kũrĩa irio mĩthenya mũgwanja.

Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre

Gikuyu: Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre (Bible) of Kenya

copyright © 2013 Biblica, Inc.

Language: Kikuyu (Gikuyu)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Jan 2022 from source files dated 29 Jan 2022

fc720f23-baa2-5544-80d5-259f1bddeb63